

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 150 (12.182)

Trst, petek, 12. julija 1950

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Še vedno nejasnosti o novih bremenih za državljane Craxi izključuje nove davke kriti pa mora primanjkljaj

Slednji znaša že 5 tisoč milijard lir - Prva sredstva bodo baje poiskali s podražitvijo bencina

BOJAN BREZIGAR

RIM — Nedvomno je osrednje vprašanje sedanjega političnega trenutka v Italiji, koliko časa bo trajala Craxijeva vlada. Medtem ko si predsednik vlade in za njim socialistična stranka prizadevata, da bi postavili temelj za tri leta nadaljnjega dela, ti predlogi niso naleteli na pretirano navdušenje pri drugih partnerjih. Tako je bil uspeh predsinočnjega srečanja samo delen, v smislu, da mora Craxi sestaviti programsko platformo, o kateri bodo razpravljali v prihodnjem tednu.

V tej platformi bo imelo prednost gospodarsko stanje v državi, ki nikakor ni rožnato. Craxi je včeraj sicer uradno zavrnil možnost dodatnih davkov, vendar pa je neizpodbitno dejstvo, da bo moralo zakladno ministrstvo pač kje najti 5.000 milijard lir, kolikor pač znaša dodatni primanjkljaj v državnem proračunu. Tako vse kaže, da bo vendarle prišlo do podražitve bencina, kljub od-

ločnim protestom z vseh strani. Kakšna presenečenja nas čakajo poleg te podražitve pa je zaenkrat še vprašanje.

Na sestanku tajnikov strank vladne večine pa so obravnavali tudi nekatera druga vprašanja. Največ časa so namenili vprašanju italijanske radiotelevizije in zasebnih postaj: o kvirni zakon o zasebnih postajah, imenovanje novega vodstva RAI in

pa količina reklame, ki jo lahko sprejme RAI. Med vprašanji, o katerih so govorili, pa je tudi sestava krajevnih uprav, ki ga ni Craxi prvotno vključil v dnevni red, a je o tem spregovoril De Mita z veliko odločnostjo. Demokristjani zahtevajo sestavo petstrankarske koalicije povsod, kjer je mogoča in včeraj je De

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na 10. kongresu sindikata

Programski govor Franca Marinija

RIM — Če smo poslovljni pöseg Pierra Carnitija na 10. kongresu CISL označili kot nekakšno politično oporoko, moramo včerajšnji nastopni govor novega glavnega tajnika Franca Marinija (uradno bo imenovan sicer šele na zasedanju glavnega sveta 19. julija) opredeliti kot pravo programsko izjavo, ki seveda potrjuje Carnitijeve smernice. Marini je stvarno nazival, kaj mora sindikat že v naslednjih tednih ukreniti tako nasproti vlad kot nasproti podjetništvu in UIL ter CGIL, pri čemer je bil deležen nedeljene zaslombe vseh tako imenovanih velikih volivcev in s tem vnesel spravo med nasprotujoči si »duši« sindikata.

Po potrditvi nuje o avtonomiji sindikalnega gibanja ob spoštovanju pravice delavcev do pripadnosti tej ali oni stranki je Marini rekel, da prav tako kot Lama in Benvenuto zmerno optimistično ocenjuje možnost skorajšnje izdelave enotnih stališč za nadaljevanje pogajanj z vlado in Confindustria. Toda obnovev ne bo mogoča, če dejal, če vlada ne bo uresničila z dekretom vseh obvez, ki izhajajo iz sporazuma z dne 14. februarja (zlasti glede zaposlovanja) in če se Confindustria ne bo odpovedala dosedanj nepopustljivosti glede decimalk draginjske doklade in problema o skrčenju delovnega časa. »Nihče ne sme imeti pravice do veta, niti Confindustria.«

Govornik se je nato zavzel za večjo politično moč sindikata, »ki pa ne sme biti protagonist le v Palači Chigi, ampak tudi na deloviščih v odnosu z delodajalci.« Vlado je kritiziral, ker je skrbstvenemu zavodu IN PS naložila naloge, ki priličejo državi, ker še ni pristala na obnovev delovne pogodbe javnih uslužbencev in ker še vedno ni sprožila učinkovite politike v korist Juga. Marinijev govor je naletel v bistvu na ugoden odmev, tako tudi pri Lami in Benvenuto. Carniti je bil imenovan za doživljenjskega člana glavnega sveta CI SL. Kongres se konča jutri.

Bombna atentata v Kuvajtu

KUVAJT — Sinoči je v dveh bombnih atentatih v kuvajtskem glavnem mestu po prvih še začetnih občračunih izgubilo življenje pet oseb, devet pa je ranjenih. Prvi tempirani peklenjski stroj je eksplodiral v neki slaščičarni, kjer se je trlo družin z otroki. Prav tu je bilo vseh pet mrtvih, a končni obračun bo povsaj verjetnosti še težji. Druga eksplozija je bila v neki restavraciji, kjer pa je bilo le nekaj oseb ranjenih.

Pred eksplozijama so kuvajtske varnostne sile prejele anonimno telefonsko sporočilo, da se nahaja tempirana bomba v kuvajtskem parlamentu. Poslopje so

takoj obkolile varnostne sile, civilna zaščita pa je komaj pregledala parlament in ugotovila neosnovanost sporočila, ko sta v mestu odjeknili eksploziji.

Trenutno ni še nobena teroristična organizacija prevzela odgovornost za sinočnja atentata. Iz dosedanjih izkušenj, Kuvajt je bil že večkrat tarča podobnih atentatov, pa je skoraj gotovo, da sta atentata zagrešili šiitski verski skrajneži »islamske svete vojne«, ali kake druge fundamentalistične teroristične skupine, ki se ne strinja s prozahodno usmerjenost Kuvajta in z njegovo podporo Iraku v iransko - iraški vojni.

SZ ni spremenila stališča do SDI

NEW YORK — Ugledni New York Times je v torek objavil članek izpod peresa Leslia Gelba, po katerem naj bi SZ bila pripravljena nekoliko popustiti v eni izmed najbolj kritičnih točk na ženevskih pogajanjih, in sicer naj bi dopustila ZDA, da teoretično in laboratorijsko preiskujejo tako imenovano strateško obrambno pobudo (SDI), bolj znano kot pripravo na »vojno zvezd«. Vse pa kaže, da se je znani newyorški časnikar, ki sicer velja za zelo informiranega na tem področju, tokrat ušel ali vsaj prenašal. Sama sovjetska delegacija v Ženevi je objavila uradno sporočilo, v katerem demantira pisanje New York Timesa, češ da »ne odraža sedanjega stanja«.

Da SZ ni spremenila svojega stališča do SDI, potrjuje tudi daljši članek z naslovom »Zaskrbljenost v Evropi zaradi vojaških načrtov ZDA«, ki ga je včeraj priobčila moskovska Pravda. V njem je rečeno, da tudi najzvestejši ameriški zavezniki v Evropi izražajo velike dvome glede te ali one pobude ZDA na področju oboroževanja. »Poseben odziv,« piše gla-

silo KP SZ, »so v zadnjih časih imeli načrti ZDA o militarizaciji vesolja in poskusi Washingtona, da bi privabil svoje zaveznike k njihovi realizaciji. Toda tudi Velika Britanija in ZR Nemčija, ki sta na začetku podpirali ameriške načrte, se zdaj obojavljata.« Pravda nadalje piše, da medtem ko zahodnoevropske vlade pričakujejo pozitiven zaključek ženevskih pogajanj, Washington se v Ženevi obnaša, ko da bi bila razorožitvena pogajanja vskladljiva z mrzlično oboroževalno tekmo.

Toda neposredni demanti sovjetske delegacije v Ženevi in posredni v moskovski Pravdi nujno še ne pomenita, da ni v sovjetsko - ameriških pogovorih nobenih premikov. Včeraj je New York Times objavil nov članek izpod peresa Leslia Gelba, po katerem naj bi bila SZ pripravljena zmanjšati za 25 od sto svoje strateške jedrske arzenale, če bi seveda ZDA storile isto. Gre za predlog, ki ga je novi sovjetski voditelj iznesel že aprila, vendar s pomembno novostjo: zmanjšali naj bi število jedrskih konic in ne vektorjev. Gre samo za časni-karske »race«?

Prvi koraki torkovega sporazuma med muslimani Libanonci s težavo iščejo pot do miru in nacionalne sprave

BEJRUT — Včeraj sô v Libanonu ustanovili »koordinacijski odbor«, ki je zadolžen za preverjanje in nadzorstvo sporazuma, ki so ga libanonski muslimanski politični in verski voditelji dosegli v torek v Damasku. Ob napovedi ustanovitve je premier Karame povedal, da bodo v »koordinacijskem odboru« tudi predstavniki

Sirije, saj je brez njene pomoči mir v zahodnem Bejrutu neuresničljiv.

Predsednik libanonske vlade pa je včeraj napovedal tudi ustanovitev posebnih enot libanonske redne vojske, ki bodo skušale s sirsko pomočjo »rešiti Bejrut« kaosa, v katerega je padel zaradi rivalstva med muslimanskimi oboroženimi skupinami. Spopadi med družji, šiiti in suniti so se nadaljevali v Bejrutu tudi včeraj, a brez večjih zapletov, saj ne poročajo o žrtvah. V Tripoliju se postopoma pomirja položaj med suniti in alaviti. Nihče pa ne skriva težav, da bo pot do miru in sprave izredno težka in posejana s pastmi. Za te bo kot običajno že poskrbel Izrael, ki mu je do sedaj še vedno uspelo voditi v Libanonu zakulisno igro in tako ali drugače posegati v libanonska dogajanja.

Tudi predvčerajšnje izraelsko bombardiranje palestinskih taborišč pri Tripoliju je predvsem destabilizacijska in agresivna pobuda, ne pa odgovor na dva samomorilska atentata na jugu Libanona. V tem izraelskem bombardiranju je do sedaj izgubilo življenje 22 oseb, med katerimi tudi 6 otrok.

Povsem nepričakovano pa je včeraj prispel v Italijo na pogovore z italijanskim zunanjim ministrom Andreottijem vodja libanonskih družov in minister za promet, trgovino in turizem Džumblat.

Na sliki (AP): pogreb žrtev izraelskega bombardiranja.

Portugalski parlament odobril vstop v EGS

LIZBONA — Ob koncu daljšega zasedanja je portugalski parlament včeraj ponoči odobril sporazum o vstopu Portugalske v Evropsko gospodarsko skupnost. V tem smislu se je izrekla 80-odstotna večina poslancev. Proti je glasovala predvsem skupina KPP, kar sicer ne preseneča, saj so portugalski komunisti že od vsega začetka bili na tem stališču. K svojim tradicionalnim argumentom pa so razpravi dodali še enega: sporazum o vstopu v EGS naj bi parlament odobrila na robu, če že ne izven, zakonitosti, saj je to storil le nekaj ur pred svojim razpustom ob predčasnih volitvah.

Mehika nenadno znižala izvozne cene petroleja

CIUDAD DE MEXICO — Mehika je občutno znižala ceno nafte, da bi se tako zoperstavila konkurenci med državami članicami OPEC, s katerimi je doslej skušala sodelovati. Pri tem se je odločila za pahljačo cen, ki se razlikujejo glede na smer izvoza. Cena lahke nafte isthmus, ki je znašala 27,72 dolarja za sod, je bila znižana za 1,24 dolarja, cena težke nafte maya, ki je bila 24 dolarjev, pa za 77 stotink dolarja pri sodu. Lahka nafta stane po novem 26,25 dolarja, če je namenjena v Evropo, 26,50 dolarja, če gre na Daljni vzhod, a 26,75 dolarja, če je usmerjena v ameriške države z ZDA vred. Težka nafta: 22,50 dolarja za Evropo, 23 za Daljni vzhod in 23,50 za ameriške uvoznike. Evropa je, kot vidimo, na boljšem, saj hoče Mehika konkurirati naftnim proizvajalcem, ki so stari celini bližji kot Mehika.

Značilno je, da je sklep o pocenitvi, ki velja vzratno že od 1. julija, bil sprejet dan pred obiskom kuvajtskega ministra za petrolej Al Sabaha v Mehiki; mož bi po naročilu OPEC moral od Mehikancev izbojevati obljubo o tvornem sodelovanju za stabilizacijo tržišča.

Na vprašanje delegata Jovanoviča

ZIS o stališčih Slovenije in SRH do deviznega zakona

BEOGRAD — ZIS je poslal skupščini Jugoslavije odgovor na vprašanje delegata Batrica Jovanoviča v zvezi s stališči Slovenije in Hrvaške na osnutek deviznega zakona. Delegat Jovanovič je na seji zveznega zbora zahteval odgovor, ali bo ZIS glede na to, da delegaciji omenjenih republik nasprotujeta vsebinskemu spreminjanju obstoječega, kot je dejal, neustavnega in protistabilizacijskega deviznega sistema, postopal po ustavi in predlagal predsedstvu SFRJ sprejem zakona o začasnih ukrepih.

V odgovoru je kot najpomembnejše poudarjeno, da ZIS ni preučil pogojev za začetek postopka, da bi sprejeli časne ukrepe. Obrazložitev na-

vaja, da so pripombe republik in pokrajin na osnutek zakona o deviznem poslovanju, osnutek zakona o kreditnih odnosih s tujino in osnutek zakona o prometu blaga in storitev preučili na dveh junjskih sejah. ZIS je natančno analiziral tudi razloge za nasprotovanje hrvaškega sabora in slovenske skupščine ter svoja stališča poslal skupščini Jugoslavije.

Ocenil je, da razlike v stališčih, ki so prišle do izraza med preučevanjem navedenega paketa zakonskih osnutkov s področja ekonomskih odnosov s tujino, niso nepremostljive in da lahko pridejo do skupnih rešitev v nadaljevanju usklajevanja v zboru republik in pokrajin. (dd)

Smrt mladega motorista pretresla tržaško javnost

NA 5. STRANI

● Craxi izključuje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Mita to tudi povedal na skupščini novoizvoljenih občinskih svetovalec vseh velikih mest, ki so se zbrali v Rimu. Craxi je zaenkrat zagotovil homogene večine, vendar pa je dejstvo, da dva meseca po volitvah še niso sestavili nove uprave v nobenem velikem mestu, kar seveda pričra o težavah, ki povsod obstajajo.

Vendar pa ne obstajajo nesoglasja samo med socialisti in demokristjani. Tudi Spadolini, ki je po predsinočnem sestanku dejal samo, da bo preverjanje »dolgo in težko« je zaskrbljen, delno tudi zato, ker obstaja nevarnost, da bi si socialisti in demokristjani razdelili vsa pomembnejša mesta (poleg vodstva RAI je treba namreč razdeliti še celo vrsto drugih pomembnih mest, med drugim predsedstva skoraj vseh velikih bank) in bi republikancem ne ostalo nič, drugačne probleme pa imajo socialdemokrati in liberalci. Prvi so sklicali včeraj svoj centralni komite na katerem je Pietro Longo govoril sicer avtokritično, a je obenem navedel nove predloge za okrepitev stranke, ki je izšla iz zadnjih volitev poražena. Pač pa je Longo zopet spregovoril o »bipolarizmu KPI - KD«, ki se po njegovem mnenju ponovno pojavlja. Sestalo se je tudi vodstvo liberalne stranke, ki pripravlja zamenjavo tajnika, saj bo po napovedih, Zanoneja zamenjal sedanji minister za industrijo Altissimo.

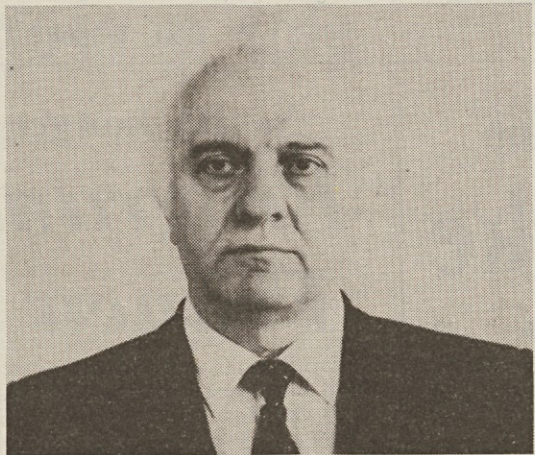
Sestalo se je tudi vodstvo KPI; sestanek, ki je potekal v strogi tajnosti, saj noben član vodstva ni hotel spregovoriti s časnikarji, je bil nedvomno pomemben v okviru priprav na sejo centralnega komiteja, na kateri bodo uradno sklenili, da bo strankin kongres prihodnje leto, torej leto pred zapadlostjo rednega mandata. O datumu kongresa in o morebitnih zamenjavah, do katerih naj bi prišlo v strankinem vodstvu (ki pa vsekakor ne bodo zadevale tajniškega mesta) bo sklepal torej centralni komite. Kdaj se bo sestal CK pa bodo sporočili šele danes.

BOJAN BREZIGAR

□ RIM — Na tiskovni konferenci v Rimu so včeraj predstavili 3. svetovni kongres naravnih zdravilišč, ki bo prihodnje leto od 6. do 10. maja v Beogradu, prireja ga pa svetovna organizacija zdravilišč.

Sovjetsko-italijanski odnosi se še izboljšujejo

Andreotti se bo sestal s Ševardnadzejem Gorbačov pa bo prispel na obisk v Italijo

Zunanji minister SZ Eduard Amvrosievič Ševardnadze

RIM — Prvega avgusta se bo italijanski zunanji minister Andreotti v Helsinkih sestal z novim sovjetskim zunanjim ministrom Ševardnadzejem, generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze pa bi moral prihodnje leto obiskati Italijo. To je včeraj povedal v pogovoru s časnikarji sovjetski veleposlanik v Rimu Nikolaj Lunkov.

Andreotti se bo s Ševardnadzejem srečal ob slovesnostih 10. obletnice podpisa helsinške listine. Za pogovor je zaprosil Andreotti, ker hoče navezati čimprejšnje stike z novim šefom sovjetske diplomacije. To njegovo prošnjo so Sovjeti hitro ušli, kar dokazuje nesporno zanimanje Moskve za Italijo. Italijanska diplomacija je navsezadnje po daljšem mrtvilo v zadnjih dveh letih postala nad vse agilna tako v medblokovskih odnosih kot ob vprašanjih Bližnjega vzhoda in Tretjega sveta.

Veleposlanika Lunkova je včeraj ob sprejemu za tuje diplomate sprejel predsednik republike Cossiga, ki je ponovil Pertinijevo in Craxijevo povabilo, naj Mihail Gorbačov obišče Italijo. So-

deč po besedah Lunkova pa to ne bo mogoče pred februarjskim kongresom sovjetske partije. Mihail Gorbačov bo namreč do tedaj do skrajnosti obložen z delom, da lahko obisk pričakujemo šele prihodnjo pomlad.

Lunkov se je včeraj udeležil tudi sklepnega zasedanja sovjetsko - italijanske komisije in slovesnosti ob podelitvi sovjetskih priznanj raznim italijanskim politikom. Veleposlanik SZ je ob vsem tem poudaril, da se odnosi med Italijo in Sovjetsko zvezo poglabljajo, da so dane vse možnosti za podpis trgovinskih in gospodarskih sporazumov v višini 2 milijard dolarjev.

Craxijev obisk v Moskvi je torej odprl vrata nadaljnjemu sodelovanju. Navsezadnje pa ni nobena skrivnost, da skuša Gorbačov obnoviti prijateljske odnose predvsem z državami Zahodne Evrope. V svoji blokovski viziji delitve sveta ima za Gorbačova Evropa posebno mesto, saj lahko z evropskimi državami lažje najde skupni jezik in obnovi porušeno zaupanje kot z Američani.

Nepričakovana odločitev na procesu o atentatu na papeža Soočenje Agcaja z Antonovom

RIM — Na zahtevo javnega tožilca Antonia Marinija je na včerajšnji obravnavi, ki je bila že 26. po vrsti, predsednik Severino Santiapichij nepričakovano odredil, da se neposredno soočita glavni obtoževalec in glavni obtoženec na procesu o domnevnih sodelavcih v atentatu na papeža, se pravi turški terorist Mehmet Ali Agca in bivši načelnik urada Balkan-aira v Rimu Sergej Antonov, ki je že 2 leti in 7 mesecev pripr. Do soočenja je prišlo v drugem delu obravnave, medtem ko je v prvem delu sedel na zatožni klopi pred sodniki sam Agca.

Turški terorist je zanikal, da bi mu kdorkoli kdaj sugeriral, kaj naj pove sodnikom tako v preiskovalni fazi kot na samem procesu. Zakaj pa je v preteklosti drugače govoril in med drugim pokazal v mešetarju ter sodelavcu italijanskih služb Francescu Pazienzi svojega »šepetalca«, so ga vprašali sodniki. Agca je mirno pri-

znal, da si je obisk Pazienze v zaporu enostavno izmislil. »Tedadaj« je dejal turški terorist, »sem se držal strategije, ki mi je puščala vsa vrata odprta, politike zmedenja.« S tem namenom naj bi vpletel v zadevo tudi frimasonskega mojstra in mešetarja Licia Gellija, vendar vse to je zdaj mimo, je pristavil Agca in zagotovil, da je staro strategijo povsem opustil in se dokončno odločil za sodelovanje s sodniki.

Turški terorist je nato govoril o treh Bolgarih, ki so obtoženi, da so sodelovali v atentatu na papeža, in sicer o diplomatih Jeliu Vasilevu ter Todoru Ajvazovu in seveda tudi o že omenjenem Sergeju Antonovu. Povedal je, da je za pravo ime slednjega zvedel šele, ko je bil že v zaporu in da je pred atentatom s pravim imenom poznal le Ajvazova. Glede Antonova pa je dejal, da je sodnikom navedel toliko podrobnosti iz

njegovega zasebnega življenja, npr., da ima rad cvetice v svojem avtomobilu, da kadi kubanske cigare »havanak«, da ljubkavalno kliče svojo ženo Rosi ipd., kolikor bi jih ne mogel zvedeti od nobenega »šepetalca«.

Na tej točki pa je predsednik Santiapichi, kot že rečeno, odredil sočenje med Agcajem in Antonovom. Slednji je takoj na začetku izjavil, da je nedolžen in da sta tako on kot njegova domovina tarča nezaslišane batenja. To je potem ponovil natanko dvanaajstkrat, ko so ga sodniki pozvali, naj odgovori na konkretne Agejeve trditve, npr., da sta se spoznala novembra 1980 v restavraciji na Trgu Barberini v Rimu, da sta se potem večkrat srečala v javnih lokalih in v stanovanju v Ul. Galiani 36, da se je Antonov predstavil njemu in trem drugim Turkom z imenom Bayramic ipd. Soočenje bi se moralo danes nadaljevati.

Tragedija indijskega jumba

Našli še drugo črno skrinjico

LONDON — Podmornica Scabb, ki je v sredo s pomočjo mehanske roke potegnila z morskega dna prvo črno skrinjico s posnetkom zadnjih 30 minut pogovorov v pilotski kabini indijskega jumba, v katerem je 23. junija našlo smrt 329 potnikov, je včeraj na isti način prišla še do druge črne skrinjice. V njej so podatki o hitrosti, višini letenja itd. Skrinjica je ležala skoraj 2000 metrov globoko kakih 100 milj od irske obale nedaleč od kraja, kjer je letalo družbe Air India tresčilo v morje. Iz skrinjic bodo indijski preiskovalci ob zaslonih britanskih bržkone ugotovili prave vzroke strmo-glavljenja, o katerem gre glas, da mu je botroval atentat.

Tožilec predlaga dosmrtno ječo za Fredo in Ventura

BARI — Na procesu o bombnem atentatu z dne 12. decembra 1969 v zavodu Banca nazionale dell'Agricoltura na milanskem Trgu Fontana — 16 mrtvih in 88 ranjenih (nekateri so bili trajno pohabljeni) — je glavni tožilec Umberto Toscani predlagal za glavna obtožena, neonacista Franca Fredo in neofašista Giovannija Ventura, dosmrtno ječo. Najvišjo kazen so jima sicer že odmerili, v prizivu pa sta bila škandalozno oproščena zaradi pomanjkanja dokazov. Freda po tožilčevem predlogu ni trenil z očesom, Ventura pa itak ni bilo, ker se skriva na tujem. Dosmrtno zaporno kazen je Toscani utemeljil z obtožbo »vztrajanja pri pokolu«, torej ne le izvedbe atentata v kmečki banki, ampak tudi izpeljave atentatov (istega dne približno ob isti uri) na zavod Banca commerciale di Milano, kjer peklenški stroj ni počil, in na rimski zavod Banca nazionale del lavoro, kjer je bomba eksplodirala, ni pa povzročila žrtve.

Tožilec je v obtožnici, ki jo je razgrinjal tri dni in pol (15 ur), izrecno poudaril, da sta Freda in Ventura ob pripravljanju atentatov imela jasen namen ubijati, kar je razvidno iz številnih Venturovih izjav, zabeleženih v zapisniku. Danes bo tožilec obravnaval primera soobtožencev, anarhistov Pietra Valprede in Maria Merlina, za katera bo verjetno predlagal popolno oprostitev.

Union Carbide zaprla v Bophalu

NEW DELHI — Ameriška družba Union Carbide je včeraj uradno zaprla svojo tovarno insekticidov v Bophalu v srednji Indiji, iz katere so lanskega decembra ušli strupeni plini, ki so umorili po uradnih podatkih najmanj 2.500 ljudi, poleg tega pa jih več tisoč pohabili.

Po katastrofi, ki velja za eno najhujših te vrste v vseh časih, je tovarna obratovala le za krajši čas, in sicer zato, da bi uporabila strupene snovi, ki so bile v zalogi. Direkcija je naznanila zaprtje obrata, potem ko je vlada zvezne indijske države Madhia Pradeša, v kateri je na oblasti Kongresna stranka Radhiva Gandhija, dokončno preklicala avtorizacijo za nadaljnje proizvodnjo.

V Ljubljani preprečili nevarnost izbruha epidemije meningitisa

LJUBLJANA — Huda bolezen meningitis je terjala življenji dveh otrok iz Vzgojnovarstvenega zavoda Jelka v Glavarjevi ulici v Ljubljani. Kaže, da se huda tragedija ne bo več širila in so dokaj zanesljive napovedi, da nobeden od drugih otrok ni v nevarnosti. Vsi otroci, ki so s pokojnima malčkomama bili v stiku, so preventivno že dobili potrebno količino ustreznega antibiotika, kakor tudi starši teh otrok, prav tako pa tudi drugi otroci in njihovi starši, ki so to včeraj v strahu pred boleznijo sami zahtevali.

Fantek, ki je umrl na infekcijski kliniki v Ljubljani 29. junija je bil star 22 mesecev, štiri leta in pol stara deklica pa je umrla 7. julija v isti bolnišnici.

Vse skupaj zelo spominja na izredno tragično naključje. Omenjeni bacil nosi (predvsem v grlu) veliko število ljudi — tudi do 60 odstotkov, a se organizem zelo uspešno bori proti njemu. Le zelo slabotni ljudje ali ljudje,

katerih organizem napade in oslabi kakšna druga bolezen, so lahko žrtev bacila.

Ob smrti drugega otroka so mestni sanitarni inšpektor, republiški sanitarni inšpektor ter strokovnjaki mestnega in republiškega zavoda za socialno medicino in higieno obiskali vrtec in ukrepali. Nemudoma so poiskali otroke in njihove starše, oziroma otroke, ki so bili v tesnem stiku z žrtvama boleznimi, da bi jim dali preventivno količino antibiotika in jih pregledali. Lotili so se celo iskanja otrok in njihovih staršev na morju, da bi preprečili možno širjenje bolezni.

Kot smo zvedeli sta bila pokojna otroka okužena z različnima tipoma bacila meningokoka. Eden je bil okužen z bacilom tipa »A« drugi pa z bacilom tipa »B«. To dokazuje, da sploh nista bila okužena iz istega vira. To pa je najneposrednejši dokaz, za kako veliko tragično naključje gre: da sta pač oba žrtvi iste bolezni in da sta obiskovala isti vrtec. (dd)

MALOMARNOST V ZAGREBU

270 litrov krvi v kanalizaciji

ZAGREB — Kdo je pravzaprav kriv in kako se je zgodilo, da je 270 litrov krvne plazme steklo v kanalizacijo, bo pokazala nova preiskava. Občinsko javno tožilstvo v Zagrebu je zaradi malomarnega dela vložilo obtožnico proti Dubravki Matic - Piantanida in Radovanu Šlibarju.

Maticeva je vodila oddelek za frankcioniranje človeške plazme v zagrebskem imunološkem zavodu, Šlibar pa je bil tehnik na tem oddelku. Obtožujejo ju, da sta uporabljala centrifuge, za centrifugiranje krvne plazme, čeprav sta vedela, da ena od petih ne dela. Šlibar namreč ni, tako mu vsaj očitajo, dobro nadzoroval dela pomožnega delavca. Ker so bile cevi na centrifugi napak povezane, je bila cev, po kateri priteka plazma v centrifugo speljana v kanalizacijski odtok, zato je 270 litrov dragocene tekočine steklo v kanalizacijo. Škoda je za najmanj pol milijona dinarjev, čeprav v tem primeru pravzaprav o škodi ni mogoče govoriti. (dd)

Vinski škandal povzroča ogromno gospodarsko škodo Avstriji

Avstrijsko vino »oplemenitili« z antifrizerjem ZR Nemčija že vrača uvoženo »žlahtno kapljico«

DUNAJ — »Vinski škandal« je zdaj na ogorčenje javnosti dosegel svoj vrhunec, pa čeprav je izbruhnil že v aprilu, ko je avstrijsko kmetijsko ministrstvo dalo zapleniti 44.000 hektolitrov vina. Le da je tedaj »škandal« ostal bolj ali manj na domačih, avstrijskih tleh. Vsa stvar pa seveda dobi drugačne razsežnosti, če zdravstveno ministrstvo v Bonnu ugotovi zdravju škodljivi vpliv (obolelosti notranjih organov in celo neke vrste ohromitve) pretirane količine kemičnega sredstva proti zmrzali diaethylenglykola (najvišja dopustna mera je 0,1 grama) v vinu.

Omenjena kemična snov, ki je je pozimi vesel vsak avtomobilski motor, ki ni prirejen na zračno hlajenje, torej antifriz, pa je v vinu, ki ga je Avstrija pošiljala v ZR Nemčijo dosegel med 0,2 do celo 3,2 grama. Diaethylenglykol namreč znatno poveča stopnjo sladkorja v vinu Nemci pa radi pijejo sladko vino. Torej, spretni trgovci so segali po tej kemikaliji, ki je popolnoma brezbarvna in brez okusa, in ki jo je mogoče odkriti

še po daljših in temeljitih analizah. Avstrija izvažala (sedaj lahko mirno zapišemo — je izvažala) 75 odstotkov svojega sortnega vina v ZR Nemčijo. In sicer v prvi vrsti iz vinorodnih krajev in vinskih kleti Gradišanske in Spodnje Avstrije, kjer večini prebivalstva predstavlja gojenje vinske trte in predelava v vino poglaviti vir dohodka.

»Vinski škandal« je toliko bolj zapleten, ker so avstrijsko vino prepeljali v severno sosedo v velikih kontejnerjih in je zdaj silno težko ugotoviti zlikovca, ki ga je »plemenitil« s to zdravju nevarno snovjo. Vino, ki so ga v Nemčiji seveda že pretočili v steklenice, bo te dni priromalo nazaj, v Avstrijo. Od štiri do pet milijonov steklenic, vedo povedati sredstva javnega obveščanja. Ker slabe novice zelo hitro potujejo, se je zadeva okoli avstrijskega vina zanesla tudi že v druge države, ki segajo po sicer imenitni in okusni kapljici iz Gradišanske in Spodnje Avstrije. Predvsem so eden izmed pomembnih uvoznikov avstrijskega žlahtnega vina Združene države Amerike.

Da bi kolikor toliko popravili izvozno škodo, ki jo bo zdaj Avstrija utrpela, bodo, kot poročajo v tisku, morali s strogimi kontrolami in še strožjimi kaznimi za takšne kršitelje skrbeti zakonodajalci in pridelovalci hrane.

Na delu so bili očitno »oplemenitelji« vina. Zdaj so dobili klofuto vendar ne samo le-ti, ampak vsi, ki vino proizvajajo. Začenši pri gradiščanskih in spodnjeavstrijskih kmetih in njihovih družinah, ki so z lastnimi rokami in s težkim delom pridelovali visokokakovostno vino. V ZR Nemčiji so odkrili v vinu antifriz v letniku 1983, ki je štel za eno najboljših vinskih letin v Avstriji. Kako se »bo cela zadeva razpletla je za zdaj težko ugotavljati. Vsekakor pa si bo marsikdo premislil, predno bo odprl steklenico zgodnje ali pozne trgatve, če mu pa zdravstveno ministrstvo iz sosednje države poveduje, da s tem tvega zastrupitev.

BARBARA GORIČAR

V začetku tedna na Reki Pregled obsežnega delovanja na seji predsedstva Unije

KOPER — Na Reki so se v ponedeljek sestali člani predsedstva italijanske Unije. Izredno obsežno delo v minulem obdobju, težak gmotni položaj ter predlogi sprememb veljavne statuta so bila osrednja vprašanja zadnjega delovnega srečanja pred poletnimi počitnicami. Zadnja dva meseca sta bila za člane predsedstva Unije Italijanov iz Istre in z Reke izredno naporna. Bili so na številnih obiskih doma in v zamejstvu. Sodelovali so na pomembnih srečanjih in pogovorih, ki so omogočala izmenjavo stikov z matičnim narodom v Italiji (sodelovanje s CONI, srečanje z deželnim sedežem RAI, ki pripravlja nekaj oddaj o življenju italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, udeležba na srečanju narodnosti v Termoliju, prvo skupno sindikalno srečanje in pogovori o narodnostih ob meji, nenehni stiki z Ljudsko univerzo v Trstu in še kaj).

Med aktivnostmi v domačem družbenopolitičnem življenju naj omenimo le pogovore z bivšim predsednikom ZK SZDL Marjanom Rožičem in obisk novinarjev zvezne skupščine na Obalji. Znotraj same narodnosti pa so bila koristna srečanja članov predsedstva z območnimi konzultanti, pogovor o šolstvu narodnosti v Rovinju, gostovanje na Cresu in Malem Lošinj ter vrsta uspešnih kulturnih dogodkov, kot so festival otroške pesmi, natečaj Istria nobilissima in vr-

sta drugih. Tako intenzivno kot v predsedstvu so delali tudi v vsaki od desetih komisij.

Zaskrbljuje pa denarna stiska. Težave imajo pri finansiranju Unije, saj so ob veliko večjih stroških letos namenska sredstva višja le za 17 odstotkov. Težke materialne razmere pestijo tudi nekatere institucije italijanske narodnosti, predvsem Center za zgodovinske raziskave v Rovinju in italijansko Dramo na Reki. Nujno bo kar najhitreje sistemsko rešiti ta vprašanja, tako da bi delovne programe lahko nemoteno uresničevali.

Na zadnjem predsedstvu so člani obravnavali tudi predlagane spremembe predlaganega statuta. Z njimi naj bi predvsem delo predsedstva in konference Unije približali delegatski bazi italijanske narodnostne skupnosti. Povečali pa bi tudi aktivnosti posameznih skupnosti Italijanov in območnih konzult. Vse te spremembe so toliko pomembnejše, saj bo v prihodnjem letu tudi volilna konferenca in bo nujno zamenjati večje število članov predsedstva Unije. Poletne počitnice so na pragu, vendar pa ne tudi popoln počitek. Med nalogami do prihodnjega srečanja predsedstva italijanske unije je tudi priprava konference, namenjena celovitemu pregledu položaja narodnostne skupnosti in analizi realnih razvojnih možnosti. Konferenca naj bi bila letos oktobra v Piranu.

Na koncertu v Špetru Slovenov Pevski zbor N. Ivanov iz Sofije pokazal zelo kvalitetno raven

ŠPETER SLOVENOV — V torek zvečer je bil v Špetru nadse uspešen nastop znanega bolgarskega ženskega pevskega zbora Nacio Ivanov iz Sofije. Številno občinstvo je izvedbo posameznih pesmi sprejemalo z velikim navdušenjem in z večkratnim ploskanjem poudarjalo resnično kakovost bolgarskega zbora. Prisostvovali smo torej izjemno kvalitetni manifestaciji, ki jo je beneška publika dojemala s srcem in odobravanjem.

Večer se je pričel z nastopom domačega pevskega zbora Pod lipo iz Vernasa, ki je zapel nekaj beneških narodnih pesmi. Po nastopu vernaškega zbora so stopila na oder bolgarska dekleta pod vodstvom zborovodje Ofelije Russeve. Prvi del programa, ki ga je zbor predstavil je v glavnem zajemal polifonične skladbe, v drugem delu pa so dekleta zapela narodne pesmi raznih slovenskih narodov. Največji poudarek je seveda šel bolgarskim narodnim, pevke pa so občinstvu predstavile tudi ruske pesmi, nekatere celo v nemškem in italijanskem prevodu. Po vsaki izvedbi je občinstvo z navdušenjem ploskalo, tako da je moral zbor marsikatero pesem ponoviti. Ob zaključku programa je prisotne pozdravil župan špeterske občine Mari-
nig. V svojem pozdravnem nagovoru je poudaril pomembnost, ki ga ima za Špeter tako kvalitetna manifestacija. Hkrati pa je naglasil željo, da bi se podobne iniciative v bodoče od-

vijale tudi v drugih krajih Nadiških dolin.

Naj povemo, da so koncert organizirali v prvi vrsti občina Špeter v sodelovanju z videmsko pokrajino in pevskim zborom iz Rude, ki proslavlja letos 40-letnico ustanovitve. Po nastopu zbora smo se približali pevcem in organizatorjem in nekatere vprašali, kaj menijo o prireditvi in seveda o občutkih, ki jih spremljajo na takšnem gostovanju.

Seja deželnega komiteja KPI

TRST — V prejšnjih dneh se je sestel deželni komite Komunistične partije, na katerem je deželni tajnik Roberto Viezzi podal poročilo o političnem položaju na deželni ravni. Med razpravo, v katero so posegli Bacicchi, Baracetti, Bratina, Lizzero, Polletto, Sonogo, Travanut, Lusa in Pascolat, so analizirali odnose z drugimi političnimi silami.

KPI je izkazala svojo razpoložljivost v odnosu do demokratičnih sil v deželi. Kritično se je tudi izrazila glede delovanja sedanjega deželnega odbora. Deželni komite KPI bo z delom nadaljeval prihodnji teden.

Direktor zbora Nacio Ivanov Jordan Stalkov Jordanov nam je povedal: »Naša turneja se zaključila prav z današnjim nastopom v Špetru. Zadovalni smo, da nas je občinstvo v Furlaniji povsod dobro sprejelo. Zahvaljujem se vsem, ki so pripomogli pri organizaciji turneje, ob tem pa menim, da so tudi naši nastopi pripomogli k utrditvi miru in prijateljstva med narodi; v tem primeru med italijanskim in bolgarskim. V načrtu za leto 1987 imamo tudi nastop na mednarodnem pevskem tekmovanju Seghizzi v Gorici.»

V imenu tridesetih pevcev zbora nam je Snegina Tzancova povedala naslednje: »Gostovali smo že v raznih državah v Evropi, od Anglije, Nemčije, Poljske tja do Francije, vendar z zadovoljstvom ugotavljamo, da je tu bil sprejem resnično prisrčen in domač. Zadovalni smo, da nas je občinstvo povsod dobro ocenilo. V Sofijo se tako vračamo povsem zadovoljni, obenem pa obogatene z novimi življenjskimi izkušnjami.»

Predstavniki pevskega zbora Pod lipo iz Vernasa Germano Cendou nam je ob koncu dejal naslednje: »Zbor iz Sofije se je vsekakor izkazal. Želel bi, da bi k nam prišli na gostovanje tako kvalitetni zbori saj bi to vsekakor spodbudilo kvalitetno rast zborovskega petja v Benečiji. Občini Špeter naj gre torej vsa pohvala, da je bila sposobna prirediti v naših krajih tako visoko kvalitetni koncert.« (i)

Praktično izvajanje dvojezičnosti

KOPER — Okrog 150 študentov iz štirih celin je v prejšnjih dneh obiskalo narodnostno mešano občino Koper, da bi se od blizu seznanili s praktičnim izvajanjem dvojezičnosti. Študentje se v Ljubljani udeležujejo mednarodnega seminarja iz slavistike, na katerem so med drugim proučevali vprašanje dvojezičnosti. V Kopru so najprej obiskali sedeža Radia in TV Koper - Capodistria in se pozanimali o programih v italijanskem in slovenskem jeziku ter o vlogi teh dveh važnih komunikacijskih sredstev.

Za tem je bila skupina študentov gost Skupnosti Italijanov »Antonio Gramsci«, kjer sta jo pozdravila predsednik Ennio Opassi in predsednik Unije Italijanov iz Istre in z Reke Silvano Sau. Orisala sta jim razvežano zakonsko ureditev v korist italijanske narodnostne skupnosti, kateri je tako v ustavih slovenske in hrvaške republike kot v občinskih statutih narodnostno mešanih področij zagotovljeno res idealno uresničevanje lastnih narodnostnih pravic. V vsakodnevni praksi pa se mnogokrat te pravice ne izvajajo na primeren način predvsem zaradi premajhne politične senzibilnosti tistih oseb, ki so postavljene za praktično uresničevanje glavnih zakonskih dokumentov. V razpravi je bila nadalje podčrtana važna vloga italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji in slovenske v Italiji za podpis osimskih sporazumov.

E. OPASSI

Izkušnje in želje koroške mladinke na praksi na PD

TRST — Že nekaj let je praksa, da sprejema Primorski dnevnik v poletnem času na prakso mlade študente, ki se tako v prostem času spoznavajo z novinarskim poklicem in si pridobivajo izkušnje, ki jim bodo prav gotovo služile v njihovem bodočem življenju. Tako je v tem času v uradih Primorskega dnevnika vse živo, saj dela prakso kar precej mladih iz raznih krajev in tudi iz raznih šol.

Tokrat je prvič, da je začela s prakso na Primorskem dnevniku tudi mladinka s Koroške. Gre za Sonjo Kölich, doma iz Celovca, študentko, ki se je na Dunaju posvetila študiju angleščine in italijanščine. Opravila je že nekaj semestrov, čaka pa jo še nekaj let študija, nato diploma. Že večkrat je bila na obisku v Trstu, tokrat je prišla v naše mesto kar za dalj časa, pa si je želela, da bi se tu zaposlila in si tako pridobila nekaj znanja v italijanščini, istočasno pa izkoristila bivanje za boljše poznavanje problematike slovenske manjšine v Italiji. Najprej je mislila, da bi morda otroke poučevala nemščino ali angleščino, no potem pa je izrazila željo, da bi raje živel v slovenskem ambientu in da bi spoznala, kakšno je pravo novinarsko delo, ki ga je sama, kot mlada študentka že nekoliko okusila, saj je v Celovcu pred časom sodelovala z nekaterimi članki pri tamkajšnjem Slovenskem Vestniku.

Komaj nekaj dni je na praksi pri Primorskem dnevniku in torej ne more govoriti še o svojih vtisih in izkušnjah iz dela v tem novem novinarskem ambientu. Povedala pa nam je, kaj si želi, kaj bi rada delala, kaj bi rada od te nove izkušnje odnesla in nam tudi nekoliko opisala sebe, svoje življenje in življenje slovenskih študentov na Dunaju.

»Osnovno šolo sem opravila v nemščini in sem šele na gimnaziji v Celovcu začela s šolanjem v slovenščini, vendar pa sem vedno živel v slovenskem ambientu, saj smo doma govorili slovensko in vse moje sorodstvo je prav tako slovensko. V

Sonja Kölich

čas, ko sem še hodila v šolo v Celovcu, sem bila tudi aktivna v tamkajšnjem kulturnem življenju. Sodelovala sem v pevskem zboru, pa v dramski skupini in na sploh sem bila tesno povezana z vsem, kar zadeva problematiko Koroških Slovencev. Sedaj sem od tega nekoliko oddmaknjena, ker pač živim na Dunaju, toda ko se vračam, se rada pogovorim s prijateljicami in prijatelji, ki so tam in sem rada v njihovi družbi.

Zanimalo nas je, kako živi kaj na Dunaju in če je tudi delovna pri Klubu slovenskih študentov. »Čim sem prišla na Dunaj, sem postala članica tega kluba. V začetku sem bila kar precej angažirana, sedaj malo manj ker imam pač precej stu-

dija. Vendar se redno dobivamo v tem klubu vsak petek, ko imamo razna predavanja, srečanja ali druge prireditve. V ponedeljek ima klub svoje sestance, ko se pogovorijo o tem, kakšen naj bo program naslednjega petkovega večera. V klubu smo že imeli srečanja z avstrijskimi študenti, s katerimi imamo dobre stike, obiskali so nas tudi študentje iz Ljubljane, veseli pa bi bili tudi obiska študentov z Tržaškega, s katerimi se sicer srečujemo na raznih prireditvah.»

Kaj bi si želeli delati tu na Primorskem dnevniku, kakšno področje vas najbolj zanima?

»Premalo poznam to problematiko, da bi se lahko spustila v pisanje kakšnih bolj zahtevnih člankov, zanima pa me področje kulture. Rada bi obiskala kakšne prireditve, se spoznala z vašimi ljudmi, navezala prijateljske stike, delala intervjuje, kot delate vi sedaj z menoj in si seveda pridobila čimveč znanja.»

Naj povemo, da je naša Sonja vnukinja Karla Prušnika - Gašparja, znanega koroškega partizanskega borca, zavednega Slovenca, pa še pisatelja, v prostem času pa čebelarja, lovca in glasbenika. Se radi spominjate vašega starega očeta?

»Zelo rada sem ga imela, žal mi je, da sem bila premlada, da bi lahko z njim razpravljala o stvareh, ki me danes močno zanimajo. Vem pa, da me je s svojo osebnostjo, kot otroka, naravnost fasciniral. Vsi vnuki smo ga mirno poslušali, ko nam je začel govoriti o svojih doživljajih iz časa NOB ali pa ko nam je pripovedoval svoje dogodivščine kot strasten lovec. Še danes vem, da sem imela res velikega starega očeta.»

Kaj naj želimo naši Sonji in seveda vsem mladim praktikantom, ki se v teh vročih dneh potijo pri novinarskem delu? Da bi jim bilo bivanje v naši družbi prijetno, da bi se čimveč naučili, Sonji pa da bi si ustvarila res tak krog prijateljev, ki bi postavili temelje bodočim vezem, ki naj bi tesneje povezoval slovenske študente s Koroške, iz Italije in matične domovine.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

48.

Taki so bili večeri pri Koštrčevih. Včasih bolj veseli, včasih manj. Včasih je bila Marta razposajena kakor otrok, nagajala je Ivanu, in Koštrčeva sta jo presenečeno gledala.

Toda ko je bila že pozna noč, sta se vzdignila; tedaj je tista nagajivost zginila z Martinega obličja in na njem se je pojavila sled velike resnične ljubezni.

»Ali ostaneš?« je vprašala Katica, ki je sedela v kotu.

»Tu ostanem.«

»Dobro, saj je tu bolj toplo.« Marta je prišla Ivana za roko. »Pa greva sama.« In ozrla se mu je v oči.

Odhajala sta.

V sobi sta ostala molk in samota, ljubezen in sreča sta se odselili v sosednjo sobo. Nekaj težkega je vselej leglo na Ano, ko je videla, kako zadovoljna in srečna odhajata.

In ko sta z Jožefom legla, je rekla tiho, nagnjena k njegovemu ušesu:

»Zdaj se bosta spet ljubila...«

»Da. Saj sta mlada... Vendar se mi zdi, da ni

prave ljubezni med njima, da je vmes nekaj težkega.«

Ano je imelo, da je šla in samo malo pokukala skoz ključavnico. Za dve minuti se je vrnila in njeno lice je žarelo.

»Saj sem rekla,« je dejala, »da se bosta ljubila. Oh,« je vzdihnila.

»Ne bi smela biti tako radovedna,« jo je pokaral mož. »To ni lepo.«

Čeprav ni bilo lepo, se vendar ni mogla vzdržati. Nekega dne se je pojavil na tem samotnem otoku pravi Peter Koštrca, razbojnik in potepuh. Bil je zimski dan, meglen in mrzel. Sneg je globoko pokrival njive in proti Koštrčevi hiši je bila samo ozka gaz. Jelševi gozdovi za hišo so bili zaviti v meglo in polni ivja. Šumenje Mure je potihnilo, ker je zamrznila. Tudi mlini niso klopotali. Sveti mir je ležal nad pokrajino.

Ivan in Jožef sta bila v gozdu in čeprav po naključju, ni bilo nič čudnega, da je Peter najprej srečal Marto, ki je prišla iz sobe in hotela v kuhinjo. Ker je bilo še dovolj zgodaj pred poldnem, spet ni bilo nič čudnega, če si še ni spletla dolgih las v kito.

Peter Koštrca je bil pravo nasprotje onemu potniku, ki jih je obiskal, ko so imeli kolone, in pustil denar na ležišču. Tisti je bil pohleven, tih človek, staričav, neobrit, utrujen in strgan. Ta je bil gospodski, lepo oblečen, kakor so oblečeni ljudje v mestu, imel je dolgo suknjo, težko in toplo, na oko iz boljšega, morda celo prav dragega blaga, nov klobuk, okoli vratu je nosil svilen robec, ki mu je zakrival ovratnico. Spod

suknje so gledale zlikane hlače, na čevljih je imel ga-loše. Seveda tudi ni bil brez podloženih usnjenih rokavic.

Bil je pravi gospod.

Ko je odprl vežne duri in zagledal Marto z razpletenimi lasmi, samo v bluzi, ki ni mogla zakriti lepote njenih prsi, je obstal, privzdignil klobuk in namesto pozdrava rekel zavzeto:

»Čudovita ženska, kdorkoli si že.« Šele nato je dejal: »Dober dan.«

Vežnih duri ni zaprl, čeprav je spuščal hlad v vežo, a to samo, kakor bi si hotel natančneje ogledati žensko, ki je stala pred njim zbegan. Kljub vsej zbe-ganosti ni preslišala njegovega vzdihla zavzetosti in občudovanja, kar ji je pognalo kri v lice in kar ji je poživilo oči; vse to jo je napravilo še lepšo, še čudovitejšo.

»Ali iščete Koštrčeve?«

»Da, h Koštrčevim sem namenjen. Toda, dovolite, da vam posvetim še en pogled, preden grem k njim. Če se namreč ne bova več srečala, si bom vsaj vtisnil v spomin lepoto, kakršne še nisem srečal v življenju.«

»Tam, na oni strani stanujejo Koštrčevi,« je rekla Marta zmeden in pokazala z roko na duri Koštrčeve sobe.

»A čigavi ste? Ako seve dovolite, da nekoliko predrzno sprašujem.«

»Korenova sem.«

Pregled izidov letošnjih zrelostnih izpitov Na letošnjih maturah kandidati dosegli boljši uspeh kot lani

Na trgovskem tehničnem zavodu so objavili včeraj še zadnje izide letošnjih zrelostnih izpitov na slovenskih višjih srednjih šolah. Celotni pregled rezultatov nam daje priložnost za oceno letošnjih slovenskih matur, ki jih je na Tržaškem opravljalo skupno 127 kandidatov. (K izpitom se je prijavilo sicer 130 kandidatov, ena dijakinja in dva privatista pa se niso javili pred ocenjevalno komisijo).

Maturo je uspešno prebrodilo skupno 117 kandidatov. Deset (ali 7,8 odst.) jih ni izdelalo (po dva na znanstvenem liceju, trgovski in oddelku za geometre in štirje na učiteljski). Število »odklonjenih« dijakov je precej večje od števila lanskih neuspehov na maturi (lani so od skupnih 111 maturantov padli le trije), kar pa še ne pomeni, da je bil letošnji maturitetni uspeh skromnejši od lanskega.

Podrobnejši pregled rezultatov daje prav nasprotno sliko.

Lani ni na primer nihče od maturantov posegel po najvišji oceni (najvišja ocena je bila »58«). Letos pa se

je kar šest kandidatov (po trije z znanstvenega liceja in s trgovske) prebilo do »šestdesetice«. Tudi pregled »spodnjega konca« maturitetnih izidov je pri tem dokaj zgovoren. Lani je prejelo 16 maturantov najnižjo možno oceno, ki jo zagotavlja »uspeh« na maturi (36/60). Letos smo zabeležili deset »šestintridesetic«.

O kvalitetnejši letošnji maturi pričča tudi povprečni rezultat vseh ocen letošnjih kandidatov. V povprečju so letošnji maturanti dosegli oceno 45,3, kar je za celi dve točki več od lanskega povprečja (lani 43,2).

O letošnjem boljšem uspehu kažejo tudi rezultati po posameznih šolah. Kar na štirih naših šolah so bile v povprečju ocene višje od lanskih (na klasičnem liceju je bila letos srednja ocena maturitetnih izidov 53 (!), lani 46,1; na znanstvenem liceju so zabeležili povprečno oceno 47,6, lani 43,5; na trgovskem tehničnem zavodu je bila povprečna ocena 46,1, lani 43,2; na poklicnem zavodu so dosegli letos v povprečju oceno 41,6, lani 40,1.

Edina šola, na kateri je bil letošnji

uspeh v povprečju slabši od lanskega, je bilo učiteljske. Lani so imeli maturanti na tej šoli v povprečju oceno 44, letos je povprečni uspeh zdrknul na 41,8. Tudi ta neuspeh pa ima vsaj eno »olajševalno okoliščino«: pismeno nalogo iz latinščine, ki je predvsem dijakom 4. A razreda povzročila (brez izjeme) tolikšne težave, da je bil uspeh dijakov tega razreda, vsaj glede na uspehe ob koncu šolskega leta in iz prejšnjih šolskih let, mnogo pod pričakovanji.

Na oddelku za geometre so dosegli dijaki povprečno oceno 45,4; na tej šoli so opravljali letos prvič maturo, zato ni mogoče opraviti nobene primerjave.

Letošnje ocene skratka potrjujejo mnenje, ki smo si ga ustvarili že med poslušanjem ustnih izpitov: maturitetni uspeh je v povprečju boljši kot v prejšnjih letih. Nekaj dijakov je res briljiralo. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje maturantov, ki niso izdelali. Verjetno so bili res preveč poceni pripuščeni k zrelostnim izpitom.

Tudi na trgovskem tehničnem zavodu tri »šestdesetice«

Na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois so včeraj objavili učne uspehe zrelostnih izpitov. Na tem zavodu so se mature zavleklo, saj je morala ocenjevalna komisija oceniti kar 61 kandidatov, in sicer 37 s trgovskega tehničnega zavoda Zois, 11 z oddelka za geometre in 13 z oddelka za zunanjo trgovino iz Gorice. Zrelostne izpite so uspešno opravili:

Trgovski tehnični zavod Žiga Zois

5. A razred: Sonja Bezin (48/60), Igor Bogatec (40), Roberto Candotti (44), Valentina Drnovscek (52), Massimiliano Hussu (44), Alessandro Kobal (46), Fabiana Leuz (36), Franco Lovriha (44), Anna Maria Milič (50), Tiziana Natural (60), Nevenko Pertot (40), Niko Pertot (48), Daniela Skerk (50), Sonia Skerlavai (42), Maura Spanghero (42), Andrea Starec (44), Nives Stocca (38), Paola Stofa (44), Dimitri Zbogar (46). En dijak ni izdelal, ena dijakinja se ni javila k izpitu.

5. B razred: Cristina Baldini (43), Dario Bradassi (50), Tatjana Ciacchi (44), Astrid Cossutta (50), Davide Gregori (48), Alessandro Gruden (40), Marco Gruden (43), Cristina Kalin (52), Vesna Klemse (44), Alida Lorenzi (37), Igor Meden (39), Erica Obergank (60), Lucia Pockaj (60), Paolo Pockaj (48), Stefano Semen (56), Livio Emili (42). En dijak ni izdelal. Dva privatista se nista javila k izpitu.

Oddelk za geometre

5. razred: Liliana Filipic (52), Natalia Gregori (48), Igor Gustincich (45), Davide Inamo (42), Marco Leghissa (48), Andrea Pahor (36), Mitja Rapotec (44), Aleksander Sosič (52), Roberto Trobez (42). Dva dijaka nista izdelala.

Mirošič sprejel deželnega tajnika PSDI

Te dni je bil na obisku na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu deželni tajnik socialdemokratske stranke Bernardo Dal Mas, ki se je z generalnim konzulom Dragom Mirošičem razgovarjal o številnih problemih, ki zadevajo bodoče sodelovanje omenjene stranke z republiško konferenco SZDL Slovenije in Hrvatske. Na razgovoru, ob navzočnosti še nekaterih članov deželnega odbora PSDI, je bila izražena tudi potreba po tesnejših gospodarskih stikih med obmejnimi deželami, govor pa je bil tudi o položaju slovenske manjšine v deželi in o njenem boju za doseg vseh pravic.

Po srečanju med Listo Frausin, PSI, PSDI in PRI

Še brezplodna pogajanja o občinski upravi v Miljah

Vse kaže, da v Miljah ne bodo dobili tako kmalu nove občinske uprave. Tudi sestanek med Listo Frausin, socialdemokrati, republikanci in socialisti, ki je bil v sredo zvečer v Miljah, ni namreč razčistil odprtih vprašanj ter ni odpravil zaprek na poti štiristranskega sporazuma, kot ga je predlagala Lista Frausin.

Kot smo že poročali, je Lista Frausin, ki si je na majskih uradnih volitvah zagotovila točno polovico sede-

žev v miljskem občinskem svetu (15 na 30), predlagala sestavo občinske uprave, v kateri bi sodelovale tudi PSDI, PRI in PSI, ki naj bi imele vsaka po enega odbornika. Te tri stranke pa zahtevajo zase, poleg dveh odbornikov, tudi župansko mesto, ob tega vprašanja pa Lista Frausin očitno — in povsem upravičeno — ne namerava popustiti. Sredino srečanje ni privedlo do večjih premikov, čeprav v listi Frausin pozitivno ocenjujejo dejstvo, da so tri laične stranke potrdile voljo po sodelovanju.

V pričakovanju razčiščenja se bodo medtem nadaljevali dvostranski pogovori. Že danes bo na vrsti srečanje med Listo Frausin in PSDI, v ponedeljek pa med Listo Frausin in PRI.

Poslansko vprašanje o sporu v »Piccolu«

Demokristjanska poslanca Sergio Coloni in Luciano Rebulla sta naslovila na predsednika vlade in na ministra za delo pisмени vprašanji v zvezi z zadnjimi stavkami pri tržaškem dnevniku Il Piccolo. Ob ugovorih, da neredno izhajanje časopisa povzroča težave med prebivalstvom zaradi pomanjkanja informacij Coloni in Rebulla sprašujeta, ali ne namerava vlada prevzeti pobude za obnovitev pogajanj, s katerimi bi se rešil spor in bi bilo tako zagotovljeno redno izhajanje časopisa.

Mnenje predsednice komisije na trgovski prof. Abramijeva

Maturanti so letos pokazali dobro znanje slovenščine

Malo pred objavo izidov zrelostnih izpitov na trgovskem tehničnem zavodu Zois smo se včeraj pogovorili s predsednico ocenjevalne komisije na tej šoli, ravnateljico Lauro Abrami, o poteku izpitov in o splošnejši oceni letošnje mature.

»To je bila praveca 'velematura', na trgovski so namreč letos opravljali zrelostne izpite dijaki kar treh smeri: trgovskega zavoda, oddelka za geometre in oddelka za zunanjo trgovino iz Gorice. Skupno smo ocenili kar 61 kandidatov.«

»Pred tremi leti sem skupaj z dvema profesorjema, ki sta bila tudi v letošnji komisiji, že prisostvovala izpitu na tej šoli. Vsi trije smo bili mnenja, da je bilo znanje slovenščine pri letošnjih kandidatih znatno boljše kot pred tremi leti. To je nadvse pozitivno. Predvsem glede na to, ker se bodo letošnji maturanti večinoma zaposlili v slovenskih gospodarskih podjetjih. Dobro obvladanje jezika jim bo služilo pri korespondenci in nasploh predvsem, če bodo dobili delo v podjetjih, ki poslujejo z jugoslovanskimi partnerji.«

»Zelo razveseljev je bil tudi splošno visoko nivo znanja dijakov goriškega oddelka za zunanjo trgovino. Na maturi je napravila šola dober vtis. Ta smer odpira maturantom mnogo možnosti in bi jo morali tudi bolj uveljaviti,« je menila prof. Abramijeva in še predvsem poudarila veliko pozornost, ki jo daje šola poznavanju tujih jezikov.

»Tokrat so prvič opravljali maturo dijaki oddelka za geometre. Naša narodnostna skupnost potrebuje geometrov, le-ti imajo možnost zaposlitve. Rezultati matur so bili za nekatere dijake dobri, pozna pa se, da je šola še zelo mlada. Na šoli potrebujejo še vrsto slovenskih učbenikov, potrebno bo tudi posvetiti večjo pozornost tehničnemu izrazoslovju v slovenskem jeziku.«

Nazadnje se je prof. Abramijeva dotaknila tudi verjetno najbolj boleče točke letošnjih matur: dijakov, ki niso izdelali. »Pri ocenjevanju smo upoštevali poleg znanja, ki so ga dijaki pokazali, tudi potek njihovega šolanja v prejšnjih letih in zanimanja dijakov za šolo. Mislim vsekakor, da ni bilo pri ocenjevanju nobenega presenečenja: kdor se je za izpit potrudil, je bil za to poplačan,« je ob koncu menila prof. Laura Abrami.

Drevi v hotelu Jolly okrogla miza o primeru Greco

Poslanec Proletarske demokracije Franco Russo bo danes ob 20.30 v hotelu Jolly v Trstu sodeloval na okrogli mizi, na kateri bo govor o primeru Greco, posebnih zakonih in zaporih. Okroglo mizo je organizirala pokrajinska federacija Proletarske demokracije.

Precej nerazčiščenih vprašanj v zvezi s »Cesto terana« po zahodnem Krasu

Po dogovoru pokrajinske uprave in Trgovinske zbornice, da se realizira »cesta terana« po zahodnem Krasu, je bil pred kratkim organiziran sestanek, na katerem naj bi se bolj konkretno dogovorili o realizaciji tega načrta. Sestanek je sklical pokrajinski odbornik za turizem in kmetijstvo Cavicchioli, na njem pa so sodelovali še Miloš Budin za KGS in zgoniško občino, Bojan Brezigar za devinsko-nabrežinsko občino in predstavnik Kmečke zveze ter italijanskega združenja kmetovalcev. Žal je manjkala predstavnik republiške občine, skozi katero bo tudi potekala vinska cesta.

»Cesta terana« bo speljana od Selsljana do Repentabra in sodi v okvir prizadevanja pokrajinske uprave, da bi popestrila tržaško turistično ponudbo. V predlogu načrta so zajete vse vasi v devinsko-nabrežinski, zgoniški in repentabski občini. Predvideno je, da bosta v Selsljani in Repentabru postavljeni dve tabli, na katerih bodo napisani v šestih jezikih, ki naj bi domačim in predvsem tujim turistom shematično prikazali celotno »cesto terana«. Posamezne točke na vinski cesti bi bile označene samo s posebnimi oznakami brez teksta. Pokrajinski odbornik Cavicchioli si je na sestanku prizadeval, da bi do rea-

lizacije načrta prišlo takoj, da bi že na predvidenih turističnih srečanjih z Avstrijo oktobra meseca, lahko to cesto terana vključili v program obiska.

Povedati pa je treba, da je ostalo še precej odprtih vprašanj, kar bo gotovo zaviralo takojšnjo uresničitev načrta. Dosti je bilo govora o vinu samem, saj se lahko zgodi, da bodo gostilničarji prodajali jugoslovanski teran, ker pač na celotnem predvidenem področju vinske ceste domačega terana ni. Še več zapletov pa utesnejo povzročiti izdelava depianov in turističnega priročnika. Naši predstavniki so se zavzemali, da sta oba izdelana dvojezično, saj praktično celotna vinska cesta poteka po slovenskem ozemlju. Neustrezno je rešeno tudi označevanje gostin (do sedaj se jih je k akciji prijavilo 17), pred katerimi bi morala biti po mnenju večine tudi ustrezna oznaka v slovenskem jeziku.

Večji obisk turistov na tem področju pa bo povzročil tudi problem varstva okolja. Pri tem se je pokrajinska uprava potegovala za to, da bi to nalogo poverili posebnim čuvajem WWF, ostali pa so bili mnenja, da mora za nadzor poskrbeti gozdna uprava s svojimi čuvaji. Pri tem je bilo tudi poudarjeno, da bi morali nadzor še po-

sebej okrepiti ob nedeljah, ko bo izletnikov več.

Vsa ta vprašanja so ostala na tem sestanku nedorečena, zato skorajšnjo odprtja »Ceste terana« še ni mogoče napovedati. Načrte bo treba dopolniti z vsemi pripombami, k sodelovanju (finančnem) pa pridobiti tudi deželno upravo, da bi dela na uresničitvi tega načrta lahko nemoteno stekla.

Oktobra v Trstu 71. kongres Društva za fiziko

71. kongres Italijanskega društva za fiziko bo letos v Trstu. To je vsakoletna priložnost za srečanje vseh tistih, ki se ukvarjajo z raziskovanjem na področju fizike. Tudi letos je predvidena udeležba velikega števila fizikov z univerz in raziskovalnih centrov iz vse države. Prireditve se bo udeležil prof. Carlo Rubbia, ki je prejel Nobelovo nagrado 1985 za fiziko.

Kongres bo v prostorih Pomorske postaje ob četrtni, 3., do torka, 8. oktobra.

V Domu Alberta Sirka v Križu drevi ponovitev »Pojoče noči«

Po nastopu v Trebčah bo danes zvečer ob 21.15 na dvorišču Doma Alberta Sirka v Križu ponovitev fantazije avtorske pesmi, glasbe in plesa »Pojoča je noč«, ki so jo sestavili mladi glasbeniki, izvajalci in avtorji Igor Malalan, Marko Feri, Ivo Tull, Boris Devetak, Samo Ferluga, Miran Košuta, Paolo Vescovi, Joanne Dugina, Kristina Pahor in Klavdija Marušič. Izvajali bodo pesmi kot »Alcatraz«, »To, kar vam bom zapeli«, »Moja vas«, »Intermezzo«, »Naši prasci«, »Otok sanj«, »Kolo«, »Sanja«, »Ritem in ples«, »Disco dance«, »Violin Sound«, katerih avtorji večine besedil sta Boris Devetak in Miran Košuta. Otožne, hrepeneče, sanjave in razposajene pesmi bo spremljala glasba z lahkimi ali hitrim ritmom ter plesna govorica plesalk. Z efekti luči in video, za katere skrbita Niki Filipovič in Dario Pertot. Bo avtorska izpoved sodobnejše in domišljivejša. Z neobičajnim sporočilom prireditve bodo tako mladi obrazi spet oživel in popestrili poletni večer.

Kljub zagotovitom dežele o sanaciji deficita Še vedno ni pravega posluha za specifičnost in poslanstvo Slovenskega stalnega gledališča

Poletje je čas počitnic. Trditev seveda ne velja za vse. Ne velja na primer za upravitelje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki se prav te dni ubadajo za vrsto odprtih vprašanj glede na sam obstoj oziroma delovanje naše osrednje kulturne ustanove.

V sredo, 10. julija, se je tako sestal v Kulturnem domu v Trstu upravni svet gledališča, ki pa ni ugnil, čeprav je zasedal pozno v noč, izčrpno poglobiti oziroma razrešiti vseh točk zahtevnega dnevnega reda in se bo potemtakem ponovno sestal že prihodnji teden in sicer v sredo, 17. julija, prav tako v Kulturnem domu v Trstu.

Sejo upravnega sveta je otvoril predsednik Bogo Samsa, ki je poročal o sestanku na sedežu dežele Furlanije - Julijske krajine, na katerem sta deželna odbornika za finance Rinaldi in za šolstvo Barnaba zagotovila predsednikom treh tržaških gledaliških ustanov, Verdi, Teatro Stabile in Slovensko stalno gledališče, da bo deželna uprava sanirala vse deficite v višini 24 - 25 milijard lir. Vsekakor torej razveseljuje vest za Slovensko stalno gledališče, saj pomeni, da ustanova nima več vseh tistih dolgov, ki so hudo obremenjevali njeno delovanje vsa zadnja leta. Dežela pa je ob tem, kot je dejal predsednik Samsa, postavila hudo postavko, saj zahteva, da gledališke hiše v bodoče uravnesijo svoje proračune, kar seveda pomeni, da uravnesijo izdatke s prejemki. Pogoji, ki po vsej verjetnosti ne bo delal večjih preglavic ne italijanskemu stalnemu gledališču ne operni hiši Verdi. Obe namreč lahko računata na izdatnejše prejemke kot SSG in naj ob tem omenimo le široko zaledje in število abonementov oziroma gledalcev, ki jih seveda naše gledališče nima in jih tudi nikoli ne bo moglo imeti. Ugotovitev je potemtakem samo ena in sicer, da še enkrat ne upoštevajo specifičnosti SSG ki je gledališče manjšine, kot tudi ne upoštevajo funkcije, ki jo gledališče pri tem opravlja kot kulturni posrednik med tu živčima narodom in širše vzeto med italijanskim in jugoslovanskim prostorom.

In da se to ne upošteva, je seveda za upravni svet gledališča, kot prav gotovo tudi za vso slovensko narodnostno skupnost, nesprejemljivo, saj uravnesiti danes proračun SSG pomeni izredno hudo okrniti že itak od lanske sezone prizadeto umetniško moč osrednje kulturne ustanove v zamejstvu. Z umetniškim ansamblom, ki šteje le dvanajst stalnih igralcev, se SSG res ne more ponašati. Da bi še nadalje rezali v ta živi organizem, je potemtakem popolnoma nemogoče, predvsem pa nesprejemljivo in prav zato je upravni svet SSG soglasno sklenil, da bo še nadalje izvajal tako na deželni kot na državni ravni vse mogoče pritiske, da se slovensko gledališče končno le začne obravnavati kot specifično, manjšinsko gledališče in ne le kot eno izmed petnajstih stalnih gledališč v Italiji.

Realnost oziroma številke pa ostajajo krute. Med prejemki in izdatki SSG zeva globoka luknja in ker je treba prav v tem obdobju izdelati in predložiti proračun za prihodnjo sezono, se je upravni svet gledališča izrekel za zmanjšanje stroškov oziroma za iskanje novih dohodkov, kjer bo pač to mogoče, kar seveda še sploh ne pomeni, da bi drastično uravnovesili proračun, kot zahteva deželna uprava. S tem v zvezi je upravni svet poveril članom izvršnega sveta SSG, da izdelajo predlog načrta, imenovali bi ga lahko kar sanacijski načrt, ki naj bi zmanjšal stroške oziroma prinesel nekaj več dohodkov v revno blagajno našega gledališča. Sicer so že na tej prvi seji upravnega sveta padli nekateri konkretni predlogi, kot so na primer sponsorizacija, dviganje cen abonmajev oziroma vstopnic, uvedba »častnih« abonmajev, povišanja najemnine Kulturnega doma oziroma oddajanje v najem le-tega tudi tujim, predvsem italijanskim gledališkim in drugim kulturnim skupinam in organizacijam. Predvsem pa

je tu izredno boleča točka in sicer reorganizacija dela in delovnih mest. Boleča, saj če se bo pri vseh drugih točkah upravni svet obrnil na širšo javnost, v tem primeru predvsem na slovensko in jo prosil, naj globlje seže v žep, se bo moral pri reorganizaciji dotakniti ljudi, uslužbencev gledališča oziroma njihovih delovnih mest.

Ne izvršni odbor SSG, ki mora v teh dneh vse te predloge izdelati in ne upravni svet, ki se bo prihodnjo sredo znašel pred hudimi odločitvami, nimata torej lahkega dela, niti ne, če naj se povežemo na uvodni stavek, mirnega počitniškega razpoloženja.

Upravni svet SSG je kot drugo in tretjo točko dnevnega reda obravnaval še rezultate pravkar zaključene sezone, katere razveseljuje pozitiven obračun je podal ravnatelj Miroslav Košuta, ki je tudi orisal okvirne smernice repertoarja za sezono 1985/1986.

O tem bomo v našem dnevniku še poročali v naslednjih dneh.

S sestanka obrtniške sekcije SDGZ

Prizadevanja za članstvo v ESA

V sredo zvečer se je odbor obrtniške sekcije pri SDGZ sestal s predsednikom združenja Vitom Svetino. Na sestanku je bilo največ govora o tem, kako se lahko predstavniki združenja aktivno vključijo v delovanje deželnih javnih ustanov na tem področju.

Tu gre predvsem za članstvo v deželni obrtniški ustanovi ESA, ki jo sestavljajo predstavniki raznih deželnih obrtniških združenj. Slovenskega predstavnika v tem združenju ni, čeprav si obrtniška sekcija pri SDGZ že več let prizadeva, da bi postala enakopraven član te ustanove. Uradna motivacija ustanove ESA za nasprotovanje članstvu našega združenja je ta, da obrtniška sekcija SDGZ nima deželnega značaja. Na sestanku so se dogovorili, da je treba še z večjo prizadevanostjo kot doslej delati na tem, da se naše združenje vključi kot enakovreden partner v ESA. V ta namen nameravajo tudi razširiti svoje delovanje in ustanoviti novo podružnico v Benečiji. Druga pomembnejša točka dnevnega reda je bila pridobivanje novih mladih obrtnikov. V ta namen nameravajo izdelati posebno študijo, ki naj bi nakazala perspektive obrtništva v naslednjih desetih letih. Pri tem bo sodeloval tudi Slovenski deželni zavod za poklicno usposabljanje, ki naj bi produciral nov usposobljen obrtniški kader.

Obrotniška sekcija aktivno sodeluje tudi pri akciji za zaščito kraškega marmorja. Akcijo je začela ustanova ESA, v naši pokrajini pa sta stekli vzporedno dve akciji. Prvo vodi pokrajinska uprava, drugo pa Trgovinska zbornica. Namen te akcije je, da se posebna finančna sredstva odobrijo vsem tistim, ki se na Krasu bavijo s kamnom.

Psiholog Davi od včeraj na svobodi

Po treh mesecih zapora so včeraj izpustili na svobodo 35-letnega psihologa Roberta Davija, ki je bil pred približno mesecem dni obsojen na dve leti in osem mesecev zapora. Obtožen je bil, da je avtonomistu Pietru Grecu, ki je padel pod streli policije, nudi osebno pomoč s tem, da mu je dal v podnajem svoje stanovanje v Ul. Giulia 39. Davi je bil ob dogodku v Braziliji in na procesu je zanikal svojo odgovornost, češ da ni vedel za Grecovo prevratniško dejavnost. Policiji se je sam predal.

Prav včeraj je praznoval rojstni dan

V dvojnem trčenju pred predorom Sandrinelli enaindvajsetletni motorist izgubil življenje

Tragedija, ki se je odigrala včeraj ob 14.40 pred predorom Sandrinelli, prav pred sedežem Piccola, je globoko odjeknila v mestu. Beseda o dramatični smrti 21-letnega Paola De Marca je šla od ust do ust, od bara do bara. Razlogi, da se je črna vest tako razširila, so številni.

Predvsem je javno mnenje pretreslo dejstvo, da sta v enem samem tednu na podoben način izgubila življenje

dva motociklista, ki za nesrečo nista bila krija. Oba, poleg De Marca imamo v mislih 27-letnega Ezia Tandio, ki se je smrtno ponesrečil pri odcepu za Miramar prejšnjo sredo, sta svoj krvni davek dala za nepreviđenost, preveliko hitrost, nepremišljenost, ki so sicer, če damo roko na srce, vsakodnevno prisotne v prometu, a ko se pojavijo istočasno, ni ušmilenja. Še posebno ga ni za moto-

ciklista, ki je zaupal svojo varnost le dvema kolesoma.

Paolo De Marco je bil policijski kadet. Stanoval je s staršema v Drevoredu Sanzio na št. 12, policijsko šolo pa je obiskoval v kasarni »Beleno« pri Sv. Ivanu. Včeraj je bil njegov veliki rojstni dan: praznoval je 21 let. Pri Sv. Jakobu so nam včeraj povedali, da je imel prijatelje iz tiste četrtri in da se je zbiral z njimi na šentjakobskem trgu. Morda je bil namenjen prav tja, ko se je včeraj zjutraj odigralo njegovo zadnje dejanje. Z motorjem Kawasaki 600 enduro je bil namreč namenjen proti Trgu Sansovino in je prevozil le nekaj metrov po Ulici Silvio Pellico, ko mu je nenadoma zaprl pot renault rdeče barve. Upravljal ga je 66-letni Egidij Baiss iz Repna, ki je z avtom obračal na U. Motociklist se je bočnemu trčenju izognil, izdal pa ga je motor, ki se je zataknil ob rob levega dela prednjega odbijača renaulta. Kawasaki je nadaljeval z vožnjo še nekaj metrov, od tu pa sta se motor in voznik usodno ločila: motor je drsel še kakih štirideset metrov in se ustavil v zidu pod predorom. De Marco pa je »letele kakih deset metrov naprej in proti levi ter treščil v spodnji del nasproti vozečega ritma, ki ga je proti Trgu Goldoni upravljal 48-letni Gianni Salvadori iz Ul. Učekar 6. Po težko razumljivih

Prizorišče nesreče: pred predorom je viden ritmo, v katerega je treščil De Marco po trčenju v renault (na levi)

21-letni Paolo De Marco

zakonih dinamike ga je izpod avtomobila vrglo kakih pet metrov nazaj, kjer je obležal v mlaki krvi. Pol drugi meter stran je ostal del možganskega tkiva.

Na kraju, ob središčnem Trgu Goldoni, se je takoj zbrala množica radovednežev in reševalcev. Zdravnik RK je lahko le napisal potrdilo o smrti, gasilci so umaknili vozila, karabinjerji pa beležili podrobnosti o zapleteni dinamiki nesreče. Medtem je bil promet za več kot eno uro ustavljen. Pod predorom, nedaleč od izhoda za Trg Goldoni, je bil tudi avtobus, na katerem se je vozila Paolaova mati. Ko je opazila njegov motor in sprevidela, da se je z njim zgodilo najhujše, je padla v nezavest, tako da so jo z rešilcem prepeljali v bolnišnico, kjer so jo zadržali na opazovanju.

Ob robu te nesreče ne moremo mimo, da ne bi omenili izredne počasnosti občinske službe, ki je bila zadolžena, da truplo nesrečnega motociklista odpelje v mrtvašnico. Ura je že odbila poldne, ko so vendarle prišli občinski uslužbenci in na grob način opravili svoje delo. Delo je delo, toda prav bi bilo, da ga občinska služba, dobro opravi. Dvomimo, da je v Milanu treba čakati pol drugo uro, preden truplo umaknejo s ceste. Tudi zato, zaradi tistih dolgih nepremaknjenih belih rjuh, prepojenih s krvjo, s katerima so bolničarji RK prekrili De Marca in možgansko tkivo, je njegova smrt odjeknila tako široko. Upamo, da bo vsaj koristno delovala na vse, ki se udeležujejo prometa.

N. F.

● V torek, 16. 7. 1985, ob 19.30 bo v sejni dvorani v Ulici Macelli 1 generalna skupščina avtobusnega prevoznega podjetja ACT. Med drugimi točkami bodo obravnavali tudi prilagoditev tarif za prevoze in preureditev prevozov v dolinski občini.

Pri osmrtnici Svetka Križmančiča je med žalujočimi pomotoma izostalo ime sestre Marije, za kar se ji družina oprোča.

Ob koncu tedna na Proseku »Praznik športa in glasbe«

Na Proseku se te dni športni in kulturni delavci mrzlično pripravljajo na Praznik športa in glasbe, ki bo potekal jutri in v nedeljo na zemljišču na Balancu za poslopjem Kulturnega doma Prosek - Kontovel. Praznik prireja ŠD Primorje in Godbeno društvo Prosek.

Jutrišnji dan bo povsem »posvečen« glasbi, medtem ko bo imel šport glavno besedo v nedeljo. Jutri bo ob 19. uri, po odprtju kioskov, nastopila proseška godba na pihala, ki bo na koncertu izvedla vrsto veselih in zahtevnejših skladb. Godbo vodi kapelnik Slavko Lukša. V večernih urah se bodo lahko obiskovalci zavrteli ob glasbi ansambla The Lords.

Osrednja točka nedeljskega programa bo gotovo tradicionalna nogometna tekma med Starimi (poročenimi) in Mladimi (neporočenimi). Kot že prejšnja leta se ne bo tekma omejila na strog športni dogodek, temveč bo imela pravec spektakularni okvir, ki bo dosegel višek ob povratku nogometašev v vas. Poraženci bodo morali namreč pripeljati znogovalce v vas na okinčanem vozu. Če se bo tekma končala neodločeno, jo bodo skupili igralci obeh ekip, na vozu pa se bo veselila godba na pihala.

Po tekmi se bo slavje nadaljevalo na Balancu z nastopom mladinskega pevskega zbora Vasilij Mirk, zvečer pa bo občinstvo spet zabaval ansambel The Lords.

Karabinjerji aretirali stanovanjsko miš

Poletje je čas počitnic, pa tudi najljubša sezona stanovanjskih miši, ki izkoriščajo odsotnost lastnikov stanovanj, da se polastijo tuje lastnine. Večkrat ostanejo krivci žal nekaznovani, dogaja pa se tudi, da jim preiskovalci stopijo na prste.

Tako se je zgodilo za stanovanjsko miš, ki je 8. julija ponoči vdrla v stanovanje 42-letne Susanne Taddeo v Ul. Soncini 81 in iz njega odnesla dragulje in denar za skupno vrednost okrog deset milijonov lir. Preiskava škedenjskih karabinjerjev je bila tokrat uspešna. Zasumili so, da je tat 35-letni Walter Cherin, ki stanuje v Ul. S. Giacomo in Monte. Preiskali so njegovo stanovanje in res našli vse, kar je ukradel. In tako se je Cherin znašel za zapahi, okradenka pa je dobila nazaj svoje stvari.

● Karabinjerji s postaje pri Rocolu so prejšnjo noč aretirali dva mladeniča, ki so ju zasačili, ko sta kradla bencin iz rezervoarja parkiranega avtomobila. Za rešetkami sta se tako znašla 28-letni Vinicio Spanni iz Ul. Revoltella in komaj 18-letni Gianluca Leo, ki stanuje v Vicolo Mirissa.

Delegaciji KPI in PSI za gospodarski razvoj

V teh dneh sta se v Trstu sestali deželni gospodarski komisiji KPI in PSI, ki sta obravnavali probleme v zvezi z gospodarskim razvojem v Furlaniji - Julijski krajini. Delegacijo KPI so sestavljali Bratina, Toschi in Scampol, za PSI pa so bili prisotni Da Sarò, Casanova, Milocco in Nilia.

Obe delegaciji sta obdelali celo vrsto problemov, ki zadevajo gospodarski razvoj v naši deželi in bili enotnega mnenja, da je treba podpreti vse akcije, ki naj bi zagotovile večji gospodarski razvoj in omogočale porast zaposlovanja. Pri tem je treba upoštevati tudi obstoječo zakonodajo, urbanistični razvoj, še posebej pa ovrednotiti obmejna področja v luči mednarodnega sodelovanja.

Delegaciji KPI in PSI sta sestanek zaključili z obvezo, da si bosta prizadevali za sistematično akcijo na gospodarskem področju, ki naj bi z različnimi pobudami prebrodilo sedanjo krizo.

Letališče v Ronkah vmesna postaja za madžarsko blago

Na podlagi izmenjave pisem med predsednikom Trgovinske zbornice Tombesijem in predsednikom ronškega letališča Cociannijem je prišlo do zanimive pobude, po kateri naj bi ronško letališče predstavljalo vmesno postajo na trgovskih in turističnih linijah Budimpešta - Rim in Budimpešta - Milan, s čimer bi olajšali trgovske odnose med našo deželo in Madžarsko.

Ta predlog izhaja iz aprilskih pogovorov Tombesija z generalnim direktorjem madžarskega civilnega letalstva Farkasom v Budimpešti. Takrat je Farkas pokazal precejšnje zanimanje za tak predlog. Za to rešitev se je zavzel tudi predsednik deželnega odbora Biasutti, ki je madžarskim partnerjem zagotovil vso podporo pri tej pobudi.

Vmesna postaja v Ronkah lahko tako predstavlja veliko priložnost pri izmenjavi med Madžarsko in FJK, ki bi lahko z ronškega letališča odpravljala ves tovor na celotno področje Triveneta in tudi v obmejna področja Jugoslavije.

Brazilska zdravnika na izpopolnjevanju v Trstu

Od 24. do 26. junija sta bila gosta tržaške službe za medicino dela zdravnik medicine dela in funkcionar zdravstvenega ministrstva brazilske države Sao Paulo dr. Ubiratan De Paula Santos in sociolog univerze iz Sao Paula dr. Andre Luiz Fischer.

Oba sta v naši državi gostovala v okviru sodelovanja med Italijo in Brazilijo in sta bila na izpopolnjevanju na Višjem zdravstvenem inštitutu. V okviru tega izpopolnjevanja sta se še posebej seznanila s tržaškimi izkušnjami na področju preventivne medicine dela.

Kritična razmišljanja ob zaključku sezone KD V. Vodnik

Kje so vzroki za nezadovoljiv obisk tudi najbolj kvalitetnih prireditev

Juljska vročina vabi na dopust. Vsi so potrebni poletnega počitka, pa še tako kratkega. Končuje se tudi sezona kulturnega, športnega in drugega delovanja raznih društev. Z zadnjim srečanjem v društvenih prostorih se tudi KD Valentin Vodnik pripravlja na daljši premor do septembrskega začetka naslednje sezone, ko boša duša in telo sveža in spet pripravljena za novo delo.

MPZ Valentin Vodnik se je od sezone 84/85 poslovil s srečanjem ob prstu in vinu. Večer je popestrilo predvajanje diapozitivov z gostovanjem v Franciji, ki je vzdrušje med pevci še izboljšalo. Z nekaj besedami, kratkim poročilom, je predsednik zbora orisal letošnje obveznosti, ki jih je moški pevski zbor z uspehom opravil, ne nazadnje spadajo k temu aktivno sodelovanje pri pripravi proslave 40-letnice osvoboditve z odrskim delom »Minuta tišine za vse, kar se tako tragično prepleta«, celovečerni koncert na 1. Junjskem večeru v cerkvi sv. Martina, uspešno gostovanje pri zboru iz Periore in še snemanje za Radio Trst A.

Odbor celotnega društva, čeprav ne polnoštevilen, je pregledal glavne točke letošnjega kulturnega dela

in se sklenil sestati v prvi polovici septembra. Od občnega zbora je KD Valentin Vodnik med drugim sodelovalo na proslavi 40-letnice osvoboditve na občinski ravni, v isti namen so potekale priprave odrskega dela »Minuta tišine...« in poznejše snemanje istega. Center društvene kulturne dejavnosti pa so gotovo Junjski večeri. Dolgo časa so vse moči dolinskega društva usmerjene v to edino tovrstno prireditev na našem območju — s tem se zdaleč ne mislimo samo na Breg! Pod soncem ni nobena novost prireditelja koncerte med cerkvenimi zidovi, saj je skozi poletje cela vrsta takih prireditev po vsej jadranski obali. V trenutku pa, ko se nekaj takega pojavi pri nas, naj bi postalo nekaj privlačnega, zanimivega. Branimo načela o dosegu čimvišje kulturne ravni, po drugi strani pa ne upoštevamo takih prireditev, ki so porok kakovosti, pestrosti, razbijanja kulturnega vsakdana! To se v praksi uresničuje predvsem s pomanjkljivimi udeležbami občinstva: vedno manj je poslušalcev in gledalcev, na koncerte, odrske postavitve, proslave prihajajo in odhajajo vedno isti ljudje. To je lahko znamenje vsega mogočega, samo dobrega ne kaže nič.

Junjski večeri spadajo med prireditve, ki hočejo doseči kakovost. Dosežejo pa jo z večmesečnim izbiranjem in sestavljanjem programa, gostov, umetnikov. Skratka, vse je pripravljeno tako, da v teku enomesečnih prireditev zadovolji in privabi čimveč ljudi. Realnost pa se je že mnogokrat izkazala drugačna: koncerti (in podobno) ne le, da ne privabijo domačih ljudi, vaščanov, brežanov, ne zanimajo niti tistih, ki se z glasbo, kulturo na sploh ukvarjajo vsak dan in širijo med ljudi njena načela. Škoda, da med društvi ni večjega sodelovanja, ali vsaj spoštovanja in upoštevanja določenih obveznosti, saj se je tudi tokrat zgodilo, da so dnevi prireditev raznih društev točno sovpadali z Junjskimi večeri. Ni prvič, da se nekaj takega zgodi, a vsakokrat povzroči nekaj neuspešnosti in nejevolje. Sprašujemo se, če je to res brezbriznost, ali pa kaj drugega?

Dejstvo je, da se moramo takih situacij znebiti in ne dopustiti, da upadajo zanimanje, raznolikost, udeležba in ne nazadnje še kakovost. V taki smeri bi bilo sodelovanje zelo pametna poteza...

(dam)

Barbara Shawcroft v Tommascu

Mornariški material v umetnostni galeriji

Komur misli, da spadajo vrvi, mornarske nosilnice, mreže in žaklije iz jute samo na ladjo ali v pristanišče, bo zadnja razstava galerije Tommaso dokazala, da stvar le ni tako enostavna. Barbara Shawcroft je namreč različnega mnenja in je v malo galerijo v Via del Monte natrpala in tam razobesila vse največ takega materiala, ki ga sicer najdemo le na ladjah ali v pristaniščih. Vonj po morju in soli je v galerijski dvorani precej vsiljiv, je pa ravno zato toliko bolj zapeljiv in nas spominja na tista 70. leta, ki so ponesla umetnost iz galerij v vsakdanje življenje, na ulice in trge in so za nekatere postala mit in edina resnična avantgarda povelje umetnosti. In za Barbaro Shawcroft kaže, da je tudi tako. Umetnica je svojo iznajdljivost in ustvarjalno žilico razvila v pristaniščih in na ladjah, kjer je našla material, ki ji je najbolj odgovarjal. Pod naslovom »Containers, covers and wraps« je pripravila razstavo ladijskega in mornarskega materiala, razstava pa se bo iz dneva v dan izpopolnjevala, v kolikor bo umetnica že razstavljenim predmetom dodajala nov material, ki ga bo našla.

šla »in loco«. Razstava je opremljena tudi z diapozitivi ladijskih objektov in starejših del in instalacij umetnice same.

Treba je sicer povedati, da je ameriška umetnica, profesorica risanja na ugledni California University, ena izmed najbolj znanih ameriških umetnikov, ki se ukvarja s tapiserijo. V skoraj tridesetih letih tovrstne dejavnosti se je Barbara Shawcroft ukvarjala s preučevanjem tkanin in njihove funkcionalne uporabnosti ter sodelovala na najpomembnejših mednarodnih razstavah tapiserije v svetu. Preden se je podala na ladje in odkrila močne pomorske vrvi in mreže, se je Barbara Shawcroft ukvarjala namreč v glavnem s tapiserijo in svoje izdelke vključevala v mestne in naravne objekte.

S to tržaško razstavo se Barbara Shawcroft prvič predstavlja samostojno v Evropi in to ravno v pristaniškem mestu, kjer bo v prihodnjih dneh pripravila še performance na odprtem. Razstava bo odprta do 21. julija.

Barbara Gruđen

Premestitve učiteljev osnovnih šol

Šolsko skrbništvo je konec junija objavilo seznam učiteljev, ki so bili premeščeni na druge šole. Premeščeni učitelji so:

Marina Goruppi (iz šole »Grbec« v Škedenju na šolo »Trubar« v Bazovici); Elena Ciuch (iz osnovne šole v Miljah na šolo »Bevk« na Opčinah); Eli-

zabeta Danieli (iz dodatnega organika DOA na šolo »Gregorčič« - Stepančič od Sv. Ane); Evelina Jeza (iz šole »Murn - Aleksandrov« v Mavhinjah na šolo »Župančič« pri Sv. Ivanu); Evgenija Kozina (iz šole v Mačkoljah na šolo v Miljah); Nadja Skabar (iz dodatnega organika DOA) na šolo »Župančič«).

Nevia Zerial je bila premeščena v Gorico na šolo v Ul. Brollo. Nihče ni bil premeščen iz druge pokrajine v Trst.

Poleg teh učiteljev so dobile sledeče učiteljice začasno letno namestitev na drugih šolah (seveda pa se bo do po enem letu ponovno vrnila na šolo, kjer imajo stalen sedež): Ida Doljak (iz šole »Šček« v Nabrežini na šolo v Briščkih); Evelina Jeza (iz šole »Župančič« na šolo »Šček« v Nabrežini); Mirella Zgonc (iz šole »Trubar« na šolo v Slivno).

V dodatnem organiku so sledeči učitelji: Mario Adamič, Nadja Bizjak, Leonida Gruđen, Damiana Kralj, Aida Barich in Alessandra Montanari. Ti učitelji bodo na razpolago didaktičnim ravnateljstvom začasne ali letne supplence. (M. P.)

čestitke

Danes praznuje rojstni dan draga nona MARIJA RAŽEM. Vse najboljše in še mnogo zdravih let med nami ji želijo vnuki Tamara, Marko, Martina, Elena in pravnuček Kristjan.

SKD SLAVEC vabi na

ŠAGRO V RICMANJE

ki bo v dneh 12., 13., 14. in 15. t. m.

Za prijetno počutje bodo poskrbeli ansambel Pomlad iz Ricmanj, ansambel Taims z Opčin, ansambel Platana iz Kopra, godba na pi-hala iz Ricmanj in ansambel Prizma iz Kopra.

Odprtje kioskov danes, 12. t.m., ob 17. uri, jutri, 13. t.m., ob 16. uri, v nedeljo, 14. t.m., ob 10. uri in v ponedeljek, 15. t.m., ob 17. uri

SEKCIJA KPI J. PEGAN
Občina Zgonik

priredi v ZGONIKU dne 12., 13. in 14. julija

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

Danes, 12. t.m., ob 19. uri otvoritev in od 21. do 1. ure ples z ansamblom FURLAN.

Jutri, 13. t.m., ob 18. uri odpitje kioskov, ob 19.30 nastop vokalnih solistov iz Ljubljane in od 21. do 1. ure ples z ansamblom POMLAD.

Nedelja, 14. t.m., ob 9. uri mladinski slikarski ex tempore, ob 10. uri briškola z bogatimi nagradami, ob 18. uri okrogla miza na temo »Politično upravna situacija po volitvah 12. maja«, ob 21. uri nastop folklorne skupine KUD Karol Pahor iz Pirana, od 21. do 24. ure ples z ansamblom POMLAD.

Vabljeni!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Royte - Kolonkovec vabi na večer kratkih filmov Sergija Cesarja, ki bo jutri, 13. t.m., ob 20.30 v prostorih društva, Ul. Monte Sernio 27. Na sporedu: dokumentarec iz Japonske, delo v kamolomu, vprašanje manjšin, poskusni video in drugi.

KD Vesna vabi danes, 12. t.m., na fantazijo avtorskih pesmi, glasbe in plesa POJOČA JE NOČ, ob 21.15 na dvorišču doma A. Sirk v Križu. V primeru slabega vremena bo predstava v dvorani.

razstave

Slikar Bruno Mevlja - Amelio razstavlja v občinski dvorani v Trstu do 17. t.m. Predstavlja svoja olja med abstraktnim in figurativnim.

izleti

SPDT prireja jutri in pojutrišnjem dvodnevni izlet na Črno prst (1844 m), kjer bo v nedeljo ob 10.30 pred Platinim domom »Zorka Jelinčiča« proslava ob 20. obletnici smrti prvega po-jojnega predsednika SPDT Zorka Jelinčiča. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadstr., tel. 767304) do 14.00 ali pa pri Sandru Sirku in Dušanu Jelinčiču na Primorskem dnevniku (tel. 794672) v popoldanskih urah. Odhod ob 7.00 izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano). Vabljeni!

KRUT prireja dne 24. julija izlet na Nevejsko sedlo (Sella Nevea). Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Montecchi 6 (tel. 040/795-136), od 9. do 12. ure.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 12. julija

MOHOR

Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.53 — Dolžina dneva 15.26 — Luna vzide ob 1.18 in zatone ob 15.58.

Jutri, SOBOTA, 13. julija

DRAGAN

Vreme včeraj: temperatura zraka 25,6 stopinje, zračni tlak 1016,8 mb raste, veter 12 km na uro zahodnik, vlaga 45-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ivan Kralj, Elisabetta Brotto, Alice Schak, Claudia Ratman.

UMRLI SO: 71-letna Vittoria Lisiak vd. Lampe, 94-letna Giovanna Galante vd. Cumer, 73-letna Giovanna Mosetti, 82-letni Vittorio Petronio, 75-letni Carlo Pertot, 73-letna Alice Cadignotto, 60-letna Elda Berani por. Ravalico, 83-letna Angelina Somma vd. Zaninello, 60-letna Anita Misculin, 77-letna Oliva Petretich vd. Babich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestjan: tel. 299-197.

Cepljenje proti steklini v dolinski občini

Dolinska občinska uprava sporoča, da je treba obvezno cepiti pse in druge domače živali proti steklini do 16. avgusta, kot določa ministrski odlok z dne 24. maja 1985. V dolinski občini bo cepljenje na županstvu vsak torek in vsako soboto od 11. do 12. ure, in sicer od torka, 9. julija, dalje. Po 16. avgustu bo občina prisiljena, da prijavi sodnim oblastem vse, ki bi se ne držali tega odloka.

darovi in prispevki

V spomin na dragega očeta Stefana Berdona darujejo hčeri Majda in Miranda ter sin Bogdan 150.000 lir za pevski zbor Slavec in 50.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na pok. Franka Pecchiarija darujeta Nadja in Danica 20.000 lir za KD Primorsko - Mačkolje.

V spomin na vnuka Uroša darujeta nono in nona 10.000 lir za Dijaško matico.

Dr. Franc Škrlić daruje 50.000 lir za JK Čupa in 50.000 lir za TPK Sirena.

Miran Kuret daruje 50.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Danila Petarosa daruje Pepca Hervat z družino 10.000 lir za Društvo prostovoljnih gasilcev Breg in 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Brede Rauber daruje Gorazd Vesel 30.000 lir za JK Čupa. Ob 31. obletnici smrti očeta Antona Hrvatca daruje Nina z družino 10.000 lir za KD Slavec.

Namesto cvetja na grob Stefana Berdona daruje družina Hrvatci 10.000 lir za KD Slavec.

Ob 20. obletnici smrti (14. 7.) Josipine Konič roj. Hlača se je z ljubeznijo spominjajo in darujejo v njen spomin družine Konič, Mohorčič in Zorzenon 30.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Brede Rauber daruje Silvana Malalan 15.000 lir za Združenje aktivistov NOB na Tržaškem.

Prispevajte za

Dijaško matico

mali oglasi

BORIS PANGERC, Dolina 116 je odprl osmico. Toči belo in črno domače vino.

PROFESOR daje lekcije iz matematike. Tel. 003865/71972.

PRODAM dirkalno kolo. Tel. 040/220430.

PODARIM 2 lepi črni mucki. Tel. 0481/882123.

PRODAM hondo 125, letnik 1983, prevoženih 13.000 km v odličnem stanju. Tel. 040/815824.

DEKLE išče namestitev kot prodajalka ali spretna strojevistka. Tel. 040/412543-NA VRHU sv. Mihaela (Sovodnje) prodam zazidljivo razvalino 742 kv. m z odobrenim gradbenim načrtom, prosti Bualossi, IVA 2%. Tel. na št. 0481-779331.

PRODAM motor Suzuki 550 v odličnem stanju. Tel. 040/227284.

PRODAM čoln, 3,80 m z motorjem Mercury 20 s prikolico. Tel. 040/229100.

PRODAM A 112 abarth, 70 ks, letnik september 1979. Tel. od 14. do 15. ure na št. 228756.

ŠTUDENT z opravljeno mednarodno šolo daje lekcije angleščine in nemščine. Tel. 040/225590 ob uri večerje.

PRODAM pando super 45, 900 zaradi potovanja po zelo ugodni ceni. Po dogovoru odkupim tudi star avto. Tel. v večernih urah na št. 040/229224.

PRODAM pletilni stroj BROTHER KH 840 po ugodni ceni. Tel. na št. 0481/884182 v večernih urah.

PRODAM box primeren za avto/kamper, 16,3 kv. m cona Valmaura. Tel. 040/211805.

LOJZI in MERI sta odprla osmico v Zgoniku. Toči belo in črno vino.

PRODAM ATARI 2.600+5 kaset. Tel. na št. 0481/41636.

menjalnica

11. 7. 1985

Ameriški dolar	1.870.—
Kanadski dolar	1.380.—
Švicarski frank	765.—
Danska krona	175.—
Norveška krona	219.—
Švedska krona	218.—
Holandski florint	567.—
Francoški frank	208.—
Belgijski frank	30.—
Funt šterling	2.590.—
Irski šterling	2.000.—
Nemška marka	638.—
Avstrijski šilling	90,50
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.180.—
Grška dramma	14.—
Debeli dinar	6,10
Drobni dinar	6,30

razna obvestila

Obvestilo RADIA OPČINE — Na prošnjo naših poslušalcev bomo danes, 12. t.m., ob 19. uri ponovili magnetofonski prispevek, ki je bil letos posnet med voditelji Dijaškega doma iz Trsta in tržaškimi otroki na oddihu v koloniji v Škofiji Loki.

Ljubitelji fotografije so vabljeni na pogovor danes, 12. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 v zvezi s fotografsko razstavo v slovenski prestolnici.

FC Primorje - Godbeno društvo Prosek organizirata na Proseku v dneh 13. in 14. t.m. v prostorih Kulturnega društva na balancu »Praznik športa in glasbe« s sledečim programom: jutri, 13. t.m., ob 16. uri otvoritev kioskov, ob 19. uri koncert godbenega društva Prosek in ob 20. uri ples z ansamblom The Lords, nedelja, 14. t.m., ob 10. uri otvoritev kioskov, ob 16. uri tradicionalna tekma stari - mladi, ob 19. uri nastop mladinskega pevskega zbora V. Mirk in ob 20. uri ples z ansamblom The Lords. Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom in jedajo.

Mi in prizadeti otroci

Rubrika sklada »Mitja Čuk«

Kako v Sloveniji skrbijo za duševno prizadete

Družba, v kateri živimo, združuje v sebi take in drugačne ljudi, boljše in manj popolne, tako ali drugače prizadete. Med njimi so tudi ti, ki so brez svoje krivde, ali krivde svojih družin, pač pa po naravnih zakonitostih duševno prizadeti. Do teh bi morali mi, ostali izoblikovati ustrezen odnos: ne usmiljenje, pač pa razumevanje, ne samo lepo zvoneče besede, določila in zakoni, pač pa naše srce in pogum za naš lasten odnos do njih.

Mednarodne primerjave kažejo, da se odstotek nezadostno razvitih oseb v svetu suče med 2,5 in 3%, kar pomeni, da je prizadet eden vsakih 300 ali 400 ljudi. Ti ljudje so lahko lažje, zmerne, težje ali težko duševno prizadeti. Večina, to je kakih 75%, je lažje prizadetih, zmerne ali težje prizadetih je veliko manj — približno 20%, najmanj pa je težko prizadetih oseb. Cenijo, po teh ugotovitvah, da znaša njihovo približno število v Sloveniji 48.000 oseb.

Oznake lažje prizadeti, zmerne in težje ter težko prizadeti so taki, da jih vsakdo ne more razumeti, če ni vsaj malo seznanjen s problematiko duševno prizadetih oseb. Zato si najprej oglejmo, kaj ti izrazi pomenijo.

Kljub tendenci po zgodnjem odkritju prizadetosti, se navadno pokažejo pri lažje duševno prizadetih odstopi od razvoja vrstnikov šele v šoli. Lažje duševno prizadetih je v Sloveniji približno 36.000. Taki otroci potrebujejo za šolanje manj zahtevne učne programe in predvsem prilagojen njihovim sposobnostim, zato obiskujejo posebne šole za lažje duševno prizadete. Tu jim s prilagojenim programom skušajo razvijati predvsem tiste spretnosti in navade, ki so potrebne za samostojno življenje in delo. Običajno so po končani šoli sposobni za enakopravno vključitev v okolico: zaposlijo se na manj zahtevnih delovnih mestih.

Zmerne in težje prizadeti so veliki, ko manj dejali smo približno 20%, za Slovenijo navajajo število približno 9.500 oseb. Take osebe zahtevajo posebne vzgojne prijeme že kot otroci, da čimprej razvijajo svoje skromne sposobnosti. V Sloveniji jih vključujejo v posebne oddelke v otroškem vrtcu, nato v posebne oddelke v posebni šoli in končno v oddelke, za delovno usposabljanje. Smoter je, da se taki otroci naučijo osnovne skrbi zase in najenostavnejših del. Kaj lahko znanost stori za take pri-
torej se zaposlijo v delavnicah pod posebnimi pogoji, kjer delajo po svojih močeh. Čutijo se na tak način enakopravni člani družbe, kajti so koristni po svojem delu. Niso sposobni za samostojno življenje, zato navadno ostajajo v oskrbi pri starših, skrbnikih ali v posebnih zavodih.

Kot smo že dejali, je najmanj težko prizadetih. V odstotkih približno 5%, v številkah približno 2.500 oseb v Sloveniji. Ti niso sposobni niti najosnovnejše skrbi zase: so nebolgli, večinoma tudi telesno prizadeti in morajo celo življenje preciveti v stalni negi v posebnih zavodih ali pa doma.

Kaj lahko znanost stori za take pri-
mere. Trenutno je mogoča čeprav je po celem svetu zelo razvito raziskovanje prav na genetičnem polju, preventivno le ena pot: predhodni obisk staršev, ki želijo roditi zdrave otroke, v genetičnih posvetovalnicah. Tako posvetovalnica je v Ljubljani pri Klinični bolnici za otroške bolezni.

Zelo pomembno je zgodnje odkrivanje in obravnavanje primerov duševno prizadetih otrok. Navadno si v Sloveniji prevzamejo tako službo ustanove, ki delujejo večinoma ambulantno, razen redkih, ki imajo možnost bolniške nege. Podatke s poročnišne vse republike Slovenije zbira Register ob rojstvu otrok.

pri Zavodu za zdravstveno varstvo SRS, Predšolske otroke Ljubljane z okolico, Notranjske in Dolenjske z Belo Krajino ima na skrbi Otroški dispanzer Ljubljana - Center, psihološki oddelek, Otroke, ki kažejo znake motenj duševnosti, obravnava Otroška klinika Ljubljana, pedopsihiatrični oddelek, Regionalno se ukvarjajo z duševno prizadetimi otroki zdravstveni domovi v večjih krajih. Kar se tiče obalnih občin, je za to zadolžena Vzgojna posvetovalnica pri Delavski univerzi Koper.

Delavnice za delo v posebnih pogojih zmerne in težje prizadetih odraslih so v Ljubljani, Celju, Škofji Loki, Mariboru, Črni na Koroškem, Mengšu, Kranju, Radovljici, Sevnici, Krškem, Novi Gorici, na Jesenicah, v Izoli, Kopru in Postojni. Nekatere se šele ustanavljajo — tako v Ajdovščini, Novem mestu in Trbovljah.

Kako torej v Sloveniji skrbijo za duševno prizadete otroke in pomagajo njihovim staršem? Vsaka občina ima v Sloveniji skupnost socialnega skrbstva, ki skrbi tudi za duševno prizadete. Večji otroški dispanzerji pri zdravstvenih domovih imajo oddelke za mentalno higieno, kjer najrazličnejši strokovnjaki pomagajo tudi najmlajšim duševno motenim otrokom. Skoro vsaka občina ima šolo s prilagojenim učnim programom, ali pa vsaj posebne oddelke za lažje prizadete otroke.

Starši in strokovnjaki ter z njimi čuteči se združujejo v občinskih društvih za pomoč duševno prizadetim in s prostovoljnimi družbenim delom pomagajo razvijati vse oblike skrbi za duševno prizadete otroke, njihove starše in prizadete odrasle. Društva delujejo z izjemo treh občin po celi Sloveniji. Precej novo je društvo v Sežani. Običajno imajo sedež na posebnih osnovnih šolah ali na skupnostih socialnega skrbstva. Vsa občinska društva te vrste pa so združena v Zvezi društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije. Zveza izvaja podobne naloge kot občinsko društvo, vendar na republiški ravni. Organizira seminarsko usposabljanje staršev, letovanje družin s prizadetimi otroki in izdaja dvomesečno revijo Naš zbornik. Njena skrb pa je tudi povezovanje s sličnimi organizacijami v tujini za izmenjavo izkušenj. Društvo za pomoč nezadostno razvitim osebam za Slovenijo je bilo ustanovljeno leta 1963. Je samoupravna socialna humanitarna organizacija, ki združuje predvsem starše duševno prizadetih, strokovnjake in ostale, ki delujejo v korist prizadetih. Namen društva je seznanjanje in s tem pravočasno širše javnosti glede svojih varovancev, spodbujanje in povezovanje strokovnih in družbenih prizadevanj v korist duševno prizadetih, pomoč staršem in družinam, pomoč pri razvijanju informacije ustanov, ki se s prizadetimi ukvarjajo in razvoj novih oblik, ki bi zagotovile sistem celovitega usposabljanja in družbene skrbi za prizadete od rojstva do smrti. Naloga delegatov tega društva je, da z ustreznimi posegi pridobivajo tudi za duševno nerazvite ustrezno mesto v vsakdanjem življenjskem okolju. Društva so pri svojem delovanju povezana z ostalimi humanitarnimi organizacijami od Rdečega križa do Zveze prijateljev mladine, Zveze slepih, Zveze gluhih in drugih. Delo opravljajo izključno prostovoljci, le Zveza društev ima zaposlenega tajnika.

Društva si prizadevajo tudi za izdajo občasnih publikacij s področja duševne prizadetosti, poleg že omenjene revije. Financiranje društva izhaja iz javnih sredstev — iz raznih akcij, dotacij zavodom in sredstev loterijskega zavoda Slovenije.

Pogled na Štivan

(Foto M. Magajna)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
11.15 Televideo - poskusni program	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.00 Želja po glasbi - Glasba J. S. Bacha	13.15 Nadaljevanka dneva: L'affare Stavisky - 1. nadaljevanje
13.30 Dnevnik 1	14.30 Poletje je dogodivščina
13.45 Il crollo di Roma - film	16.40 Il diavolo sotto le vesti - film
Nastopa Mariagrazia Buccella	18.25 Iz parlamenta
15.10 Il mondo di Obladi Oblada	18.30 Športne vesti
16.00 Pravlјice	18.40 L'asso nella manica - TV film
16.30 Il grande teatro del West - TV film	19.45 Dnevnik 2
17.00 Risanka	20.20 Športne vesti
17.05 Love Story - TV film	20.30 Venezia d'inverno - TV nadalj.
17.55 Risanka	22.10 Tuono blu - TV film
18.20 Programi pristopanja	23.00 Lasciamoci così - resnične zgodbe
18.40 Posebna kmetijska oddaja	00.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
19.35 Almanah in Vremenske razmere	Tretji kanal
20.00 Dnevnik 1	18.25 Šport
20.30 Laurel & Hardy: due teste senza cervello	19.00 Dnevnik 3
Zivljenje in dela najbolj komične dvojice na svetu	19.25 Neposredni prenos iz Spoleta: XXVIII. Festival dveh svetov
21.45 Chi te l'ha fatto fare? - 1. del filma	20.00 Šola in vzgoja
Nastopa Barbra Streisand	22.00 Dnevnik 3
22.30 Dnevnik 1	20.30 Gledališče in zgodovina: dogodki in osebnosti XX. stoletja: Churchill
22.45 Chi te l'ha fatto fare? - 2. del filma	22.00 Dnevnik 3
23.15 Šola in vzgoja	22.25 Filmska kamera in spomin
00.05 Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere	22.40 Neposredni prenos iz Spoleta: XXVIII. Festival dveh svetov
	23.15 Glasba v Firencah - 2. del
	23.45 Posebna glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Zagreb
18.00 Poročila	Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA med drugimi tudi naslednji prispevki:
18.05 Naš prijatelj Tito - TV nadaljevanka	TRST — Obračun delovanja in program deželnega zavoda za poklicno izobraževanje — intervju z ravnateljico Tamaro Blažina
18.20 Grizli Adams - TV nanizanka	TRST — Nova razstava tržaškega mojstra Rosignana
18.45 Železi ste - pogledite - poučno-zabavna oddaja	ŠMARTNO V BRDIH — Razstava Marije Grazie Persolja
19.15 Risanka	TRST — Razstava ameriške slikarke Barbare Shawcroft
19.26 Zrno do zrna	GORICA — Sejem krošnjarjev
19.30 TV dnevnik I	TRST — Želja po sladoledu
19.55 Vreme	
20.05 Živi planet: Oblikovanje zemlje - dokumentarna serija	
21.00 Ne prezrite	
21.15 Gangsterska kronika - 3. del	
22.15 Oči Laure Mars - film	
Koper	
15.00 Goljat in uporna sužnja - film	
16.50 Taksist - TV film	
17.50 Smithovi - TV film	
18.20 Risanke	
18.30 Čudoviti ranč rumene žolne - TV film	
19.00 Odrpta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku	
19.30 TVD Stičišče	
19.50 Glasbena oddaja: posebna oddaja za uho in oko	
20.25 Martin Eden - TV nadalj.	
21.30 Music prom - glasbena oddaja	
23.00 Combat - TV film	
24.00 Goljat in uporna sužnja - film	

ZASEBNE POSTAJE

CANALÉ 5	18.00 Quella casa nella prateria - TV film
8.30 Ralphsupermaxieroe - TV flim	19.00 Fantasilandia - TV film
9.30 Primo amore - film	20.30 Grizzly, l'orso che uccide - film
11.30 Lou Grant - TV film	22.15 Gli eroi dello sport: Ribot
12.30 Peyton place - TV film	22.45 Posebne oddaje TV postaje Italia 1
13.25 Sentieri - TV nadaljevanka	23.15 Gente di notte - film
14.25 General Hospital - TV nadalj.	1.10 Mod Squad i ragazzi di Greer
15.25 Una vita da vivere - TV nadalj.	TELEPADOVA
16.30 Divji svet živali - dokumentarna oddaja	14.00 Adolescenza inquieta - TV film
17.00 Lobo - TV film	14.30 Arrivano le spose - TV film
18.00 I ragazzi del sabato sera	15.30 Operazione ladro - TV film
18.30 Tuttinfamiglia - nagradno tekmovanje	18.00 Risanke
19.00 I Jefferson - TV film	18.30 Le nuove avventure di Pinocchio - risanka
19.30 Love Boat - TV film	19.00 Le avventure di Huckfinn - risanka
20.30 Navy - TV film	19.30 Conan - risanka
22.30 Lottery - TV film	20.00 Cuore selvaggio - TV film
23.30 Sport: boks	20.30 Horia - Diario segreto di un pazzo - film
00.30 Premiere - filmske novosti	22.30 L'incredibile Hulk - TV film
00.45 Ai confini dell'Arizona	TRIVENETA
RETEQUATTRO	10.00 Risanke
8.30 Mi benedica padre - TV film	10.30 A Sud dei Tropici - TV film
8.50 La fontana di pietra	11.00 Q. P. Coupon estate
9.40 Malù - TV novela	11.30 Dr. Kildare - TV film
10.30 Alice - TV film	12.00 Film
10.50 Mary Tyler Moore - TV film	13.30 Komični filmi
11.15 Piume e paillettes - TV novela	14.00 A Sud dei Tropici - TV film
12.00 Febbre d'amore - TV nadalj.	14.35 Una storia di guerra - film
12.45 Giorno per giorno - TV film	16.00 Q. P. Coupon estate
13.45 Mary Tyler Moore - TV film	17.30 Film
14.15 La fontana di pietra	18.50 Dr. Kildare - TV film
15.10 La valle dei dinosauri - risanka	19.45 Dokumentarec
15.45 I gatti di Cattanooga - risanka	20.30 A Sud dei Tropici - TV film
16.10 Lancer - TV film	21.00 Laramie - TV film
17.00 La squadriglia delle pecore nere - TV film	22.00 Mexico Story - film
18.00 Febbre d'amore - TV nadalj.	TELEFRIULI
18.50 La schiava Isaura - TV novela	14.30 La bambolona - film
19.45 Piume e paillettes - TV novela	16.00 Risanke
20.30 Ferdinando I, re di Napoli	17.30 The Bold Ones - TV film
22.30 Gli amanti dei cinque mari	18.30 Dokumentarna oddaja
00.40 L'ora di Hitchcock - TV film	19.00 TV dnevnik
ITALIA 1	19.20 Športne vesti
8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film	19.40 TV film
9.30 Gli attendenti - film	20.15 Disperatamente tua - TV film
11.30 Sanford and Son - TV film	20.15 Glasbena oddaja
13.00 Wonder Woman - TV film	20.30 Keoma - film
14.00 DeeJay Television - glasbena oddaja	22.00 TV dnevnik
14.30 Kung-Fu - TV film	22.15 Nogometna tekma Milan - Udinese
15.30 Gli eroi di Hogan - TV film	23.45 Victoria Hospital - TV nadalj.
16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja	

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček; Narodnozabavna glasba; 8.10 Poletni mozaik: Za ta letni čas; 9.15 Iz arhiva mladinske dramatike: Joško Lukeš: »Stari ribič in njegova barka«; 1. del; 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu: Trio Lorenz; Franz Joseph Haydn: Trio v fis molu; Lucijan Marija Škerjanc: Maestoso lugubre - Marcia funebre; Igor Štuhec: Art; Robert Schumann: Trio št. 2 v f duru; Peter Iljič Čajkovski: Jesenska pesem; 11.30 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; Glasbeni potpuri; 13.20 Zborovska glasba; Glasbena priloga; 14.10 Popoldanski program: Potovanje po Veliki Britaniji (ponovitev); 14.40 Glasbeni listi; 15.00 V svetu filma; 16.00 Podoba matere v sodobni slovenski pripovedni prozi; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; Mladinska oddaja; 15.00 Pesem tedna; Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Piranski glasbeni večeri; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 7.00 Dober dan; 9.15 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.35 Prost vstop; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Kultura in umetnost; 17.00 Gulp; 18.00 Glasbenogovorni program; 18.45 Glasba; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbenogovorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.00 Opereta; 11.30 Radijski variete; 12.03 Ul. Asiago Tenda - ta teden Piergiorgio Farina in Lando Fiorini; 13.15 Zeleni val; 13.25 Poštna kočija; 13.35 Master - glasba dan za dnem; 14.30 Šola in vzgoja; 15.03 Motel - Radio 1 po cestah Italije; 16.00 Poletni popoldanski program; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Večerna glasba; 19.33 Audiobox Lucus; 20.00 Fonit-Cetra predstavlja...; 20.30 Variete; 21.00 Komorni koncert; 22.05 Radijska priredba; 22.37 Glasbeni premor; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Četrto nadstropje, interno 9 - radijska nadaljevanka; 9.10 Italija govori...; 10.30 Beležke s križarjenja; 12.45 Italija igra...; 15.00 Glasbenogovorni program; 15.42 Glasba za poletno popoldne; 16.35 Popoldanski program; 17.30 Radijska igra; 19.50 Jazz glasba; 21.00 Radijska priredba; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.40 Glasba za klavir; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Počitniški pozdravi; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.30 Človek in zdravje; 14.40-15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje.

Vsak drugi četrtek v ljudskem vrtu

Kramarske stojnice na sejmu privabljajo kupce in radovedneže

Da so kramarske stojnice v prejšnjih stoletjih, ko je bilo le malo trgovin, privabljale kupce, je razumljivo. Da so se okrog teh stojnic porivali predvsem kmetje, ki so prišli na sejem iz takrat oddaljenih krajev v mesto ali v trg, je tudi razumljivo. Manj razumemo dandanašnje zanimanje sodobnih ljudi za blago razstavljeno ali kar nametano na stojnicah sejma. Saj imamo vendarle vseh trgovin, supermarketov in podobne trgovske obrate v katerih dobijo vsega. Najbrž pa ljudi zanima predvsem cena blaga, ki je na sejmiščnih zares nizka (seveda bi potem morali ugotovljati kvaliteto tega blaga) in pa tudi vcepljena miselnost, da bolje kupiš na sejmu kot v trgovini.

Tako je v Gorici vsak drugi četrtek. Še do pred nekaj leti je bil sejem vsak četrtek. Potem so gorški trgovci dosegli od županstva, da je prihod kramarjev v mesto omejen na vsake petnajst dni. Četrtekov sejem spominja na sejme v prejšnjih stoletjih, ko so kramarji svoje blago razgrnili kar na ulici. Še do pred leti je bil sejem na pločnikih in sredi Ulice Cadorna (nekdo Ulica Bagni), kjer je bil avtomobilski promet seveda prepovedan. Sedaj pa se sejem vrši na Trgu Battisti (nekdo Telo-vadni trg) in kar na poteh sredi ljudskega vrta. Tako so omilili prepoved prometa.

Vsak drugi četrtek pride v Gorico več kot stotideset kramarjev. Včeraj smo hoteli pogledati kako je na tem sejmišču. Videli smo stotine in stotine ljudi, ki so hodili okrog stojnic. Bile so to gospodinje, bili so to upokojenci, mamice z otrokom v vozičku, dijakinje, ki so se komaj otresle šole, radovedneži. Bilo je med njimi veliko Jugoslovancev. Bilo pa je še več tukajšnjih ljudi. Na sejmu pa ne hodijo več kmetje, oziroma, zelo malo jih je. Prevladujejo meščani.

Na sejmu pa dobijo vsega. Rute po tisoč lir vsaka; tri kozice za deset tisoč lir; otroške srajce in majčke za štiri tisoč lir; kilogram lubenic za

400 lir (zaradi tega je prodajalec lubenic, ki osrečuje Goričane v večernih urah, previdno zaprl včeraj zjutraj kioski: pri njem so lubenice po 600 lir kilogram). Nekateri imajo nad blagom na veliko napisano ceno v dveh valutah: lirah in dinarjih. Videli smo kako so ljudje kupovali hlače, čevlje, cvetje v vazah, krožnike. Nek kramar je v pičlih desetih minutah za srajce in hlače vnovčil en milijon lir. Pa še veliko živčava in kričanja je na trgu. Ko kaka Jugoslovanka kupi majico že čuješ južnjaškega kramarja kako na ves glas zakriči: »Hvala lepaaaaa!!!« Sejem bil je živ.

V sezoni veliko prireditev

Pozitivna ocena o dejavnosti v goriškem Kulturnem domu

Na zadnji seji upravnega odbora goriškega Kulturnega doma so ocenili pravkar izteklo sezono, ki je tu di tokrat potrdila pomembnost tega kulturno-sportnega središča za našo skupnost. Čeprav manj kot v uvodni sezoni, tudi tokrat je bilo prireditev kar precej, skoraj sedemdeset. K temu pa moramo dodati številne športne tekme, razne vadbene ure za italijanske šole, kar pomeni, da so bili prostori Kulturnega doma skoraj vsak dan uporabljeni.

Podrobna analiza kaže, da so se v glavnem prireditve zvrstile v lo-ku petih mesecev, od novembra do marca, in da so zajemale različne interesne sfere, od gledaliških predstav pa do sindikalnih shodov. V ta okvir se uvrščata že tradicionalni gledališka in glasbena sezona, pobjude v priredbi Zveze slovenskih kulturnih društev, filmski večeri Kinoteljeja, posamezne prireditve raznih organizacij ter seveda tudi uporaba prostorov s strani italijanskih društev in ustanov. K temu je treba dodati dejavnost v telovadnici, ki je bila tudi v prejšnji sezoni bogata in pestra.

Vse, prav gotovo, ni teklo vedno v najboljšem redu, predvsem kar zadeva usklajevanje pobud. Zgodilo se je namreč, da se je v nekaterih mesecih (marec) nakopičilo preveč prireditev, medtem ko jih je bilo v drugih časovnih dobah manj. Naloga upravnega odbora bo, da to ne skladje uredi, tako da bo dejavnost

v Kulturnem domu vseskozi bogata, razvejana in vabljiva za občinstvo.

Na oddelku za zunanjo trgovino vsi »zreli«

Na goriškem oddelku za zunanjo trgovino trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois so včeraj popoldne objavili izide zrelostnih izpitov. Vseh 13 kandidatov je uspešno opravilo maturu. Dijaki so zabeležili sledeče uspehe:

5. razred: Sonia Bensa (54), Maria Bertolini (50), Laura Brajnik (44), Vida Doktorič (48), Majda Gergolet (54), Lorena Gulin (50), Igor Gulin (50), Viviana Jarc (50), Robert Lakovic (39), Danilo Marusic (42), Cinzia Olivo (42), Loredana Peteani (56), Andrea Terpin (46).

razna obvestila

Goriška prefektura javlja, da so razpisali natečaj za 378 mest administrativnega tajnika v javni upravi. Prošnje za vpis za natečaj je treba prisklebsati do 2. avgusta nasloviti posebnemu uradu goriške prefekture, ki je odprt vsak dan od 10. do 12. ure za vsa podrobnejša pojasnila.

Na šolskem skrbništvu v Gorici so objavili dodatne in izpopolnjene sezname učnega osebja za supriranje v šolskem letu 1985-86. Do 5. avgusta je čas za vlaganje prošenj in morebitnih pritožb.

koncerti

V cerkvi sv. Ignacija v Gorici bo drevi, ob 21. uri, koncert zbora San Ignazio, ki ga vodi Stanko Jeričico. Koncert bo ob 200-letnici župnije sv. Ignacija. Na sporedu so polifonske pesmi J. Gallusa, F. Witta, A. Capleta, S. Jeričica, Palestrine, H. Purcella, M. Regerja, G. Viozzija, C. Janequina, J. Brahmsa in S. Brotons i Solerja.

Na goriškem gradu bo drevi, ob 21. uri, koncert z naslovom »Shaker show«. Nastopijo razne skupine in posamezniki. Najbolj znan je kitarist Duck Baker. Nastopi tudi slovenska skupina Fusion Jazz Cormac, ital. skupina Flewy Gang, Coaz of arms in fantasist Mauro Radigna.

V prireditvi društva Lipizer bo v nedeljo, 14. julija, začetek ciklusa šestih koncertov na katerih bodo nastopali mladi izvajalci iz naše dežele. Koncerti bodo v Gorici in Gradežu. Prvi tak koncert bo v občinski knjižnici v Gradežu v nedeljo, 14. julija, ob 21. uri. Nastopi kvartet Andrea Gabrielli.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Justine e Juliette le sex soresle«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 »Terminator«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 in 20.30 »Mali rop vlaka«, 22.30 »Poštar zvoni vedno dvakrat«. SVOBODA 20.30 »Kalifornijske lutke«, 22.30 »Vroča dekleta«. DESKLE 19.30 »Sanjarjenje neke ženske«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 84443.

Septembra se podražijo abonmaji

Tudi pri nas na Goriškem kmalu podražitev avtobusov

Najbrž že v prihodnjem septembru bomo plačevali več za potovanje z avtobusi tako na mestnih kot na medkrajevnih progah. Do poviškov ni prišlo niti lani niti v začetku letošnjega leta, pa čeprav je bil takrat, ko je vlada sprejela zakon o finančni podpori avtobusnim podjetjem govor, da bodo vozovnice in abonmaje povišali vsako leto skladno z rastjo inflacije.

Lani in letos cen vozovnic niso povišali, zato se je primanjkljaj avtobusnih podjetij še povečal. Kar se Goriške tiče imajo tri javna avtobusna podjetja velike primanjkljaje. Pokrajinsko avtobusno podjetje ima primanjkljaj približno ene milijarde lir, goriško mestno podjetje 300 milijonov lir, medobčinski avtobusni konzorcij na Trzškem pa 230 milijonov lir. Deficite morajo kriti zainteresirane krajevne uprave, pokrajina ter občine, seveda na račun drugih investicij.

Na jesen se bodo tudi pri nas tarife zvišale. Vendar pa bodo cene vozovnicam za navadno vožnjo vsaj za letos ostale nespremenjene. Tako so odločili v pristojni komisiji deželne sveta, kjer o tem sklepajo. Podražili pa se bodo abonmaji, in sicer za približno 14-15 odstotkov. V drugih deželah, n.pr. v sosednem Venetu, pa so podražili tako abonmaje kot vozovnice.

Seveda s temi podražitvami ne bodo rešili vedno bolj perečega problema deficita podjetij, ki vršijo prevoze oseb. Treba bi bilo, da bi, tako kot v severnoevropskih državah, uredili vprašanje prometa v mestnih središčih. Urediti bi morali tudi pri

nas ulice po katerih je kretanje dovoljeno le pešcem. Le tako bi se ljudje bolj posluževali avtobusov, kar bi tudi privedlo do zmanjšanja deficita. Kar se Goriške še posebej tiče pa bi bilo treba združiti vsa tri podjetja v eno samo. Le tako bi lahko v doglednem času zmanjšali režijske stroške

Prijavljeni tržiški občinski svetovalci

Goriški sodnik dr. Matteo Trotta je včeraj poslal 29. občinskim svetovalcem v Trziču obtožnico. Dolži jih, da niso prav ravnali z javnim denarjem. Letos maja so na tajni seji in s tajnim glasovanjem (z listki) odobrili sklep, s katerim so pokrili sodne stroške (25 milijonov lir) procesa proti bivšemu tržiškemu županu Maianiju, starejšemu svetovalcu Sabi in tajniku Fabbu. Ti so bili namreč svoj čas prijavljeni od misovca Ritosse, potem obsojeni, na prizivni razpravi pa oproščeni, ker so leta 1976 dali v občinskem svetu izglasovati sklep z dvigom rok, medtem ko je zakon za tisto vrsto sklepa predvideval tajno glasovanje. Kot rečeno so bili na prizivni razpravi oproščeni. Letos maja je občinski svet s tajnim glasovanjem odločil, da bo občina krila sodne stroške. Pred dnevi je pokrajinski nadzorni odbor ta sklep tudi potrdil. Misovec Ritossa pa je letos maja stvar prijavil sodišču. Sedaj pa odločitev goriškega sodnika.

Sedaj je v bolnišnici

Ni hotel ostati v hišnem priporu padel je z motorčkom na cesti

S sodnikom se bo moral spoprijeti ko bo prišel iz bolnišnice 27-letni Marzio Past iz Ulice Ristori 9. Fanta so namreč policisti prijeli pred nekaj dnevi, ko je s prijateljem na nekem dvorišču v Ulici Duse grozil najprej dvema zakoncem, potem pa se še sprl s policisti, ki so tja prišli, da bi spor pomirili. Takrat sta fanta šla v zapor, sodnik ju je obsodil tako, da jim je prisodil kazen hišnega pripora.

Marzio Past bi bil moral biti doma do 11. novembra letos. Fantu pa ta hišni pripor očitno ni prijal in v sredo zvečer je šel malo na sprehod z motorčkom. Pa mu je slaba predla. V Ulici Duse, nedaleč od doma, se je z motorčkom prevrnil, padel na tla, in dobil precej hude poškodbe na glavi. Njegovo stanje je zelo resno in so ga zaradi tega včeraj zjutraj prepeljali na zdravljenje v tržaško bolnišnico. Ko bo fant prišel domov bo moral spet pred sodnika. Očitno bo takrat sodnik odločil, da mora v zaporu prestat še tisto kar mu ostaja in najbrž mu bo dodal še kaj kazni.

Nesreča dveh motociklistov

Dva mlada fanta, 19-letni David Tomšič iz Sovodenj, Ul. Slataper 5 in 18-letni Boris Nanut iz Štandreža, Ul. Montegrappa 13, sta jo srečno izkúpila v sredo zvečer na goriškem korzu. Peljala sta se z motorjem iz štandreške smeri proti mestu. Nekako pred garažo Aguzzoni jima je pot presekala 19-letni Enrico Ballaben s

svojim citroenom. S korza je zavil v stransko ulico. Tomšič, ki je vodil motor, je, da bi se izognil trčenju, zadel v parkiran avto. Vozili sta se precej poškodovani. Oba fanta sta šla v bolnišnico. Zdravnik pa je ugotovil, da imata le nekaj prask in udarcev, zaradi tega sta oba odšla domov. O zdravela bosta v petnajstih dneh.

Neslana šala

Dokaj čudno šalo na račun žene, znane goriške gostilničarke, je napravil njen mož. Ta se je v sredo popoldne ustavila s svojim vozilom v Garibaldijevi ulici. V avtu je pustila dva otroke, najmlajši ima komaj dve leti. Zavila je v neko sosedno trgovino, da bi tam nekaj kupila. Ko se je po nekaj trenutkih vrnila ni našla več ne avtomobila ne otrok.

Zaprepadena je šla h karabinerjem in tam stvar prijavila. Ti so takoj pričeli iskati po mestu in na izhodih iz njega če bi našli njen avtomobil. Vse iskanje je bilo zaman. Ko se je ženska eno uro in pol kasneje zaprepadena vrnila na dom je tam našla otroke, moža in avto. Mož se je hotel z njo pošaliti. Zaradi tega je na ulici pobral njen avto z otroki ter se odpeljal domov. Seveda ne da bi žene o tem obvestil. Imena in priimka je bolje zamolčati.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

Marko Waltritsch

Pevma, Oslavje in Štmaver skozi stoletja

3.

Učitelj Anton Kutin, ki je leta 1904 objavil daljši spis o zgodovini Štmavra, meni, da so Slovenci, ki so se tod naselili že v šestem stoletju, dali goram in krajem slovenska imena. Osamljeno goro, ki jo je od drugih gor na njenem levem bregu ločevala Soča, naj bi imenovali »Samotin«. Kasneje se je to ime spremenilo v »Sabotin«. Prav tako, dokler ni bila zgrajena cerkva, se je naselje najbrž imenovalo Podsabotin ali Podsabotin. V času gospostva Grabnov so ti zgradili cerkvico sv. Mavra in takrat so kraj pričeli nazivati po imenu tega svetnika.

Družina Graben je prišla na Goriško z Gornje Štajerske leta 1365, ko je dobila posestva okrog Štmavra. Tu so Grabni gospodovali do leta 1507, ko so posestvo prodali plemenitašem Neuhaus, ki so potem tu ostali več kot tri stoletja. Vitez Kozem Graben se je odlikoval v bitki s Turki pri Brežicah leta 1475 in brez dvoma je s seboj v ta vojaški podvig popeljal tudi svoje kmete-tlačane iz Štmavra ter drugih krajev, ki jim je bil gospod. Virgilij Graben je bil pooblaščenec zadnjega goriškega grofa Leonharda leta 1494 ter se je v njegovem imenu pritožil beneškemu namestniku Furlanije zaradi kratenja in ovi-

Fonzarjeva hiša v Štmavru v začetku našega stoletja

ranja pravice zaveznitva nad oglejskim patriarhom. Virgilij Graben je bil tudi oskrbnik vse grofije in sam opravljal vladarske posle namesto slabotnega Leonharda. Kot je znano, je leta 1500 ko je goriški grof Leonhard umrl brez nasledstva, prišla vsa Goriška grofija, upoštevajoč dedno pogodbo, v last Habsburžanom. Dotlej je bila namreč Goriška grofija samostojna država. Pod Habsburžani je ostala do konca prve svetovne vojne leta 1918. Takoj ko so prevzeli Goriško grofijo, so Habsburžani imenovali za njenega upravitelja Virgila Grabna

in grofa Feba della Torre. Cesar Maksimilijan je Grabna počastil z naslovom cesarskega svetovalca. Virgil Graben je umrl leta 1507; njegova posestva v Vrtojbi, Šempetru, Štandrežu in Štmavru sta kupila brata Anton in Majnhard Neuhaus.

V dokumentih nekdanjih časov so omenjeni le plemenitaši. Drugače ni moglo biti, saj so le ti lahko kupovali zemljo. Prepusti domači kmetje so bili le tlačani, bili so torej brez zemlje. Pri nas pa so bili plemenitaši predvsem germanskega oziroma italijanskega rodu, kot nam povedo njihova imena. Slovanska imena, kot tudi latinska in germanska, pa so imeli kmetje-tlačani. Navedeni so le v dokumentih, kjer je določeno, koliko pridelkov morajo dati graščaku in kako mu morajo tudi sicer tlačaniti. Takih dokumentov pa ni ohranjenih veliko. Med najstarejše za naše kraje pomemben je dokument, ki ga hrani arhiv oglejskega patriarhata. V njem so imenovani kmetje iz okolice Fare, obenem pa še njihova slovanska, latinska in langobardska imena. Kar se tiče Pevme pod Štmavrom (Paum vnter Sand Maur), najdemo podatke v dokumentu iz leta 1523 (dokument je leta 1954 objavil v slovenskem prevodu prof. Milko Kos, sin prej imenovanega Franca Kosa. Milko Kos je bil rojen v Gorici, in postal kasneje eden najvidnejših slovenskih zgodovinarjev; bil je tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Oglejmo si ta dokument v obliki, v kakršni ga je objavil prof. Milko Kos.

»Župan Vrbani Sussalikh izjavi:

»Župana izvolijo sosedje, deželski sodnik ga pa potrdi.

»Prošenje pri njih je na nedeljo pred križnim tednom, skliče ga deželski sodnik, župan pa naj proda ples.

V Kanalski dolini

V domu Mangart v Žabnicah
prijeten oddih za vse okuse

Planinski dom Mangart v Žabnicah v Kanalski dolini je zrasel z namenom, da bi nudil zatočišče vsem našim ljubiteljem gorskega sveta, hkrati pa naj bi bil tudi zbirališče in kulturno središče Slovencev v Kanalski dolini.

Žabnice so manjši kraj v Kanalski dolini, ki leži ob vnožju Višarji, 850 metrov nad morsko gladino in ga obdajajo visoke planine Julijskih Alp. Kraj nudi veliko zelenja in priložnost za številne krajše in daljše sprehode in ture. Še zlasti so zanimivi sprehodi po dolini Zajzere, v Tinji log in pod Ojstrnik; z malo daljšo hojo pridemo na Višarje, na Ojstrnik ali pa do raznih planinskih koč, ki so posejane po obronkih znanih planin in so poleg tega izhodišča za razne visokogorske ture.

Večje središče v bližini Žabnic je mestec Trbiž, ki je oddaljeno le tri kilometre in od katerega vozi redni avtobus vsako uro. Prav tako ni daleč do meje z Avstrijo in do mejnega prehoda z Jugoslavijo pri Ratečah. Iz Trsta in Gorice pridemo v Žabnice z vlakom, ki vozi na progi Trst - Trbiž in ima zelo dobre in hitre zveze ali pa z osebnimi avtomobili po novi avtocesti, ki sicer še ni v celoti dokončana, ki pa je že močno približala Trst oziroma Gorico s Trbižem.

Dom Mangart je nova stavba v središču Žabnic in stoji ob glavni prometni poti, ki gre skozi vas. Dom ima 13 dvoposteljnih, troposteljnih in štiri posteljnih sob. Večina teh ima svojo kopalnico in stranišče. Poleg tega ima dom še dve skupni ležišči s 36 posteljami, 2 jedilnici, sodobno opremljeno kuhinjo ter večji kletni prostor. Na južni strani ima obširno dvorišče z večjim zemljiščem, ki se ga lahko uporabi v rekreativne namene.

V drugi polovici tega meseca (od 14. do 28.) bo v domu Mangart letovala večja skupina otrok »Mlada brigada« iz Beneške Slovenije; bivanje v tem kraju bo združila z vrsto pobud kulturnega in rekreativnega značaja, pri čemer bodo predvsem prišli v poštev številni izleti v bližnjo okolico.

V mesecu avgustu in septembru pa so v domu Mangart še na razpolago prosta mesta; podrobnejše informacije bomo še javili na tem mestu.

Program prireditev ob koncu tedna

Obala in Kras

Portorož: 13.7. ob 21. uri v Avditoriju zabavni glasbeni večer z Zdravkom Čolčem; centralna plaža v Portorožu vsak dan od 8. do 18. ure tečaj jadrnanja na deski; samostan Krog - Sečovlje, vsako sredo in petek ob 20.30 zgodovinski spektakel Regius, vstopnice so v prodaji pri General turistu Portorož in uro pred predstavo na Krogu; vsak dan je na Krogu možno jahanje in sicer od 8. do 12. in od 16. do 20. ure.

Postojna: 14.7. ob 10. in ob 15. uri nastop folklorne skupine Iskra iz Kranja pred Postojnsko jamo; organiziran je prevoz z minibusom v Predjamski grad, cena za odrasle goste (domače in tuje) je 700 din, za otroke pa 500 din.

Ljubljana z okolico

Galerija Ars: razstava slik Janeza Grudna do 30.7.; Slovenski etnografski muzej - slovenska ljudska umetnost, na ogled do 31.8.; grad Goričane - stalna zbirka japonske lutke do 31.8.; galerija Labirint - jugoslovanska risba.

Slovenija

Litija: 13.7. ob 20. uri - na kegljišču v Litiji »Litajska noč«, igra ansambel Vita Muženiča - prireditev bo popestrjena z družabnimi igrami, ki jih bo vodil Vladimir Jakopič.

Gorenjska

Bled: 12.7. ob 21. uri na Blejskem gradu - gledališka predstava, ki jo izvaja gledališče Tone Čufar z Jesenic; 13.7. ob 14. uri - tradicionalni piknik v Ribnem pri Bledu; 13.7. ob 21. uri - večerni promenadni koncert na jezeru ob kampu Zaka, izvaja pihalni orkester iz Lesc; 14.7. ob 10. uri - matinejski koncert na ploščadi pred hotelom Park; 15.7. ob 19.30 in ob 21. uri - teden komorne glasbe - koncert violinista Mihe Pogačnika v cerkvi na otoku; 16.7. ob 11.30 - nastop folklorne skupine Lado iz Zagreba, ob 20.30 - orgelski koncert Lea Kramer (ZRN) v župnijski cerkvi na Bledu.

Kranj: 13.7. ob 16. uri prireja TD

Preddvor, Delo, Kompas, zabavno turistično prireditev - razna šaljiva tekmovalja, ples in pogostitev - stopnice bodo prodajali pred prireditvijo, cena je 200 din.

Jesenice: v Prešernovi hiši - galeriji, razstava celjskega umetnika Boruta Hlepica in Branka Vovka; 13.7. ob 11. uri - zbor krajanov KS Sava in železarjev na Pristavi s kulturnim programom - izvaja ga moški pevski zbor društva upokojencev iz Jesenic;

Kranjska gora: PE Glava Srednji vrh ima vsak petek, soboto in nedeljo, večer harmonikaša, v vseh hotelih je plesna glasba, ob petkih ob 21. uri folklorni večeri, možnosti jahanja, igranja tenisa, mini-golfa in kolesarjenja.

Bohinj: v hotelu Zlatorog (terasa), vsak četrtek piknik; izleti z vodičem; 15.7. na Zagradec do Vogla, 17.7. do Konjščice preko Blata in Uskavnice, 19.7. do Sedmerih jezer preko Savice in Črnega jezera;

Škofja Loka: 12. in 19.7. - petki renesančnih pesmi v prostorih atrija SDK na Mestnem trgu.

Prisrčnost in pristnost pri Guštinovih v Zgoniku

Da je gostilna kraj, kjer je moč videti, slišati in doživeti marsikaj, česar sicer ne bi, je nesporna resnica. Predvsem, če gre za tako imenovano vaško gostilno, kjer se prelevajo domače stvari, kjer je znani utrip življenja določene skupnosti, kjer teče beseda tudi o vprašanih širših dimenzij, kot je na primer usoda oziroma podoba našega Krasa. In prav med pogovorom o slednjem sem »zalotil« gostilničarja Josipa Guština, ko sem vstopil v to edino zgoniško gostilno. Pogovarjal se je s krajevnim zdravnikom in ugotavljala sta, kako je danes Kras nenavadno zelen, a je bil še pred leti siv, kakršen bi pač moral biti, saj je prav siva barva njegova prava podoba. Vendar tu ne bi nadaljeval z razglabljanjem o tem sicer zelo pomembnem in privlačnem vprašanju, kajti moj namen je bil čisto drugačen, kot se bo izkazalo iz nadaljevanja tega zapisa.

Za mizo sem nato sedel z Josipom Guštinom in njegovo ženo Jožico, da bi predstavil gostilno, ki je že od leta 1948 edini tovrstni objekt v Zgoniku. Oba pa nadaljujeta že starodavno tradicijo, tako da imata problematiko gostilničarstva v malem prstu. In to je razvidno že od skrbni, ki izžareva iz lepo urejenega in čistega prostora ob šanku pa iz lepo negovane jedilnice in sploh privlačnega vrta ali terase, nad katero se košati zelen latnik, iz katerega že kukajo grozdi. Tudi na tem prostoru so mize, kjer bo gost prisrčno postrežen.

Sploh pa sta prisrčnost in pristnost

odliki gostilniške hiše Guštinovih, kjer ne dobiš ničesar ponarejenega. Tako Jožica, ki se za goste muči ob štedilniku s kozicami in seveda Josip prisegata na izvirnost svoje ponudbe, kajti vsem, kar priporočajo gostu, je domače in sveže, pripravljeno z veliko ljubeznijo in seveda okusom. Zavedata se namreč, da je gostilna zbirališče ljudi in zato je treba vse prilagoditi človekovi meri. Tudi če je obred sedenja in obedovanja za mizo (predvsem večerje) v današnjem času izginil, tudi če ljudi žene čedalje večja naglica. Vendar vsemu se je treba prilagoditi, pravita.

To seveda še ne pomeni, da se ne bi gostje radostili ob ponudbi Guštinovih. Zato v gostilni še vedno vztrajajo z domačo hrano, z izvrstnim domačim pršutom in seveda vinom, za katerega je predvsem gospodar jamčil in smo mu tudi sami pritr-

dili, potem ko smo srknili kozarec belega, ker se nam je zdelo, da je za pristen teran ura še prezgodnja. O resnosti njihovega dela jamči že dejstvo, da več kot sto gostov naenkrat ne sprejmejo, sicer bi najbrž ponudba trpela, sami pa hočejo obdržati dostojno raven svojega dela in vsakogar najboljše postreči. Tudi svate na porokah, ki se pri njih praznujejo, ali ob najrazličnejših praznikih, ki so že tradicionalni

za skok v gostilno. Vrata so seveda vsem vedno odprta, razen ob sredah, ko je tedenski počitek, najbolje pa bo, da zaključene družbe rezervirajo kak dan ali uro prej pred svojim prihodom.

Kaj pa nudi gostu gostilna Guštin? Že smo omenili domač pršut, prezreti pa ne smemo najrazličnejših »pašičev«, testenin, cmokov, raznovrstno pripravljene mesa, pri čemer gre izrecno opozoriti na nadevan roast-beef, da ne govorimo o kuhani in sveži solati pa o drugih prikuhah, ki se lepo prilagajo k večerji in kosilu. Sladice so prava posebnost, saj jih pripravijo vse po vrsti v domači kuhinji in že sedaj lahko opozorimo na »obdobje« domačih kuhanih štrukljev, ki se bo začelo jeseni in bodo pomenili posebno privlačnost in popestritev. V tem času bo na mizi tudi okusna divjačina s polento, medtem ko se da dišeče mineštre (jota!) dobiti seveda tudi že sedaj.

Od zgoniške gostilne Guštin smo se poslovili z najlepšimi občutki in prepričani smo, da bo tudi z vsemi gosti, ki bodo prišli na ta konec Krasa, tako ... (mč)

GOSTILNA

GUŠTIN

ZGONIK 3 — Tel. 229-123

Ob sredah zaprto!

Pri Brunotu v Rubijah: gostilna med gradom in Vipavo

V teh mesecih, ko se po pokrajinski cesti od Gabrij do Rubij odvija zelo gost avtomobilski promet na relaciji Gorica - Trst, saj je most pri Rupih čez Vipavo podrt in gradijo novega, smo pred gostilno Pri Rubijskem gradu opazili več avtomobilov kot prej. To je tudi razumljivo, saj se marsikateri voznik ustavi pred prijazno gostilno, ki ima za današnje pojme tudi nekaj posebnega — veliko parkirišče za avtomobile. To

pa je dandanes potrebno, če gostilničar hoče, da bi se ljudje ustavljali v njegovem obratu. Marsikaj je uspeh gostilne odvisen od tega, da ima v neposredni bližini parkirišče.

V gostilni v Rubijah pa imajo še eno drugo prednost. Pred gostilniško stavbo imajo lep senčnat prostor kjer je več miz. Tu je moč popiti vrček hladnega piva, pojesti krožnik narezka ali pa tudi, v opoldanskem času, pojesti izdatno kosilo pripravljeno po domačih receptih gospodinje Marije, ki ima veliko opravka v domači kuhinji. Ko poseđaš pri eni teh miz te prav nič ne moti gost avtomobilski promet, saj grede tod avtomobili zelo počasi, ker je cesta ozka in vijugasta in tudi zato, ker je v neposredni bližini most. Lahko pa imaš lep razgled na zidove podrtje nekdanjega rubijskega gradu, ki so onkraj ceste, na železniški most čez Vipavo, lahko pa poslušas kako nekaj metrov stran šumi Vipava. Si na prometnici in si vendarle odmaknjen od sveta.

Gostilniška stavba je last baronov Bianchi, lastnikov nekdanje graščine. Ni tu prostor, da bi opisali zgodovino družine na gradu, v katerem je, ob kratkem prihodu na Goriško pridigal tudi Primož Trubar. Baroni Bianchi, čeprav italijanskega izvora, so bili zvesti avstroogrski monarhiji, in po prvi svetovni vojni niso hoteli sprejeti italijanskega državljanstva. Tako niso dobili vojne škoda

de za med prvo vojno poškodovan grad in ta je ostal v razvalinah. Zares škoda. Pred prvo vojno je bila na tem kraju tudi večja gostilna, tu je bila tudi mitnica. Sedanja gostilna so ponovno odprli v kasnejših letih. Takoj po drugi vojni jo je upravljal Ernesta Mozetič. V začetku petdesetih let so bili plesni večeri na ploščadi nad Vipavo.

Že sedemnajst let upravlja to gostilno Bruno Peteani, ki je bil prej dobrih deset let za natakarja v takrat znani gostilni Pri Sonji v Gabrijah, ob glavni cesti Gorica - Trst. Gostilno upravlja skupno z ženo Marijo, ki skrbi za kuhanje. Kot je bilo že prej povedano, toplo kuhinjo dobimo v glavnem opoldne, pa tudi zvečer, če se vnaprej napove kaka večja skupina. Drugače pa je moč zvečer dobiti hladen narezek, ki je zares zelo dober, saj ti ponujajo vsega malo.

Kaj lahko poskusimo toplega? Razne cmoke, »pašičke« in tudi kanelone polnjene z mesom. Kar se mesnih jedi tiče dobimo razne pečenke, pa še nekaj svojstvenega, njihov hišni krožnik, na katerem je goveji zrezek z gobami in polento, pa še prasičjo pečenko s sirom in pršutom. Za nameček lahko dobiš na mizo tudi jabolčni štrudel za kuhane štruklje, seveda vse doma pripravljeno.

Omenjeno je bilo, da imajo v tej gostilni v Rubijah zunanji prostor za kosila. Seveda imajo tudi notranjo sobo, v kateri smo že večkrat v zimskem času bili zelo zadovoljni s tem kar sta nam gostilničarja ponudila. Sedaj, prav zaradi obvoznice, je marsikdo prvič spoznal to gostilno. Prepričani smo, da ji bo ostal zvest tudi pozneje, ko bo speljan nov most čez Vipavo.

MARKO WALTRITSCH

RESTAVRACIJA

»RUBIJSKI GRAD«

Bruno Peteani

RUBIJE 5 - Tel. 882-034

SOVODNJE

Redna letalska
proga Beograd -
Portorož - Tivat

Letalska družba Inex Adria Avio-promet je letos maja uvedla novo redno letalsko progo Beograd - Portorož - Tivat, ki je prva redna proga na športnem letališču v Portorožu.

Letalo DASH 7, ki lahko sprejme 48 potnikov, leti na tej progi vsak četrtek do 31. oktobra 1985 po naslednjem voznem redu:

JP 875 BEOGRAD odhod	08.50
PORTOROŽ prihod	10.40
JP 446 PORTOROŽ odhod	11.10
TIVAT prihod	13.10
JP 447 TIVAT odhod	13.40
PORTOROŽ prihod	15.40
JP 847 PORTOROŽ odhod	16.15
BEOGRAD prihod	18.05

Cena prevoza BEOGRAD - PORTOROŽ je 4.900 din, PORTOROŽ - TIVAT pa 5.300 din.

Informacije je posredovala Inex Adria Avio-promet, 61000 Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/313-366.

● CRES, LOSINJ — Kopalke »zgoraj brez« res niso več posebnost, saj skorajda ni več kopaljšča, kjer ne bi zaljšale okolja. V občini Cres - Lošinj pa so v tem pogledu naredili korak naprej in kopalke »topless« tudi uzakonili. V občinski odlok o javnem redu in miru, so zapisali tudi določilo, po katerem je dovoljeno vsem kopal-kam nositi »topless« na vseh javnih kopaljščih. (B. Š.)

FIFA PREKLICALA SVOJ SKLEP

Angleške ekipe smejo igrati zunaj Evrope

ZÜRICH — Mednarodna nogometna zveza FIFA je preklicala sklep, s katerim je po tragediji v Bruslju prepovedala angleškim društvom, da s svojimi moštvi nastopajo zunaj evropskih meja. Hkrati je FIFA potrdila veljavnost sklepa UEFA, da Britancem do nadaljnjega prepove igranje v evropskih nogometnih pokalih. V utemeljitvi je rečeno, da FIFA jemlje na znanje ukrepe, ki jih angleška nogometna zveza namerava podvzeti v boju proti nasilju navijačev svojih ekip in z zanimanjem pričakuje, da bodo te ukrepe tudi uresničili. FIFA, je še rečeno, se zaveda, da ne more sama nastopiti proti nasilju, temveč da potrebuje podporo vsedravnih zvez, igralcev, trenerjev, sodnikov, odbornikov in gledalcev. FIFA tudi apelira na sredstva javnega obveščanja, ki imajo po njenem mnenju odločilno vlogo v boju proti nasilju.

Na 13. etapi (na kronometer) kolesarske dirke po Franciji Kljub porazu Hinault še utrdil vodstvo

VILLARD DE LANS — Bernard Hinault je včeraj doživel svoj prvi poraz na etapi na kronometer na »touru«: potem ko je bil prvi na predetapi, na kronometer ekipno in posamezno, je včeraj klonil Vanderardnu. Kljub temu pa je francoski as še povečal svoj naskok pred neposrednimi in najnevarnejšimi tekmeči, ki so imeli še hujše zaostanke kot on sam. Vendar ima Hinault za svoj poraz tudi tehtno opravičilo: proti koncu, ko so torej startali najbolje uvrščeni na skupni lestvici, je namreč začel pihati veter, ki je kolesarje precej oškodoval, tako da ni manjkalo presenetljivih izidov, saj so bili med protagonisti tekmovalci, ki gotovo ne sodijo med specialiste v dirkah proti času in niti med protagonisti tega »toura«.

Znova se je slabo odrezal Visentini, ki je sicer na progi imel iste pogoje kot Hinault, za katerim pa je zaostal za več kot tri minute. Boljši od Visentinija so bili celo njegovi ekipni tovariši.

VRSTNI RED
1. Vanderaerden (Bel.), ki je 31,800 km dolgo progo prevozil v 41'04" s povprečno hitrostjo 46,461 km na uro; 2. Hinault (Fr.) po 1'07"; 3. Marie (Fr.) 1'08"; 4. Duclos - Lassalle (Fr.) 1'17"; 5. Sergeant (Bel.) 1'23"; 6. Roche (Ir.) 1'23"; 7. Pelier (Fr.) 1'27"; 8. Anderson (Avs.) 1'31"; 9. Gaston (Fr.) 1'33"; 10. Kelly (Ir.) 1'43"; 11. Lemond (ZDA) 2'30"; 33. Festa 3'18"; 42. Leali 3'30"; 77. Bon-tempi 4'08"; 82. Visentini 4'12"; 152. Caroli (vsi It.) 6'33".

SKUPNA LESTVICA
1. Hinault (Fr.) 65.32'19"; 2. Lemond (ZDA) po 5'23"; 3. Roche (Ir.) 6'08"; 4. Kelly (Ir.) 6'35"; 5. Bauer (Kan.) 8'23"; 6. Anderson (Avs.) 8'33"; 7. Ruttimann (Švi.) 10'31"; 8. Simon (Fr.) 11'11"; 9. Zoetemelk (Niz.) 11'14"; 10. Bazzo (Fr.) 12'33"; 35. Visentini 26'08"; 56. Leali 38'26"; 99. Fasolo 1.06'07"; 111. Perini 1 ura 12'06"; 112. Festa 1.13'02"; 117. Bon-tempi 1.14'54"; 118. Caroli (vsi It.) 1.17'22".

NA ŽENSKEM »TOURU«

Francozinji 10. etapa

VILLARD DE LANS — V 10. ravinski etapi ženskega »toura«, ki je bila dolga 66 km, se je uveljavila domačinka Valerie Simonnet, ki je bila v dosedanjih etapah večkrat na zmagovalnem odru, toda nikdar na najvišji stopnički. Italijanka Canins je brez težav ohranila vodstvo na skupni lestvici, saj je na cilj prispe-la kot šesta v skupini boljših, tik za Francozinjo Longovo, ki ji sledi na skupni lestvici. Caninsova je bila stalno v defenzivi, saj praktično nima več nasprotnikov, tolikšna je njena prednost. Na današnji etapi na kronometer bo Longova najbrž nekoliko ublažila zaostanek, a bo to le skromna uteha.

SKUPNI VRSTNI RED JE NASLEDNJI: 1. Canins (It.) 20.51'41"; 2. Longo (Fr.) po 13'14"; 3. Damiani (Fr.) 17'28"; 4. Odin (Fr.) 17'35"; 5. Chiappa (It.) 17'36".

Kolesarstvo: dirka po Umbriji

Pavlič v vodstvu

VALFABBRICA (Perugia) — Na včerajšnji tretji etapi kolesarske amaterske dirke po Umbriji se je znova uveljavil jugoslovanski zastopnik Jure Pavlič, ki je tudi prevzel vodstvo na skupni lestvici. Do kraja manjkata še dve etapi.

VRSTNI RED 3. ETAPE: 1. Pavlič (Jug.), ki je 130 km od Pistrina do Valfabbrice prevozil v 3.12'08" s povprečno hitrostjo 40,847 km na uro; 2. Saligari (It.) po 1'28"; 3. Capo (It.) 1'28". SKUPNA LESTVICA: 1. Pavlič 8.47'25"; 2. Saligari (It.) po 26"; 3. Longo (It.) 37";

V PRVI TEKMI SEZONE

Triestina-Inter

TRST — Svojo prvo tekmo v letošnji sezoni na Grezarju bo Triestina odigrala 10. avgusta zvečer. Pomerila pa se bo z Interjem. Medtem se je zvedelo, da sta dva igralca, ki sta na kupoprodajnem seznamu Triestine, zavrnila prestop: vezni igralec Marcello Gamberini, ki ga je Triestina odstopila Parmii, in pa napadalec Davide Pellegrini, ki ga je kupila pri Vareseju.

Jadranje: EP v razredu 470 v Kopru Jugoslovani znova presenetili

KOPER — Četrto regato na evropskem prvenstvu v jadrnanju za olimpijski razred 470 sta dobila Vzhodna Nemca Bricke - Schulz. Jugoslovani so ponovno prijetno presenetili, saj so se med prvih dvajset uvrstili kar štiri posadke. Najuspešnejša sta bila jugoslovanska mladinska prvačka Boštjan Antončič - Andrej Borštinar. Veter je danes pihal z močjo od dveh do treh boforov, pred startom je bilo dokaj nestrpnosti in žirija je diskvalificirala kar 11 jadrnic. Uspeh Jugoslovanov so potrdili Maljevac - Cerkenvenik, Kosmina - Sosič in pa Frasn - Gašič, ki sta prvič dosegla vidnejšo uvrstitev. V skupni uvrstitvi še naprej vodita Italijana brata Chieffi, na drugem mestu pa sta olimpijska prvačka D'Oreste - Molina, medtem ko sta Maljevac in Cerkenvenik sedma, kar je doslej zagotovo največji uspeh jugoslovanskih jadrancev v tem razredu.

REZULTATI 4. REGATE: 1. Bricke - Schulz (NDR), 2. Andruet -

Andruet (ZRN), 3. D'Oreste - Fortesa (Španija), 8. Antončič - Borštinar, 9. Maljevac - Cerkenvenik, 19. Kosmina - Sosič, 20. Frasn - Gašič, 48. Cergonja - Pistotnik, 55. Kocjančič - Logar, 59. Bonafin - Mandič.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Chieffi - Chieffi (It.) 33,7 točke; 2. D'Oreste - Molina (Šp.) 41; 3. Noè - Ballico (It.) 65; 7. Maljevac - Cerkenvenik 91; 19. Kosmina - Sosič 139; 31. Antončič - Borštinar 168; 49. Frasn - Gašič 203; 51. Cergonja - Pistotnik 204; 65. Bonafin - Mandič 246 in 69. Kocjančič - Logar (vsi Jug.) 259. (Kreft)

Miting v Lausannu

LAUSANNE — Najboljši rezultat na atletskem mitingu v Lausannu je dosegel Američan Mike Conley, ki je v daljino skočil 8,43 m. Poleg njega se je izkazal tudi Doug Padilla (ZDA), ki je 3000 m pretekel v 7'28"25.

Zelo pestra dejavnost mladih slovenskih tekmovalcev Sirenini jadranci na več frontah

V nedeljo je bil v Chioggii drugi niz regat v razredu optimist, veljavne za kvalifikacijo pokala Primavela 85. Prvi niz regat je bil junija v Miljah, tretji pa bo v nedeljo v Tržiču. Finale, ki se ga bodo udeležili prvi štirje uvrščeni jadranci do 12. leta starosti, bo v Ostii.

Nedeljske regate v dveh preizkušnjah se je udeležilo 32 jadrancev klubov enajste cone. Ker se je regata odvijala pred sedežem JK Chioggia, se pravi v kanalu, kjer teče živahen pomorski promet, so se morali nastopajoči spoprijeti tudi z motornimi čolni, večjimi barkami, linijskimi ter ribiškimi ladjami. O viral jih je tudi močan tok, prizanesla pa jim ni niti vročina.

Start prve regate so morali ponoviti zaradi močnega toka in spremembe smeri vetra, kar je jadralcem preprečilo, da bi objadrali bojo po prvi stranici olimpijskega trikotnika. Na novem regatnem polju je

prišlo že na startu do diskvalifikacije šestih tekmovalcev, med katerimi je bil tudi Sirenin jadrlec Karlo Ferfolja, ki je s končnega drugega mesta zdrknil na enajsto. Marko Debeljuh pa je v obeh preizkušnjah zasedel četrto oziroma osmo mesto, zaradi prej omenjenih diskvalifikacij pa je v prvi preizkušnji zasedel drugo mesto. Na splošni neuradni lestvici je peti. Marjana Debeljuh je v prvi preizkušnji zasedla 16. mesto, druge pa ni dokončala zaradi napada visoke vročine. Na splošni lestvici je 23.

V Celovcu je prejšnjo nedeljo zaradi pomanjkanja vetra odpadel drugi niz regat za Pokal prijateljstva. To je že tretje leto zaporedoma, ko regata za Pokal prijateljstva v Celovcu odpade zaradi pomanjkanja vetra. Tretja regata bo 15. septembra v Sesslanu.

Če je bilo potovanje v Celovec brezuspešno, pa so Sirenini jadranci

v razredu deriv ali premičnih kobilic Arjana Bogatec, Peter Sterni in Aleksander Panjek v razredu evropa ter Maksi Ferfolja in Andrej Gregori v razredu laser v soboto in nedeljo v Gradežu opravili regate v treh preizkušnjah. Dosegli so naslednje uvrstitve: 7. A. Bogatec, 9. P. Sterni, 12. A. Panjek (skupno 18 jadrancev); 6. M. Ferfolja in 12. A. Gregori (skupno 15 jadrancev). Slednja se bosta v soboto in nedeljo udeležila regate v Tržaškem zalivu za pokal Adriaco.

Arjana Bogatec je medtem že odpotovala na Norveško, kjer bo nastopila na ženskem svetovnem prvenstvu v razredu moth evropa. Spremlja jo Bruno Bogatec, Sirenin športni vodja.

Lorenzo Bogatec pa trenira na Gardskem jezeru, kjer se pripravlja za nastop na evropskem prvenstvu v razredu FINN, ki bo avgusta v Španiji.

(A.D.)

V ČETVERBOJU ZA KADETINJE

Pokrajinski rekord Martine Gherlani

V nedeljo je bilo v Fagagni pri Vidmu atletsko deželno prvenstvo četverbojev za kadetinje in kadete, ki obsega 80 m, skok v daljino, met kopja in 600 m. Na tem tekmovalcu sta v konkurenci 70 tekmovalcev nastopali tudi članici Bora Infordata Martina Gherlani in Analiza Bavčar. Kljub temu da je bilo tekmovalje zelo dolgo in da sta bili obe fizično nerazpoloženi, sta se dobro uvrstili. Gherlanijeva je namreč z 2.280 točkami zasedla 5. mesto in postavila nov pokrajinski rekord v tej disciplini. Baučarjeva pa je bila 10.

REZULTATI

5. Martina Gherlani: 80 m 11"7, daljina 402 cm, kopje 35,20 m, 600 m 1'50"09, skupno 2.280 točk; 10. Analiza Bavčar: 80 m 11"6, daljina 372 cm, kopje 24,60 m, 600 1'59"00, skupno 1789 točk.

Znaten razmah ritmike in orodne telovadbe pri goriškem Domu

Niz pobud in kadrovska okrepitev odseka

Športna ritmična gimnastika in orodna telovadba sta se v okviru dejavnosti ŠD Dom v zadnjem obdobju kakovostno in množično utrdili. To je ocena, ki so jo dali na zadnjem sestanku sekcije za ti dejavnosti pri goriškem športnem društvu.

Glede pravkar minule sezone je sekcija pripravila vrsto uspešnih pobud in se tudi kadrovska obogatila z vključitvijo nekaterih predstavnikov staršev, ki tako neposredno sledijo dejavnosti najmlajših. Sami rezultati, doseženi na republiških prvenstvih v Ljubljani, potrjujejo, da so Domovi predstavniki tudi v tehničnem pogledu napredovali. Omembe vreden je tudi sklep italijanske gimnastične zveze, da člani Dom, kar pomeni, da bodo naši otroci v naslednji sezoni lahko tekmovali tudi z italijan-

skimi skupinami. Na sestanku sekcije je pa so tudi sestavili dveletni program, ki bo prav gotovo upošteval pomembno obletnico za telesnokulturno dejavnost v zamejstvu, 100-letnico ustanovitve Sokola (leta 1987).

Glede specifičnosti sekcije si je odbor zadal nalogo, da bi to dejavnost razširil tudi v drugih krajih, saj je ta panoga pri nas še malo poznana. To pa bo odslej tudi možno, saj bo doprinos 11 deklek, ki so zaključile tečaj za vaditeljice, dokajšen in teritorialno pomemben. Sekcija Doma bo od 1. do 15. septembra za svoje članstvo pripravila v goriški telovadnici tečaje za ritmiko in orodno telovadbo. Dnevno bodo otroci vadili po 3 ure (fantje bodo obravnavali prvine iz orodne telovadbe in akrobatike, dekleta pa klasične ples,

ritmične prvine in akrobatiko). V narčnih sekciji pa je, da bi ob koncu leta pripravila srečanje za belo-rdečo kolebnico Doma, na katerem bi nastopile ekipe iz naše dežele in Slovenije.

Skratka, veliko programov za eno najmlajših športnih panog v zamejstvu.

San Marco iz Sessljana deželni prvak

Naraščajniška nogometna ekipa San Marco Sistiana iz Sessljana je osvojila naslov deželnega prvaka, potem ko je bila seveda pokrajinski prvak. V postavi Mazzoli, Perich, Valente, Apollonio, Malusa, Samsa, Zulich, Samini, Antonich, Miarin in Bainat so varovanci trenerja Zetta v finalnem krogu sedmih ekip izbojevali 10 točk,

PRI TPK SIRENA

Tečaji optimistov na tekočem traku

V nedeljo se je pred sedežem TPK Sirena končal prvi tečaj v razredu optimist za otroke od 8. do 12. leta starosti. Udeležilo se ga je osem mladih jadrancev in jadralk pod vodstvom vaditelja, inž. Inka Starca. Nekateri otroci so tečaj letos ponovili in dosegli — po mnenju vaditelja — tako pripravljenost, da se lahko udeležijo uradnih jadralskih tekmovalj. Tudi mladi jadranci, ki so se letos prvič vpisali v jadrarno šolo, »čutiljo« morje in upravljanje jadrnice jim pride spontano. Z nadaljnjim treningom se Sireni obeta lepa bera novepečenih kadetov.

V ponedeljek se je pričel drugi tečaj pod vodstvom izolskega vaditelja Vlada Barbariča. Vpisanih je le pet otrok. Več jih bo na zadnjih dveh tečajih, saj sta prva sovpadala s kolonijama v Škofji Loki in Puntizeli.

(A.D.)

Izlet in proslava na Črni prsti

Jutri se bodo zamejski planinci podali na dvodnevni izlet na Črno prst nad Bohinjskim jezerom in Baško grapo, da bi tako na dostojen način počastili 20. obletnico smrti prvega povojnega predsednika SPDT in velikega antifašističnega borca Zorka Jelinciča. Na vrhu Črne prsti stoji namreč Planinski dom »Zorka Jelinciča«, ki so ga svečano otvorili pred devetnajstimi leti, torej le leto po Jelincičevi smrti. V nedeljo bo ob 10.30 proslava pred to kočjo, slavnostna govornica pa bo častna predsednica SPDT dr. Sonja Mašera.

Ob tej priliki je SPDT priredil, kot že rečeno, dvodnevni avtobusni izlet. Odhod avtobusa bo jutri ob 7. uri izpred tržaške sodne palače (Faro Ulpiano), v avtobusu pa se bodo izletniki zmenili, po kateri poti se bodo podali na vrh. Možni sta namreč dve varianti. Bolj trenirani planinci se bodo z žičnico povzpeli na Vogel, od tam pa se bodo po greben-ski poti, ki traja kakih pet ur, podali na Črno prst, kjer bodo prespali. Druge pa bo avtobus mimo Bohinjske Bistrice zapeljal do Litostrojske

koče na Soriški planini, kjer bodo lahko prespali ali pa se takoj podali na Črno prst, kar zahteva tri ure hoje. Spet drugi pa se lahko udeležijo avtobusnega izleta ter ostanejo na Soriški planini, kjer je mnogo priloznosti za nekaj lepih sprehodov.

Kdor bi se še rad udeležil izleta se lahko vpiše domov v uradih ZSDI (Ul. sv. Frančiška 20/II. nad., tel. 767-304) do 14.00 ali pa v popoldanskih urah na Primorskem dnevniku (tel. 794-672) pri Sandru Sirkcu ali Dušanu Jelinciču. Cena izleta je 12 tisoč lir.

Ob tekmovalstvu v plezanju v Bardonecchii

Prej ali slej je moralo do tega priti. Le preveč dejstev je kazalo na to: namreč do prvega mednarodnega, sicer še neuradnega svetovnega prvenstva v plezanju. Do sedaj so sicer že dalj časa tekmovali v alpinizmu v Sovjetski zvezi, praktično vsi ugledni alpinisti in alpinistični ter planinski delavci pa so ostro nasprotovali tem tekmam v »skalo-

iz planinskega sveta

lazenju», kot so jih imenovali.

Vendar se časi spreminjajo in vsi tisti, ki so se zgražali ob atletih, ki so opustili »planinski ideal« ter s kronometrom v roki naskakujejo stene najvišjih težavnostnih stopenj, so se morali z njimi sprijazniti.

Tekmovalje v Bardonecchii je bilo konec prejšnjega tedna v krasnem gorskem okviru Val di Suse in sicer na steni Parete dei Militi, organiziral pa ga je pisatelj in novinar Emanuele Cassara. Tekmovalje je vodil mladi plezalec Marco Bernardi. Slednji je na steni trasiral in s klini opremil tri smeri, dolge 30 metrov in treh različnih težavnostnih stopenj: 7., 8. in 9. stopnje. Za vsakega, ki bi med tekmovaljem padel, so bile predvidene kazenske točke. Klini so bili seveda tako gosto postavljeni, da so bili vsi padci brez posledic.

Pred tekmovaljem so bili organizatorji zelo zaskrbljeni in skeptični, kako se bo odvijalo in kakšen odziv bo sploh imelo. Vendar pa je bil ta

presenetljivo velik, saj se je skupno prijavilo kar 126 atletov iz vseh koncev sveta (ZDA, Italija, Jugoslavija, Poljska, Švica, Avstrija, ZRN, Francija in Velika Britanija). Od »svetinja« je bil prisoten le Wolfgang Gullich, vendar pa je med tekmovaljem zdrsnil že pri prvem klimu ter tako zaključil tekmovalje na enem od zadnjih mest. Odsotni pa so bili taki prosti plezalci kot Patrick Edlinger, Heinz Mariacher, Maurizio Zanolla - Manolo, Moffat in še nekateri drugi, vendar pa je bilo tekmovalje vseeno na visoki tehnični ravni. Kar šest atletov je brez kazenskih točk preplezalo steno z najvišjo težavnostno stopnjo, tako da je zmagovalca določila le druga tekma: hitrostna.

Najboljši je tako bil dvajsetletni Zahodni Nemec Glowasz pred Godofom, Renaultom, Raboutonom, Schlotterjem, Dobocom in drugimi. Med Slovenci bi omenili Metoda Škarjo, ki se je uvrstil na dvajseto mesto v obeh tekmah. Tekmovalja se je ude-

ležil tudi Tržačan Fermeiglia, Pezzolato pa, ki je pred kratkim predaval v Gregorčičevi dvorani za alpiniste SPDT, se je moral zaradi hude poškodbe na treningu, tekmovalju odpovedati. V tekmovalstvu za ženske je bila najboljša francoska plezalka Destivelle.

In sedaj? Polemike okoli prostega plezanja in predvsem okoli tekmovalja teh »free-climberjev« se še nadaljujejo, vendar z vse bolj umirjenimi toni, saj nihče ne ve več prepričevati drugega, kako je napačna njegova predstava o alpinizmu. »Klasični« alpinisti pač ne bodo tekmovali (ali pa bodo — »klasični« Messner se je npr. še pred kratkim zgragal nad plezalskimi tekmovanji, sedaj pa se z njimi v bistvu strinja), ker je to proti njihovi idealni predstavi planinstva in ekstremnega plezanja, prosti plezalci pa, ki se imajo le za »atlete v gorah« bodo še naprej trenirali s kronometrom v roki in pač tekmovali z njim. Zakaj tudi ne? Vsak lahko pojmuje alpinizem po svoje, klasično, himalajsko, prosto, odpravarstvo, romantično, in tudi — v času komputerjev — tekmovalno...

Prvi koraki k združevanju našega nogometa na Goriškem

Nogometna dejavnost, vsaj kar za deva naše ekipe, je zašla v običajno poletno zatišje. Pri amaterskih ekipah namreč se čas priprav začne v zadnjih dneh avgusta, oziroma komaj septembra, tako da je vse preneseno na začetek jeseni.

Tudi kupoprodajna dejavnost je v tem času mrtva, čeprav tudi kasneje ne beležimo takega vrveža, kot se je to dogajalo v Milanu za profesionalne postave.

Pa vendar, kljub tej umirjenosti, se tudi znotraj našega nogometa le nekaj premika, predvsem na nivoju organizacije, oziroma vsebine.

Vsem je namreč postalo jasno, da je slovenski nogomet na Goriškem (sicer bi to lahko veljalo za celotni zamejski prostor) zašel v slepo ulico, iz katere je težko najti prave poti. Težko je dobiti rešitev predvsem, če se bo vztrajalo na starih stališčih, da morajo obstajati tri članske ekipe, Juventina, Sovodnje in Mladost in to na podlagi starih, preostalih konceptov. Medtem ko se je okoli nas nogomet posodobil, boljše in spretnejše italijanske društva so dobila recept za kakovostni skok, smo mi ostali na istem v prepričanju, da bo le napočil čas debelih krav. Če je to delno veljalo za doberdobsko Mladost, je bilo za Juventino in Sovodnje nemogoče. Kaže pa, da se je tudi v Doberdobi, potem ko so zapravili možnost napredovanja, ustvarilo določeno razočaranje in je verjetno v samih igralcih navdušenje nekoliko upadlo.

Zato je tudi pravilna usmeritev, ki so jo nekateri predlagali, da bi se v združevanju moči poskušalo recept za ozdravitev našega nogometa.

Na pobudo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji so se v tork zvečer zbrali predstavniki treh goriških društev, igralci in trenerji, da bi pretresli vprašanja, ki zadevajo nogometno stvarnost. Že sama

množična prisotnost na sestanku je potrdila, da je vprašanje zelo občuteno in da si vsi želijo, da bi zanj dobili primerno rešitev. Predstavniki vseh treh društev so si bili edini, da je treba z združevanjem premagati sedanje stanje. Sicer so predlagali, da bi se o rešitvah izrekli vsi člani treh društev.

Kljub temu da bo treba še nekaj srečanj in razgovorov, da se izpili vsi predlogi ter da se sestavi novo mapo slovenskega nogometa na Goriškem, so na srečanju padli nekateri predlogi, ki bodo lahko služili kot osnova za nadaljnje delo.

Ugotovili so, da na Goriškem razpolagajo z elementi za sestavo dveh članskih ekip. Prva naj bi združevala najboljše nogometaše, v drugi pa naj bi igrali ostali. Vsaka eki-

pa bi nastopala v eni vasi. Ker je trenutno število ekip večje, tri, bi v zadnji vasi skrbeli za kakovostno mladinsko ekipo, under 18, ki bi skrbela tudi kot rezervoar za izbrano člansko vrsto. V vseh treh vseh pa bi bilo treba nadaljevati z nogometno dejavnostjo za najmlajše.

Ta okvirni načrt je brez dvoma dober in bi verjetno izbrani ekipi že v prvi sezoni zagotovil napredovanje. Zato bi bilo dobro, so ugotovili na sestanku, da bi ta predlog prodrli že za naslednjo sezono. Sicer se bodo o teh vprašanjih podrobno pogovorili vsi igralci, ki trenutno sestavljajo članske postave Juventine, Sovodnje in Mladosti. Srečanje bo drevi v sovojenjski telovadnici.

RUDI PAVŠIČ

Poljšak in Žetko conska prvaka

Jadralni klub Mariclea iz Eraclee je priredil v nedeljo zadnjo regato veljavno za prvenstvo 11. cone Siv za jadrane deske olimpijskega razreda druge divizije IYRU. Tekmovanja se je udeležilo 15 jadrancev. Kljub skromnemu številu nastopajočih pa je bila regata kvalitetna, ker so nastopali tisti jadranci, ki so še imeli možnosti za visoko uvrstitev na končni prvenstveni lestvici. Tokrat se je regate udeležilo 6 slovenskih jadrancev.

Za tržaški pomorski klub Sirena so nastopili Marko Civaridi, Kristijan Šiško, David Poljšak in Aleš Žetko. Tem sta se pridružila še Devan Košuta in Pavel Kralj oba iz jadrane kluba Čupa.

V lahki kategoriji pa je bila za Poljšaka zadnja regata le formalnost,

kaži že po predzadnji regati si je pridobil tako prednost, da je bil nedosegljiv. Na sporedu sta bili dve regati, prvo so izpeljali v zelo lahkem vetru, v drugi preizkušnji pa je veter ojačal toliko, da so lahkaši že glisirali po valovih. Po dveh preizkušnjah je bila lestvica taka: LAHKA KATEGORIJA: 1. Gandolfo (CN C); 2. Poljšak (TPK Sirena); 5. Kralj (Čupa); 7. Šiško (Sirena).

TEŽKA KATEGORIJA: 1. Lavagnin (CVM); 2. Žetko (TPK Sirena); 3. Benvenuto (CVM); 5. Civaridi (Sirena); 7. Košuta (Čupa).

Tako imamo pri tržaškem pomorskem klubu Sirena kar dva conska prvaka in sicer v lahki kategoriji Davida Poljšaka in med težkimi Aleša Žetka. (D. P.)

obvestila

BALINARSKA SEKCIJA ŠD SOKOL

organizira od danes, 12. t.m., do 19. t.m., turnir za člane posamezno. Vpisovanje danes do 19. ure pri A. Staniš.

PLANINSKI ODSEK SLOGE IN SK DEVIN

vabita v nedeljo, 14. t.m., na družinski izlet in vzpon na hrvaški Snježnik nad Reko (1.506 m). Za informacije Stopar Viktor - tel. 040/226283 in Škerk Bruno - tel. 040/200236.

ODBOJKARSKI KLUB BOR

obvešča, da je plačevanje za odbojkarški tečaj v Škofji Loki na društvenem sedežu na stadionu »1. maja« do 16. do 18. ure do 15. t.m.

ZŠSDI

obvešča, da bo v juliju in avgustu urad odprt v popoldanskih urah le ob ponedeljskih in sredah ter vsako drugo soboto.

SPDT

obvešča, da je še nekaj prostih mest za dvodnevni avtobusni izlet na Črno prst, ki bo to soboto in nedeljo (13. in 14.) ob priliki 20. obletnice smrti prvega poveljnika predsednika Zorka Jeliniča. Vpisovanje na sedežu SZSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadst., tel. 767304) do 14.00. Vabljeni!

pa prištevam poleg strelskih uspehov tudi udeležbo na državnem namiznoteniskem prvenstvu v Chiavariju. V mešanih dvojicah sem igral z Mirando Batista.

7. športni teden je bil s svojimi 11 dnevi trajanja še vedno bliže tej časovni enoti kot naslednja prireditelj.

Ena posledic sedmega športnega tedna je bila ta, da so v dolinski občini ustanovili društvo Breg. Ustanovni občni zbor je bil 22. aprila 1965 v kinodvorani v Boljuncu.

Dogodek leta 1965 pa je bil spominski tek ob dvajsetletnici osvoboditve, bolj znan pod oznako STEDO. Štafeta palica je svojo pot začela 26. maja pri zgornjem Belopeškem jezeru. Tekači so jo nosili po Beniciji, Goriški in Tržaški. V Medjo vas je štafeta prišla 28. maja zvečer in istega dne dosegla Nabrežino. Naslednjega dne je preko Križa, Proseka, Opčin in Barokovelj čez mestno središče prišla na stadion »1. maja«. V nedeljo, 30. maja, je iz Trsta krenila v zgornji del dolinske občine ter v Škedenj in Milje. Zatem je preko ostalega dela dolinske občine šla čez Glinščico in Jezero do Bazovice, kjer je bil pri spomeniku bazoviški junakom edinstven masovni miting. Zadnji tekač je bil Borov atlet Stojan Sancin. Celoten STEDO je bil posnet na filmski trak, film pa ni bil nikoli sestavljen. Baje so tedaj zadolženi odpovedali nadaljevanje in zaključek dela, ker se niso čutili na primerni umetniški ravni. Škoda. Morda bi se dalo še popraviti.

Bor je k prireditvi prispeval del svojih odbornikov in v glavnem izdelal načrt za štafetni tek. Njegovo ime je bistveno prispevalo, da se je velik del zamej-

SAŠA RUDOLF

2.

Z JADRANOM DO B LIGE

Trener Andrej Žagar med odločilno tretjo tekmo proti Stefanelu v Trstu

Morda najvažnejše pa bo ohraniti publiko. Povsem nerealno bi bilo računati, da bo B ligo spremljalo vseh 5 tisoč navdušencev, ki so maja pozdravili Jadranovo napredovanje v B ligo, vendar pa na domačih tekmah ne bi smelo biti manj kot 2 tisoč prodanih vstopnic. Marsikaj bo seveda odvisno od prvenstvenega poteka, mnogo pa tudi od simpatije, ki si jo bo znal odbor po eni strani in igralci po drugi ponovno pridobiti.

Pot od prvih začetkov do B lige je bila dolga, posejana s težavami vseh vrst, vendar pa tudi uspešna, navdušujoča. V pičlih petih letih je Jadran postal realnost, ki so jo morali upoštevati vsi, tudi tisti del nam nenaklonjene tržaške italijanske javnosti. Naši košarkarji so obenem poneli daleč v srednjo in severno Italijo sloves naše športne dejavnosti, seznanili široko javnost z obstojem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Zgodovina Jadrana datira v sezono 1976/77, čeprav so bili prvi koraki v smer novega sodelovanja postavljeni že prej, ko so ledino zoralj Branko Lakovič, Peter Starc in Sergij Tavčar. Osnovo združene ekipe, nad katero je prevzelo pokroviteljstvo ZSSDI, so sestavljali igralci Poleta in Kontovela. ZSSDI se je obenem obvezalo, da poskrbi za kvaliteten priznanega trenerja. Izbrani je padla na Petra Brumna, ki je tako prevzel trenerske posle pri združeni ekipi, ki je nastope pričela v promocijski ligi, obenem pa je skrbel tudi za Kontovelove kadete.

Sedemesečno trdo delo z obema ekipama je dalo dobre rezultate, saj je Jadran ob koncu prvenstva zasedel skupno s Servolano prvo mesto in bil torej tik pred napredovanjem, Kontovelški kadeti pa so se uvrstili v finale. Nekoliko slabše je šlo v konici tekmovalja.

Kadetska ekipa dvakrat v finalu

Finale kadetov je bil v Trzinu. V prvem srečanju so Kontovelci, za katere so med drugimi igrali Mauro Čuk, Marko Ban, Ivo in Klavdij Starc, odpravili brez problemov Gorico, nato pa izgubili s tržaškim Hurlinghamom. Bolj kot poraz pa je mnogim ostal v spominu nešportni poseg vodstva tržaške ekipe, ki je od sodnikov zahtevala, da se Brumen umakne s trenerske klopi. Zaradi predpisov italijanske košarkar-

ske zveze Brumen, kot jugoslovanski državljani, ni mogel dobiti trenerske izkaznice, pač pa le dovoljenje, da sledi tekmam kot uradni spremljevalec. Skozi vse prvenstvo se nihče ni priložil, v finalu pa je prevladala želja po zmagi za vsako ceno nad športnim obnašanjem. Kako je odstranitev Brumna s trenerske klopi vplivala na mlade košarkarje, si lahko sami predstavljamo. V isti ligi je tedaj z nekoliko manj prodornimi, vendar kljub temu dobrimi uspehi nastopal tudi openski Polet, za katerega sta igrala tudi Boris Vitez in Valter Sosič.

Teden dni po kadetskem finalu v Trzinu je Jadran v dolinski telovadnici izgubil dvoboj s Servolano za napredovanje v D ligo. Kljub porazu v finalni tekmi je bil obračun prvega leta delovanja pozitiven. Mauro Francia, Robert Klobas, Leonard Koren, Edi Kraus, Henrik Lisjak, Ljilj Pertot, Karel Ražem, Sergij Sancin, Adrian Sosič, Peter Starc (najboljši strellec prvenstva), Loris Tavčar, Milko Vitez, Adrian Zavadlal in Peter Žerjal so si pridobili koristne izkušnje za bodoče nastope.

Morda je prav neuspeh v finalnem spopadu s Servolano botroval delni spremembi in zmanjšanju ambicij v novi sezoni 1977/78. Žerjal in Klobas sta se vrnila k matičnemu društvu Bor, Jadran pa se je zadovoljil z nastopom v nižji ligi, to je v 1. moški diviziji, v kateri je igral tudi openski Polet. Obe naši ekipi sta se uvrstili v finalni del. In tudi tokrat v končnici ni šlo najbolje. Najprej je z Mobilcasa iz Krmina izgubil Polet, nato pa še Jadran in si tako za pravil možnost, da bi se pridružil Boru v promocijskem prvenstvu.

Štirje naši košarkarji v izbrani ekipi

V kadetskem prvenstvu ni bilo pričakovati ponovitve uspeha Kontovelove ekipe, saj sta za leto dni odšla na posodo k tržaškemu Hurlinghamu Klavdij Starc in Mauro Čuk. Okrepjena tržaška ekipa seveda ni imela težav v prvenstvu.

Toda naši mladi košarkarji so še dalje ostali med najboljšimi v Trstu. Revija »Trieste Sport« je izbrala ekipo najboljših igralcev in priredila prijateljsko tekmo z Italidrom. V izbrani ekipi so bili kar štirje naši kadeti, in sicer Marko Ban (Kontovel), Mauro Čuk in Klavdij Starc (Hurlingham) ter Boris Vitez (Polet).

Zbrani zamejski balinarji

Pred kratkim se je zaključilo zamejsko balinarsko prvenstvo, ki je trajalo dalj časa in na katerem so naši balinarji prikazali vse svoje znanje. Zaslužno je zmaga ekipa Poleta pred Kraškim domom in Krasom ter tako prešla prehodni pokal ZSSDI v trajno last. Na sliki vidimo naše najboljše balinarje takoj po nagrajevanju, ki je bilo v Bazovici

BRUNO KRIŽMAN

ZVEZDE IN ZVEZDICE

21.

Na odbojgarskem turnirju moških so uspešno sodelovali tudi Goričani. Na polfinalno tekmo s Škamperlom niso prišli brez upanja na zmago in ob koncu iztrgali vsaj set. Ekipa Doma iz Gorice je tedaj vodil Jože Cej, sedaj arhitekt v Gorici. Polfinalna tekma s Škamperlom je bila značilna zaradi bučnega navijanja Goričanov, ki so svojo ekipo prišli bodrit opremljeni s sredstvi, ki so bila v Trstu še prava novost. Na zaključni dan športnega tedna so Goričani priredili celo avtobusni izlet.

Najbolj herojsko je verjetno bilo tekmovalje v streljanju. Toliko ljudi je bilo prijavljenih na boj, da so puške pokale od 20.30 (27. oktobra 1964) do 2. ure po polnoči! S 83 točkami, ki so predstavljale nov rekord tekmovalja, je zmagal Lucijan Kovačič, član Škamperla.

»Streljanje je postalo pri društvu važno, čim so to panogo vnesli v program športnih dni,« pravi Kovačič. »V društvu smo tedaj kupili puško in streljali smo praktično vsak večer. K športnim zadoščenjem

ske mladine združil ob tej priložnosti. Bilo je res tudi nekaj pridržkov. Kdor tedaj ni izkoristil prilike, je ostal politično odrezan od tega, kar se je v kasnejših letih dogajalo na športnem področju.

Diploma, ki jo je prejel Učo Jurkič ob zmagi v skoku v višino

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo Irskega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delovnih trgovskih in modli (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. julija 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Spor med Prago in Dunajem zaradi sv. Metoda

Nobenega vmešavanja

DUNAJ — Češkoslovaške oblasti so po časniku Rude pravo, glasilo komunistične partije, ostro zavrnile kritike avstrijske vlade, ker Češkoslovaška dunajskemu kardinalu Franzu Koenigu ni dovolila udeležbe na proslavi tisočstoletnice smrti sv. Metoda, ki je bila prejšnjo nedeljo v Velehradu na Moravskem ob udeležbi vatikanske delegacije pod vodstvom kardinala Agostina Casarolija.

Rude pravo je zapisal, da so zlobno kampanjo proti Češkoslovaški zagnali avstrijski nasprotniki dobrega sosedstva in sodelovanja. CSR je neodvisna država, ki ne sprejema nasvetov od nikogar, tudi ne od tistih, ki v obliki »zaščite« prihajajo z Dunaja.

»Skozi stoletja — piše Rude pravo — so Čehi in Slovaki trpeli družbeno in narodno zatiranje Dunaja. Sedaj spet prihajajo napadi starega kova. Svetujemo nam, koga naj vabimo na naše narodne praznike in koga ne. In če njihovih »nasvetov« ne upoštevamo, začnejo gonjo proti Češkoslovaški. Kljub prisotnosti tuje delegacije je bilo praznovanje bratov sv. Cirila in Metoda naše notranje dejanje, nadaljuje Rude pravo, kajti v njunem imenu se je začela slovanska literatura in liturgija in tudi češkoslovaška državnost. Sv. Ciril in Metod sta sestavni del našega narodnega ponosa in našega patriotizma,« zaključuje Rude pravo.

ZDA pripravljajo napade na Nikaragvo

MANAGUA — Predsednik Nikaragve, poveljnik Daniel Ortega, je zaskrbljen, ker se ZDA pripravljajo na napad na sandinistične oblasti, češ da bo na takšen način odpravljen »mednarodni terorizem«.

Ortega je skupini nikaraguijskih časnikarjev dejal, da je Reaganova trditve, češ da Nikaragva pripada »federaciji terorističnih vlade«, absurdna in zaskrbljujoča.

Naravno je, da se je Reagan skušal okoristiti z jezo državljanov ZDA zaradi ugrabitve letala TWA na Srednjem vzhodu. Ortega je bil presenečen, ker je Reagan govoril tudi v imenu prijateljskih držav Nikaragve, kot so ZRN in Španija. »Na pogovorih s tema dvema državama nismo slišali pripombe, kot jo je izrekel Reagan, da dajemo zatočišče teroristom.«

Nekatere Izraelce že boli glava

Nevarno razraščanje fašizma

JERUZALEM — Terorizem, najčešče državni terorizem, postaja ena izmed ustaljenih oblik mednarodnega pritiska. Prejšnji dan je ameriški predsednik Reagan poklic »mednarodnega terorista« prisodil petim državam, tistim, ki ne sodijo v zahodni blok in ki niso pogodu njegovemu protikomunizmu. Toda nasilje postaja sestavni del sodobnega človeštva. Poraja se tudi kot posledica družbenih nasprotij, krivic, brezposelnosti in manipulacije z ljudmi. Kako naj ocenimo nasilje liverpoolskih nogometnih navijašev v Belgiji, če ne kot posledico težkega gospodarskega položaja in velikega števila brezposelnih ravno med mladimi iz Liverpoola.

Izrael je vir enega najbolj krutih terorizmov na svetu, takšnega, ki traja dolgo časa in rojeva prave fašistične organizacije. O pojavu fašistične mentalitete, ki je zadobila organizirane oblike, so nedavno tega razpravljali izraelski sociologi. O njem in njegovi nevarnosti je pred nekaj dnevi v parlamentu govoril izraelski predsednik, laburist Shimon Peres.

V Jeruzalemu so prisodili hude kazni udeležencem v teroristični akciji proti radiu, vendar je zaradi bučne kampanje proti obsodbi, ki je niso zagnale samo fašistične skupine, pričakovati občutno znižanje kazni, če ne celo izpustitev na svobodo.

Predsednik vlade nacionalne enotnosti Peres je nasproten popuščanju židovskim teroristom, ker s tem zanikuje državo, temelječo na zakonitosti. Če bi dajali potuho temu pojavu, se utegnejo na isti ideološki osnovi združiti ekstremni židovski kolonizatorji arabskih ozemelj in družbeno zapostavljeni sloji.

Nižji sloji prebivalstva namreč trpijo zaradi vladnih ukrepov, da bi omilili gospodarsko krizo, zlasti še inflacijo, ki požira prihranke in z 32-odstotkom proračuna za oborožitev poriva državo na rob propada. Stave in sprejema brezposelnih so na dnevnem redu. Se-

ketar sindikata Histadrut, Israel Kessar, ki je kot Peres laburist, ne izključuje možnosti, da ga bodo temeljne organizacije odpoklicale.

Po Peresovi sodbi je politika varčevanja, ki ima za iztočnico brezposelnost in omejitve priseljevanja Židov, nezdržljiva s sionizmom, gibanjem za nacionalno združenje Judov. Po njegovem mnenju je manj nevarno znižanje življenjske ravni (za 30 odstotkov), kot pa odpustitev tisočev delavcev.

Raziskava je pokazala, da se mladi Judje, ki so prišli iz arabskega in vzhodnega sveta, usmerjajo v desno, posebno v protiarabsko in fašistično stranko Kach. Pojavljajo se predlogi, naj bi v Izraelu uvedli predsedniško republiko. Nekateri pa menijo, da kriza ne nastaja zaradi sistema, ampak zaradi kulturnega razkola družbe, kjer je za veliko število nacionalistov izvedba biblijskega Izraela (torej Izraela in zasedenih arabskih ozemelj) »vprašanje življenja in smrti«.

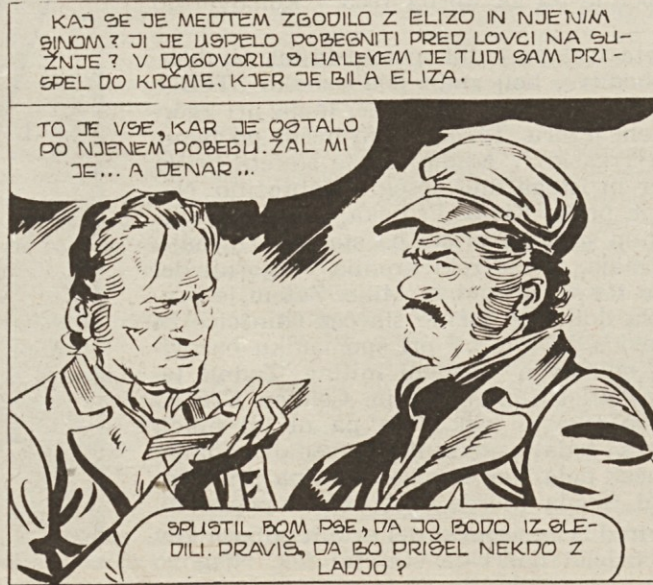
S prikazovanjem Arabcev kot smrtnih sovražnikov Judov raste v fašizmu vzgojena mladina. Zaradi stalnega vojskovanja Izraela so arabski sosedje »demoni«, proti katerim je mladina pripravljena po več let nositi vojaško suknjo. Izraelski otroci vidijo v Arabcu »drugačnega« človeka, kar pričenja zaskrbovati pametnejše Izraelce. Skrajno protiarabsko gonjo vodi poslanec rabin Meir Kahana s svojim gibanjem Kach. Rabin brani teroristična dejanja Judov.

Izraelski tisk se zaskrbljeno sprašuje, kam pelje vse to in socialistični in drugi levičarski krogi v tej državi odločno nasprotujejo pomilostitvi nedavno obsojenih izraelskih teroristov, ker bi s tem dolili ogenj k fašistični agresivnosti in tako še povečali nasprotja, ki se v tej državi poglobljajo zaradi novejših zgodovine, desetletnih vojn in notranjih spopadov.

Harriet Beecher Stowe

13.

Koča strica Toma

Opozorila organizacije FAO

Ob koncu stoletja bo svet brez »pljuč«

CIUDAD MEXICO — Na svetu se letno uniči približno 14 milijonov hektarov gozdov. Če se bo ta proces nadaljeval, bo svet ob koncu tega stoletja ostal brez »pljuč« in se vse bolj spremenil v puščavo. V prizadevanjih, da do tega ne pride, morajo vse države sveta izdelati skupne in ustrezne ukrepe za smotno izkoriščanje gozdnih površin. Tako so poudarili na 9. svetovnem kongresu o gozdovih, ki poteka v teh dneh v mehiškem glavnem mestu. Priredila ga je Organizacija za prehrano in poljedelstvo (FAO), udeležujejo pa se ga strokovnjaki in predstavniki 80 držav.

Sedanja svetovna gospodarska kriza je prisilila nekatere revnejše države, da nesmotno in naglo uničujejo svoje gozdno bogastvo. S prodajanjem lesa skušajo namreč priti do deviz, ki jih krvavo potrebujejo zaradi svoje hude zadolženosti. Gozdove najbolj zlorabljajo v tropskih predelih sveta, kjer jih letno uničijo povprečno 11 milijonov in 300 tisoč hektarjev. V razvitejših državah se gozdne površine letno skrajšajo za okrog 2 milijona in 700 tisoč hektarjev.

Amazonске džungle, največji gozdni rezervat na svetu, se v enem letu skrajšajo za 4 odstotke svoje. Njihovo uničevanje je posledica nenačrtnega izkoriščanja tega bogastva s strani vlad Brazila, Kolumbije in Ekvadora. V tej zvezi velja omeniti siromašne kmete, zlasti v Braziliji, ki so jim v tako imenovanih agrarnih reformah vojaški režimi dodelili parcele v džunglah. Da bi pridobili obdelovalno zemljo, ti kmetje krčijo amazonske gozdove s požiganjem, tako da je na tem področju večni požar.

Največje uničevanje gozdov je prav v Latinski Ameriki, zelo pa je razširjeno tudi v Afriki. Tu je tudi največ revnih držav, med katerimi mnoge celo spodbujajo brezobzirno krčenje gozdov, da bi z izvozom lesa vsaj delno pokrile primanjkljaj v plačilnih bilancah.

Kolikšna je v Pakistanu cena blagostanja in stabilnosti?

ISLAMABAD — Pakistan je pred dnevi proslavil 8. obletnico državnega udara, s katerim je prišel na oblast Zia Ul Hak. Navidezno je država v teh osmih letih doživela pravi razcvet in neobičajno stabilnost in to po zaslugi uspehov v kmetijstvu, sovjetske invazije Afganistana in izdatne ameriške gospodarske in vojaške pomoči. Pakistan je po sovjetski invaziji preko noči postal pravi branik in poslednji zahodni okop pred sovjetskimi ekspanzionističnimi težnjami.

Blagostanje in stabilnost pa sta po vsem sodeč le navidezna. V senatu je prav te dni v teku razprava o varnostnih razmerah v državi. V Pakistanu že osem let traja izredno stanje. Policija v tej policijski državi pa se malo meni za svojo nalogo preganjanja kriminala, še več, prav policisti zagrešijo največ kaznivih dejanj in ostajajo nekaznovani. Korupcija je v Pakistanu tako razširjena, celo v najvišjih krogih oblasti, da je nihče ne prikriva, saj je dobila značilnosti »navadne trgovinske pogodbe«. Iz dneva v dan raste število umorov, ropov, spolne zlorabe otrok in žensk, drastično raste tudi prostitucija. Islamizacija države je bila torej le trojanski konj za utrjevanje Zia Ul Hakove oblasti in ni države pople-

menitila, kot je to napovedoval režim.

Kako daleč je zdrknila zanesljivost varnostnih sil, priča zahteva nekatereh senatorjev, da bi policiji prepovedali zapiranje žensk in mladoletnikov, ker so vse pogostejše žrtve spolne izprijenosti policistov. Nič boljši ni položaj glede mamil, saj kar 1,5 milijonov Pakistancev uživa heroin. V nedavni preiskavi na univerzi v Karachiju so ugotovili, da 51,6 odstotka študentov uživa mamila. Pri študentkinjah je odstotek precej nižji, le 11 od sto, a vseeno zaskrbljujoč. Da bi bila mera polna, v Pakistanu skoraj nihče ne preganja razpečevalcev. Kdor pa po nesreči zaide v zapore, si z denarjem lahko kupi prijetno domovanje v luksuznih celicah s klimatskimi napravami.

Po vsem sodeč služi torej izredno stanje le obstoju režima, ne pa varnosti in mirnemu razvoju države.

□ DUNAJ — Albanska uradna agencija ATA je napovedala varčevalne ukrepe, da bi dosegla svoje gospodarske cilje. O njih je na seji centralnega odbora govoril tajnik Adil Carcani. Ob sklenitvi lanskega leta je predsednik državne planske komisije dejal, da so izvedli vse načrte in da se bo letošnja rast povečala za 6,2 odstotka.